Eläköön Venäjän Vallankumous! -- Eläköön neuvostotasavalta!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

3-24-23 Pure Heady

No. 127. Torstaina, marraskuun 2 p. — Thursday, Nov. 2. Sivu 7.

Punaliput hulmuavat Vladivostokissa

Punalipuilla koristettu kaupunki ja innostuneet mielenosottajat tervehtivät saapuvaa punaista armeijaa.

Tokio. — Vladivostok muuttui heti japanilaisten evakuoinnin jälkeen täysin punaiseksi. Miltei jokaisessa talossa, jokaisessa kauppahuoneessa hulmuvat nyt punaiset liput, samalla kun suuret punalippuja kantavat mielenosotuskulkueet riensivät tervehtimään punaisen armeijan kaupunkiin saapumista.

Tämä osottaa selvään, ettei pitkäaikainenkaan valkoisten terrorikomento ole kyennyt muuttamaan Punaista Vladivostokia valkoiseksi. Se tervehtii nyt mitä suurimmalla ilolla yhteyttään Punaisen Venäjän kanssa.

Unkarin ammatillisen liikkeen viime tapahtumia

Vastaukseksi kansainvälisen kauttakulkutyöläisten kongressin vastalauseeseen on Budapestin poliisilaitos kieltänyt kaksi rautatieläisten kalliinajan johdosta aikomaa kokousta. — Niinikään on hallitus hajoittanut sosialidemokraattisen kotiapulaisten ammattiyhdistyksen ja luovuttanut sen varat kristillissosialistien ammattiyhdstykselle. — Kutomotyöläiset ovat palkkaliikkeessä. Työnantajat ovat hyljänneet heidän palkkavaatimuksensa ja uhkaavat yleisellä sululla. — Galvanisoimisalan metallityöläiset ovat lakossa vaatien 100% palkankorotusta. — Kenkätehtaalaisten lakko on päättynyt osittaisella voitolla. — Budapestin kunnantyöläiset ovat tehneet kaupunginhallinnolle esityksen uudesta palkankorotuksesta.

Ottawa poistanee siirtolaisuusrajoitukset

Ottawa. — Sisäasiainministeri Charles Stewartin palattua länneltä näinä päivinä, tulee hallitus luultavasti antamaan lopullisen vastauksensa höyrylaiva- ja rautatieyhtiöiden edustajille heidän anomuksessa, että hallitus poistaisi siirtolaisuusrajoitukset.

Sikäli kuin tiedetään, uskotaan hallituksen osittain hyväksyvän edellämainittujen kuletusliikenneyhtiöiden esitykset, joskin ne tulevat kohtaamaan osittain vastustakin.

Canadian Pacific aikoo jatkaa nälkäpalkkoja

Kieltäytyy hyväksymästä sovintolautakunnan suosittamaa palkkojen paikallaan pysyttämistä.

Canadian Pacific rautatieyhtiö on ilmoittanut apulaistyöministerille, että se kieltäytyy tottelemasta sovintolautakunnan enemmistön raportissa tehtyä esitystä, ettei rautatiekirjurien, merkitsijäin, tavarahuonemiesten ja pakettien käsittelijäin ja muutamien muiden samaan luokkaan kuuluvien työläisten palkkoja alennettaisi.

Samalla ilmoittaa tämä kiskuriyhtiö, että se on kylläkin «taipuvainen hyväksymään» sovintolautakunnan esityksen, jos siitä poistetaan «joitakin kohtia.»

Canadian Pacific ilmoittaa syyksi, miksi se vastustaa lautakunnan esitystä, että teollisuussuhteet ovat sellaiset, että «työn korkeita kustannuksia on alennettava». Tällainen syy silloin, kun yhtiö tekee suurempia voittoja kuin milloinkaan ennen. Mutta tämän ahnaan suuryhtiön pitäisi saada kiskottua työläisistään viimeinenkin killingi ennen kuin se olisi tyytyväinen.

Mustarutto uhkaa Batumia

Köpenhamina. — Helsingistä saapunut tiedonanto kertoo Batumissa esiintyvän mustanruton uhkaavan vakavasti Venäjän Mustan meren satamia. Neuvostohallitus on lähettänyt tunnetun spesialistin, professori Vazlonigin Batumiin. Samoin on neuvostohallituksen terveyskomissioni kehoittanut ulkomaisten yliopistojen lääketieteen edustajia saapumaan Venäjälle.

Yhdysvallat ei lähetä virallista edustajaa

Washington. — Valtiosihteeri Hughes on määrännyt Yhdysvaltain lähettiläät Britanniassa, Ranskassa ja Italiassa ilmoittamaan näiden maiden hallituksille, ettei Yhdysvallat katso voivansa ottaa virallisesti osaa Lausannen rauhan konferenssiin, koska se ei enään ole sodassa Turkin kanssa, vaan että Yhdysvallat tulevat lähettämään edustajansa seuraamaan rauhan konferenssin työtä.

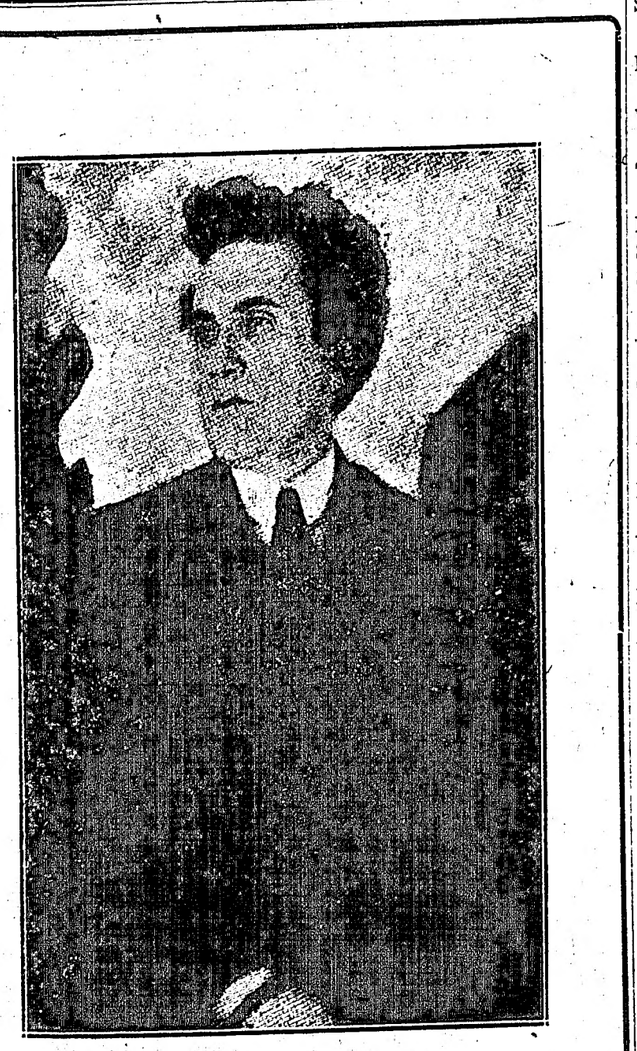

George Sinovjev
Kommunistisen Internationalen presidentti.

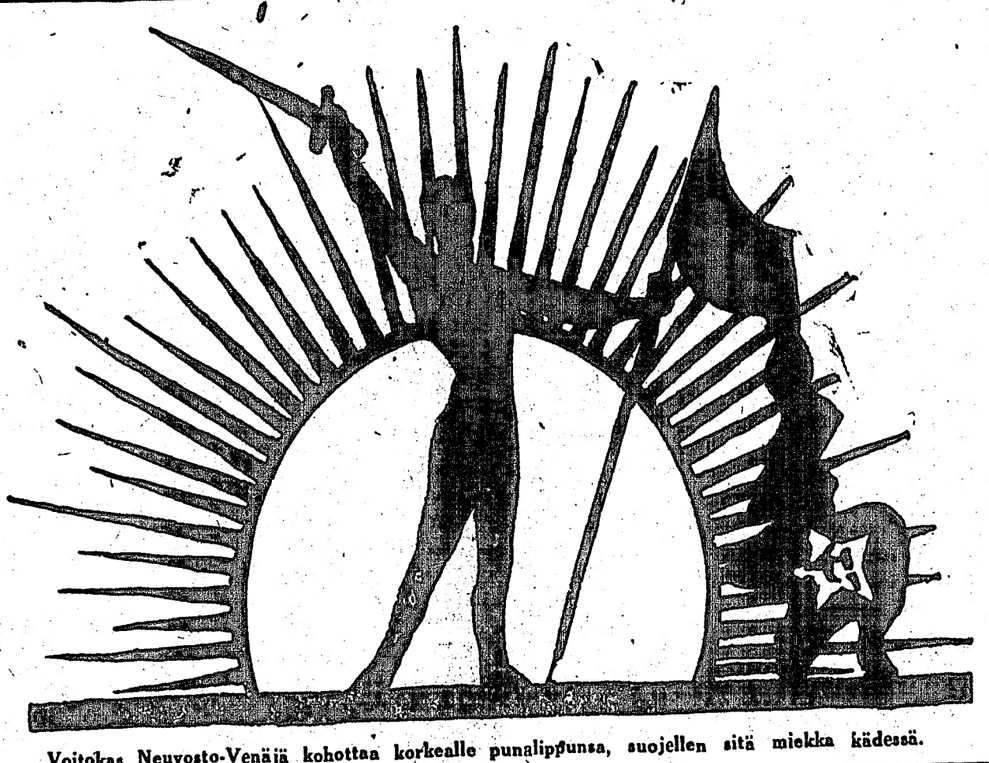

Voitokas Neuvosto-Venäjä kohottaa korkealle punalippunsa, suojellen sitä miekka kädessä.

Fascistit ottaneet vallan käsiinsä Italiassa

Lahtarijohtaja Benito Mussolini muodostanut ministeristön.

Pariisi. — Benito Mussolini, fascistien johtaja, on muodostanut Italian uuden ministeristön kuninkaan pyynnöstä, kukistuneen Factan hallituksen tilalle.

Ennen eroamistaan Factan hallitus vaati kuningasta allekirjoittamaan maan sotatilaan julistamisen ja aikoi ryhtyä taistelemaan fascistien vallnkaappausta vastaan, pyytäen muun muassa Ranskalta apua fascistien kukistamiseksi, mutta kuningas kieltäytyi julistamasta sotatilaa, kutsuen sitävastoin Mussolinin puheilleen ja kehoittaen häntä muodostamaan hallituksen, johon Mussolini suostui.

Uuden fascistihallituksen kokoonpano.

Rooma. — Mussolinin hallitus käsittää 7 fascistia ja viisi nationalistia, jotka ovat fascistien littolaisia, yhden demokraatin ja yhden katoolisen puolueen edustajan. Ministeristön kokoonpano on seuraava:

Pääministeri, ulko- ja sisäasiain ministeri — Benito Mussolini (fascisti).
Sotaministeri — kenraali Armando Diaz (fascisti).
Laivastoministeri — vara-amiraali Thaon di Revel (fascisti).
Valtiovarain ministeri — professori Luigi Einaudi (nationalisti).
Teollisuusministeri — Theophile Rossi (nationalisti).
Raha-asiain ministeri — Signor de Stefani (fascisti).
Siirtomaaministeri — Luigi Federzoni (nationalisti).
Vapautettujen alueitten ministeri — Signor Gluriati (fascisti).
Oikeusministeri — Aldo Oviglio (fascisti).
Kansan valistusministeri — Signor Gentilo (demokraatti).
Maanviljelysministeri — Luigi Capitanio (fascisti).
Yleisten töiden ministeri — Signor Carnazza (nationalisti).
Posti -ja sähkölennätin ministeri — Signor di Cesara (nationalisti).
Yleishyödyn ministeri — Stefano Cavazoni (katoolinen).

Englanti rakentaa kaksi suurta taistelulaivaa

Lontoo. — Amiraliteetin tiedotetaan julaisseen ilmoituksen tarjouksien teosta kahden 35,000 tonnin taistelulaivan rakentamisesta. Samalla ilmoitetaan, että näiden laivain rakentaminen on «sopusoinnussa Washingtonin aseistariisumiskonferenssin päätösten kanssa».

Tämä vain on omiaan osottamaan, että Washingtonin aseistariisumiskonferenssi oli silkkaa silmäin peittämistä.

Kapitalistisen Europan synkkä tulevaisuus

Samalla kun Neuvosto-Venäjä juhlii viidettä vuosijuhlaansa, riemuiten saavuttamistaan voitoista, lujempana kuin milloinkaan ennen, katsoen rohkein ja toivehikkain mielin tulevaisuutta kohti, on kapitalistinen Eurooppa harmaana surusta, seuraavien huolten painostaessa sen mieliä:

1. Poliittinen ja taloudellinen uudestaan rakentaminen on keskeytynyt epämääräiseen aikaan.

2. Britanniassa, Italiassa ja Saksassa tapahtuneitten kuohuntain ja levottomuuksien jälkeen, herää kysymys: «Tuleeko Ranska, joka nykyisin on rauhallisin, olemaan seuraava?»

3. Kun Bonar Law tunnusti, ettei «Englannin kansa tuskin tiedä missä se on», hän itse asiassa kuvasi asemaa koko Europassa.

4. Italian fascistien äärimäisen nationalistinen ja imperialistinen politiikka sisältää rajattoman määrän uusia kansainvälisiä selkkauksia ja uusien sotien uhan.

5. Uhkaavat poliittiset myrskyt kuohahtavat Saksassa minä hetkenä tahansa.

6. Saksan kykenemättömyys suorittaa vaadittuja sotakorvauksia, aiheuttaa suunnattomia pikaisia vaikeuksia suurvalloille.

7. Koko Europan näköpiiri heijastaa uusia yhteiskunnallisia kuohuja ja levottomuuksia, jotka järistyttävät koko kapitalistista järjestelmää ja uhkaavat johtaa sen kaaokseen ja häviöön.

Lisää kaivosmiehiä aijotaan tuottaa Englannista

Työnriistäjät aikovat kulettaa 4,000 mainaria Englannista Pohjois-Ontarioon.

Montreal. — Höyrylaiva Andania, joka saapui täkäläiseen satamaan maanantai aamuna, toi mukanaan 120 kaivosmiestä Cornwallista, Englannista jotka tulevat matkustamaan Timminsiin, Ont. työskentelemään Hollinger kaivosyhtiölle. Miehet ovat erikoisesti valikotuja ja 85 prosenttia heistä on perheellisiä. Aikomuksena on hetimiten tuottaa heidän perheensäkin tänne.

Luotettavien tietojen mukaan aijotaan Canadaan tuottaa 4,000 ammattitaitoista mainaria lähitulevaisuudessa. — Kaivoskapitalistit näyttävät varustautuvan työläisten järjestymisen varalta, pitääkseen palkat alhaisina.

Mailman pienin mies kuollut

Binghamton, N.Y. — Arthur D. Page, joka on tunnettu mailman pienimpänä miehenä, kuoli kotonaan Doraville, N.Y. 44 vuoden vanhana. Page oli 32 tuumaa pitkä. Hän matkusti eläissään kaikkialla Amerikassa ja Europassa teatteri- ja sirkusseurueitten mukana.

Valkoryövärit puhdistivat Vladivostokin

Vieneet muassaan mitä ovat irti saaneet. Siperian rautaliikenne yhteyteen Moskovan kanssa.

Vladivostok. — Paitsi japanilaisten luovuttamia sotatarvevarastoja, ei Chitan tasavallan joukoille jäänyt paljonkaan saalista. Pakenevat valkojoukot pakkoluovuttivat kaikki laivat ja veivät mukanaan kaiken mikä voitiin irti saada, yksin virastohuoneitten ikkunaverhotkin, ja yleensä kaikki sellaiset tavarat joilla uskottiin olevan jotain arvoa ulkomailla.

Kulettaneet sotatarpeita kiinalaiselle sotaloordille.

Valkoiset veivät mukanaan muun muassa laivalastin aseita, jotka sanottiin kuletettavan Manchurian kruunaamattomalle kuninkaalle Chang Tso Ling'ille. Arvioidaan että noin 15,000 valkoista poistui kaupungista ennen punaisten sotajoukkojen saapumista.

Pakokauhun valtaamina myivät monet poistuvat valkoiset tavaransa aivan pilkkahinnasta, niimpä eräs möi ranskalaisen auton 60 ruplalla.

Valkoisten pelko oli aiheeton, sillä punaiset eivät tehneet kenellekään mitään pahaa.

Punaiset palauttavat järjestyksen.

Vaikkakin punaiset ovat hallinneet kaupungissa ainoastaan muutaman päivän, ovat he jo saaneet aikaan rautatieyhteyden neuvostohallituksen rautatieliikenteen kanssa Ogolnayan ja Moskovan välillä. He lupaavat myöskin, että kuukauden kuluttua kulkevat expressijunat suoraan Vladivostokin ja Moskovan välillä.

Voitto kalliisti ostettu.

Punaisen armeijan viranomaiset myöntävät, että he ovat menettäneet taisteluissa valkoisten kanssa, mitkä alkoivat lokak. 8 p. ja kestivät yhtämittaa kaksi viikkoa, suuret määrät kaatuneita, varsinkin Spasskssa.

Tunnetut filmitähdet Talmadge-sisarukset Venäjälle

Washington. — Amerikan filmitrusti tulee neuvottelemaan lähitulevaisuudessa Neuvosto-Venäjän edustajien kanssa Berliinissä filmiteollisuuden perustamisesta Venäjälle.

Will Hayesin johtaman filmikorporatsionin puolesta on Europaan matkustanut Joseph M. Schenck, joka tulee edustamaan yhdysvaltalaista korporatsionia. Hänen seurassa ovat matkustaneet sisarukset Norma ja Constance Talmadge, jotka ovat tunnettuja filminäyttelijättäriä. Suunnittelut lienevät jo niin pitkällä, että tirehtööri Schenck ja Talmage-sisarukset matkustanevat Berliinistä Venäjälle valmistamaan kuvia. Neuvosto-hallitus on luvannut suorittaa puolet filmien valmistuskustannuksista.

Neuvostohallitus kieltäytynee konferenssista

Kutsu keskustelemaan ainoastaan salmien vapaudesta otetaan Moskovassa vastaan kylmästi.

Moskova. — Neuvostohallituksen vastauksen liittolaisten kutsuun osanotosta Lausannen konferenssiin, uskotaan tulevan olemaan ankaran protestin ,tai mahdollisesti kokonaan kieltäytymisen, koska Venäjää ei ole kutsuttu ottamaan osaa konferenssiin täysillä oikeuksilla.

Venäjälle lähetetty kutsu, ottaa osaa konferenssiin vain sikäli kuin on kyseessä salmien vapaus, on otettu vastaan kylmästi virallisissa piireissä täällä, neuvostohallitus ollen sitämieltä, että Venäjän edut koko Läheisen-Idän asemaan nähden kokonaisuudessaan, ovat sangen tärkeät.

Venäjän hallituksen vastaus liittolaisille lähetetään näinä päivinä.

Ismet Pasha Turkin ulkoministeriksi

Turkki kieltää pettäneensä Venäjää.

Angora. — Kansalliskokous on valinnut ulkoministeriksi kenraali Ismet Pashan ,eronneen Yussuf Kemal Beyn tilalle.

Kenraali Ismet Pasha, joka johti Turkin puolelta Mudanian aserauhaneuvotteluja, tulee olemaan myöskin Turkin edustajana piakkoin alkavassa Lausannen rauhan konferenssissa.

Venäjän kysymys ei ollut syynä ministerin eroon.

Konstantinopoli. — Hamid Bey, Turkin kansallishallituksen edustaja täällä, kieltää ne huhut, että Yussuf Kemal Bey olisi eronnut ulkoministerin toimesta Turkin ja Venäjän välisten suhteitten takia, vaan vakuuttaa hänen eronneen heikon terveytensä takia.

«Meidän ulkopolitiikkamme avaimena on, noudattaa solmimiamme sitomuksia», lausuu Hamid Bey. «Yussuf Kemal Bey ei eronnut toimestaan sen takia, että hän oli ollut pääneuvottelija Turkin ja Venäjän välisessä sopimuksessa, ja että Turkki ei ole kyennyt pakottamaan liittolaisia kutsumaan Venäjää osanottajaksi tulevaan rauhan konferenssiin.»

«Liittolaisille lähettämässämme nootissa me olemme vaatineet, että Venäjä, Ukraina ja Georgia ja muut Mustan meren rannikkovaltiot kutsuttaisiin rauhan konferenssiin, joten syytös, että me olisimme ylenantaneet Venäjän, on täten kumottu.»

Liittolaisten edustajat ovat antaneet nyt virallisen kutsun Turkille Hamid Beyn välityksellä ,tulla osaaottamaan Läheisen Idän rauhankonferenssiin, joka alkaa Lausannessa, Sveitsissä, marrask. 13 p. Hamid Bey pahoitteli ettei konferenssia pidetty Turkin alueella, joten Turkin edustajistolla on suuria vaikeuksia olla pikaisessa yhteydessä Angoran kansalliskokouksen kanssa, koska Turkki ei omaa uusiaikaisia langattomia sähkösanomalaitoksia eikä nopeita torpeedolaivoja.

Edelleen Mustapha Kemalin läsnäolo olisi välttämätön, koska siten konferenssin työ sujuisi nopeammin ja monet vaikeudet vältettäisiin. Nykyisen järjestyksen mukaan kaikki tärkeimmät kysymykset on alistettava kansalliskokoukselle, joka aiheuttaa paljon viivyttelyä.

Eversti Salih Bey, Mustapha Kemalin adjutantti, saapui tänne lauantaina. Hänen uskotaan tulleen tänne tarkoituksella järjestää neuvottelu Brusassa Mustapha Kemalin ja brittiläisten joukkojen ylipäällikön kenraali Haringtonin välillä.

Kemalin edustaja sulttaanin puheilla

Konstantinopoli. — Rafet Pasha, Mustapha Kemalin sotilaskuvernööri Traakiassa ,oli sunnuntaina neljä tuntia sulttaanin puheilla. Näissä neuvotteluissa uskotaan olleen tärkeät asiat keskusteltavana.

Työväen voitonpelko yhdistää porvarit

Lloyd-georgelaiset ja konservatiivit taistelevat yhdistyneinä Englannin työväkeä vastaan.

Lontoo. — Eri puolueilla on nyt parlamenttiehdokkaita seuraavasti:

Konservatiiveillä	435
Työväellä	410
Liberaaleilla	300
Kokoomusliberaaleilla	165

Työväenpuolueen ehdokasmäärä osottaa kuinka suuresti tämä puolue on kasvanut viimeisen 20 vuoden ajalla, ollen sillä 1900 ainoastaan 15 ehdokasta, joista kaksi tuli valittua.

Noin viikko sitten konservatiivien laskelmien mukaan tulisi työväki saamaan uuteen parlamenttin vähintään 150 edustajaa, nykyisen 77 sijaan.

Sosialismi ja kommunismi kauhistuttaa.

Että Lloyd-georgelaiset ja Bonar Law'n johtamat konservatiivit eivät todellisesti taistele keskenään, vaan taistelevat yhdistyneinä vissin sopimuksen perusteella työväkeä vastaan, näkyy siitä, että he kaikkialla varovat esiintymästä kilpailijoina. Niimpä esim. Carnavonshiren konservatiivit ovat päättäneet olla asettamatta vastaehdokasta Ll. Georgelle, «ottaen huomioon hänen palveluksensa sodan aikana, ja saadessa häneltä vakuutuksen, että hän tulee olemaan lojaalinen Bonar Law'lle ja taistelemaan kommunismia vastaan.»

Pembroke Wales vaalipiirissä, missä Lloyd Georgen poika, majuri Gwimlym Lloyd George on kokoomusliberaalien ehdokkaana, ovat konservatiivit niinikään asettuneet kannattamaan häntä, ehdolla että hän antaa tulevassa parlamentissa kannatuksensa Bonar Law'n hallitukselle.

Osaa työväkikin yhdistyä.

Mutta jos taantumusporvaristo käy yhteistä taistelua työväkeä vastaan, niin osaa työväkikin yhdistyä. Kommunistit, vaikkakin arvostelevat työväenpuolueen johtajien vanhoillisuutta ,eivät kuitenkaan yleensä esiinny kilpailijoina työväen ehdokkaille.

Skotlannissa on useita kommunistisia ehdokkaita, kuten juuri vankilasta päässyt Neil MacLean, samoin William Gallagher, joka on Winston Churchillin vastustaja Dundee vaalipiiristä. Gallagher tuomittiin myöskin sodan aikana vankilaan sotaavastustavasta agittationistaan.

Winston Churchill, joka parhaillaan sairastaa, on sairasvuoteeltaan lähettänyt kirjelmän vaalipiiriläisilleen, jossa kehottaa kannattamaan Lloyd Georgea ja painostaa kaikkien porvaripuolueiden yhteisen taistelun välttämättömyyttä sosialismia ja kommunismia vastaan, joka uhkaa «yhteiskunnan turvallisuutta.»

Konstantinopoli. — Viimeinen junalasti kreikkalaisia sotilaita poistui Itä-Traakiasta sunnuntaita vasten yöllä. Enemmistö kreikkalaista siviiliväestöä on niinikään evakuoitu.

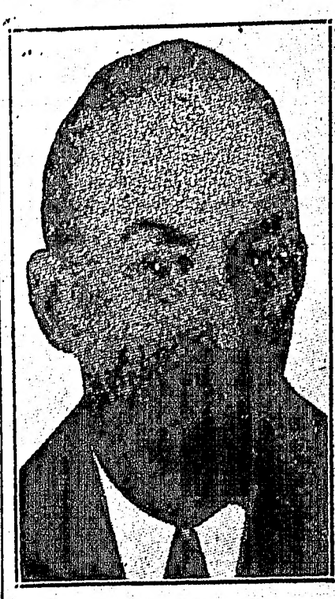

George Tshitserin
Neuvostovallan ulkoministeri.

ERÄS LENININ KIRJELMÄ

Kirje tovereille järjestötehtävistänne*)

(Julkaisemme tämän osottaaksemme minkälaisia toimintakeinoja Venäjän työväenliike oli pakotettu käyttämään tsaarivallan aikana.)

Kallis toverini. Mielihyvin täytän pyyntönne arvost. ehdotustanne «Pietarin vallankumouksellisen puolueen järjestämiseksi» (Nähtävästi te olette tarkoittaneet Ven. sos. dem. työväen puolueen työn järjestämistä Pietarissa). Herättämänne kysymys on siksi tärkeä, että sen harkitsemiseen tulee ottaa osaa kaikkien Pietarin komitean jäsenten ja myöskin kaikkien venäläisten sosialidemokraattien yleensä.

Ennen kaikkea huomautan olevani kanssanne täydellisesti samaa mieltä siitä, että entinen «Liiton» («liittolais», kuten te sitä nimitätte) järjestö on kelvoton. Te muistanette eturivien työmiehiltä puuttuvan vakaakaa valmistusta ja vallankumouksellista kasvatusta, te viittaatte niinsanottuun vaalisysteemiin, jota rabotshrja-djeeloryhmäläiset niin ylpeästi ja sitkeästi puolustavat «demokraattisten» periaatteiden tähden, työmiesten vieraantumiseen aktiivisesta toiminnasta.

Juuri näin: 1) vakavan valmistuksen ja vallankumouksellisen kasvatuksen puute (ei ainoastaan työmiehistä, vaan myöskin inteligenteistä puhuen) 2) sopimaton ja kohtuuton vaaliperusteen sovelluttaminen ja 3) työmiesten vieraantuminen aktiivisesta vallankumouksellisesta toiminnasta — tämä todellisuus ei ole ainoastaan Pietarin, vaan myöskin mui den meidän puolueemme paikallisten järjestöjen pääasiallinen puutteellisuus. Yhtyen täydellisesti teidän peruskatsomukseenne järjestötehtävistä, kannatan myöskin teidän järjestöehdotustanne, sikäli kuin sen pääpiirteistä pääsen selville kirjeestänne.

Ja varsinkin huomautan teitä siitä, että on erikoisesti alleviivattava yleisvenäläisen työn ja yleensä koko puolueen tehtäviä, te olette sen ilmaisseet siten, että ehdotuksen ensimäinen kohta kuuluu: «puolueen, (eikä yksin komitean tai piirin) johtava na keskuksena on sanomalehti «Iskra» jolla on vakituiset kirjeenvaihtajat työväen keskuudessa ja on kiinteästi yhteydessä järjestön sisäiseen työhön». Minä huomauttaisin vain, että sanomalehti voi ja sen tulee olla puolueen aatteellisena johtajana, kes kittää teoreettisia totuuksia, menettelytapamääräyksiä, yleisiä järjestöaatteita, koko puolueen yleisiä tehtäviä kunakin ajankohtana. Mutta liikkeen suoranaisena käytännöllisenä johtajana voi olla vain erikoinen keskusryhmä sanokaamme sitä vaikka Keskuskomiteaksi, joka henkilökohtaisesti on yhteydessä komitean kanssa johon kuuluvat kaikki parhaat venäläisten sosialidemokraattien vallan kumoukselliset voimat ja joka johtaa kaikkia puolueen yleisiä asioita, kuten: kirjallisuuden jakoa, lehtisten painattamista, voimain jakelua, henkilöjen ja ryhmien menettäminen hoi tamaan eri liikkeitä, yleisvenäläisten mielenosoitusten ja kapinain valmistamista jne.

Mitä ankarimman konspiratsioonin ja liikkeen perinnöllisyyden säilyttämisen välttämättömyydellä meidän puolueellamme voi ja tulee olla kaksi johtavaa keskusta; K. E. (keskuselin) ja K. K. (keskuskomitea). Ensimäisen tulee johtaa aatteellisesti, toisen — välittömästi ja käytännöllisesti. Toiminnan yhteys ja välttämä tön solidarisuus tulee olla turvattu näiden ryhmien välillä, ei ainoastaan puolueen yhtenäisellä ohjelmalla vaan myöskin molempain ryhmäin kokoonpanolla (kummastakin ryhmäs tä, sekä K. E:ssä että K. K:ssa tulee olla keskenään täysin sopusointuisia ihmisiä 3) järjestämällä vakinaisia ja säännöllisiä neuvottelukokouksia niiden välillä. Vain silloin, yhdeltä puolen K. E. tulee asettua venäläisten santarmien toiminnan ulkopuolel le, ja sille tulee turvattu kestävyys ja perinnöllisyys, — ja toiselta puolen K. K. tulee aina olemaan solidaarinen K. E:n kanssa kaikessa oleellisessa ja riittävän vapaan liikkeen koko käytännöllisen puolen suoranaista johtoa varten.

Olisi sentähden ollut toivottavaa, että ohjesäännön ensimäinen kohta luonnoksenne mukaisesti huomauttaisi ei ainoastaan siitä mikä puolueen elin hyväksytään johtavaksi (tämä on tietysti välttämätöntä osaltaan) vaan myöskin siitä, että kysymyksessä oleva paikallinen järjestö ottaa tehtäväkseen aktiivisesti työskennellä niiden keskustalaisten luomiseksi, kannattamiseksi ja lujittamiseksi, joita ilman meidän puolueemme ei voi olla olemassa puolueena.

Edelleen, toisessa kohdassa te puhutte komiteasta, että sen tulee «johtaa paikallista järjestöä», (kenties on parempi sanoa: kaikkea paikallista työtä ja kaikkia puolueen paikallisia järjestöjä» mutta minä en pysähdy sanonnan yksityiskohtiin) ja että sen tulee olla kokoonpantu sekä työmiehistä että intelligenteistä sillä heidän jakamisensa kahteen komiteaan on vahingollista. Se on täysin ja ehdottomasti oikein. Ven. sos.-dem. työv. puolueen komitean tulee olla yksin kaikissa kysymyksissä johtavan ja määräävän, tulee olla täysin tiesia sosialidemokraateja jotka kokonaan antautuvat sosialidemokraattiseen toi mintaan. Täytyy erikoisesti huolehtia siitä, että mahdollisimman useat työmiehet tulisivat oikein tietoisiksi ja ammattivallankumouksellisiksi ja joutuisivat komiteaan**) sillä ehdolla että on olemassa yksi ainoa, eikä kaksinainen komitea, niin kysymys siitä, että komitean jäseniksi tulisi henkilökohtaisesti paljon työmiehiä, saa erityisen merkityksen. Ohjatakseen kaikkea, mitä tapahtuu työväen keskuudessa, täytyy omata mahdollisuus päästä kaikkialle, täytyy tuntea hyvin useita, saada sisäänpääsy kaikkialle jne. Sentähden tulee komiteassa olla mahdollisuuden mukaan kaikkien työväenliikkeen pääjohtajain itse työmiehiä, komitean tulee johtaa paikallisen liikkeen kaikkia puolia ja hoitaa kaikkia puolueen pai kallisia laitoksia, voimia ja varoja. Siitä miten komitea on muodostettava, ette te puhu — luottavasti olemme siitäkin yhtämieltä, niin että siinä suhteessa tuskin erikoisia sääntöjä tarvitaan — se on jo paikallisten sosialidemokraattien a s i a. Olisi vain voitu h u o m a u t t a a, että komitea täydennetään sen jäsenten enemmistön päätöksien mukaan tai kahden kolmasosan jne. että komitean tulee huolehtia yhdyssiteittensä luovuttamisesta luotettavaan (vallankumouksellisessa suh. teessa) ja suojattuun (poliittisessa mielessä) paikkaan ja varamiesten valmistamisesta itselleen jo ennakolta. Kun meillä tulee olemaan K. E. ja K. K. — ei uusia komiteoita ole muodostettava muuten, kuin niiden ottaessa osaa muodostamiseen ja niiden suostumuksella. Komitean jäsenluvun tulee mahdollisuuden mukaan olla pienenlainen (jotta näiden jäsenten taso olisi korkeampi ja heidän erikoistumisensa vallankumousammatissa täydellisempi), mutta samalla aikaa riittävä asiain kaikkien puolien hoitoon ja neuvottelukokousten täysilukuisuuden ja päätösten pätevyyden takaava. Jos osoittautuisi jäseniä olevan liian paljon ja heidän olevan vaarallista kokoontua usein, silloin ehkä täytyisi eroittaa komiteasta vielä erityinen, hyvin pieni (sanokaamme viisi henkilöä tai vielä vähemmän) toimiva ryhmä, joihin ehdottomasti tulee kuulua sihteeri ja henkilöitä, jotka parhaiten kykenevät olemaan kaiken työn käytännöllisinä järjestäjinä. Tälle ryhmälle olisi erittäin tärkeätä turvata, itselleen varamiehet palamisen varalta, ettei työ keskeytyisi. Komitean yleiset kokoukset vahvistaisivat toimivan ryhmän toimenpiteet, määräävät sen kokoonpanon j. n. e.

Edelleen komitean jälkeen te esitätte sen alaisiksi seuraavat laitokset:

1) keskustelutilaisuuksia («parhaitten» vallankumouksellisten neuvottelukokous), 2) aluepiirin 3) ja niissä kussakin propagandistien piiri 4) tehdaspiirit ja 5) kysymyksessä olevan alueen tehdaspiirien valtuutettujen «edustajakokoukset».

Olen kanssanne aivan samaa mieltä siitä, että kaikkien muitten laitosten (ja niitä kenties täytyy olla hyvin paljon ja erilaisia, luettelemienne lisäksi) tulee olla komitean alaisia, ja että täytyy olla olemassa piiriryhmiä (hyvin suurissa kaupungeissa) ja tehdasryhmiä (aina ja kaikkialla). Mutta muutamissa yksityiskohdissa en ehkä ole kanssanne yhtä mieltä. Ensimäiseksi mitä «keskustelutilaisuuksiin» tulee; ajattelen, ettei sellaista laitosta yleensä tarvita. «Parhaitten vallankumouksellisten» tulee olla kaikkien komiteassa tai erikoisissa tehtävissä (kirjapaino, kuljetus, kiertävä agitatsiooni, järjestäminen, esim. urkkijoita ja provokaattoreita vastaan taistelevan ryhmän, tai sotaväen keskuuteen tarvittavan ryhmän järjestäminen, j. n. e.)

«Neuvottelukokouksia» on pidettävä sekä komiteassa, että joka piirissä, jokaisessa tehdas-propaganda-ammatti- (kutojain, mekanikkojen, nahkatyöläisten y. m.m) ylioppilas kirjallisuus- y. m. m piirissä.

Miksi erikoista laitosta neuvotteluja varten?

Edelleen, aivan oikeutetusti te vaaditte, että, «kaikki halukkaat» saisivat mahdollisuuden välittömästi olla «Iskran» kirjeenvaihtajina. Mutta «välittömästi» ei ole sentään käsitettävä niin, että «kaikki halukkaat» saisivat sisäänpääsyn toimitukseen ja sen osoitteen, vaan niin, että kaikilta haluavilta on kirjeet jätettävät (tai lähetettävät) toimitukselle. Osoite on annettava kyllin laajalle tiedoksi, mutta ei sentään kaikille haluaville, vaan ainoastaan luotettaville, — ehkä ei yhdelle piiriä kohden, kuten te tahdotte, vaan muutamille; on myöskin tarpeen, että kaikilla työhön osaaottavilla, kaikilla ja kaikenlaisilla pikkupiireillä on oikeus ilmoittaa päätöksensä, toivomuksensa, kysymyksensä sekä komitean että K. E:n ja K. K:n tietoon. Jos me turvaamme tämän, silloin kaikkien puoluetyöntekijäin neuvottelut tulee täysin saavutettua ilman sellaisten kookkaiden ja epäkonspiratiivisten laitosten muodostamista, kuin on «keskustelutilaisuus». Tietysti on vielä koetettava järjestää mahdollisimman lukuisten kaikkien ja kaikenlaisten toimitsijain henkilökohtaisia neuvottelukokouksia — mutta siinä onkin kysymys kokonaan konspiratiivista. Yleiset kokoukset ovat mahdollisia Venäjällä vain harvoin poikkeuksina ja täytyy olla ylen varovainen laskettaessa näihin kokouksiin «parhaita vallankumousmiehiä», sillä yleisiin kokouksiin on yleensä helpompi päästä provokaattorin ja seurata jotain kokouksen osanottajaa urkkijana. Minä ajattelen, että olisi kenties parempi tehdä näin: suuria (sanokaamme 30-100 miestä) yleisiä kokouksia (esim. kesällä metsässä tai erityisesti löydetyssä konspiratiivisessa asunnossa) järjestettäessä lähettäköön komitea sinne 1-2 «parasta vallankumoustehdaspiirien luotettavien jäsenten hyvästä kokoonpanosta s. o. esim. mahdollisemman suuren määrän kutsumisesta j.n.e.. Mutta näitä kokouksia ei ole kaavailtava niitä ei pidä panna ohjesääntöön, ei tehdä niitä säännöllisiksi, ei saa menetellä niin, että kaikki kokouksen jäsenet, tietäisivät kaikki osanottajat, s. o. että kaikki ovat piirin «edustajia» j.n.e. Kas siinä minkä vuoksi minä en vastusta ainoastaan «keskustelutilaisuuksia», vaan myöskin «edustajakokousta». Kummankin näiden laitosten sijaan ehdottaisin minä asettamaan esim. tälläisen säännön. Komitea pitää huolta siitä että tulee järjestettyä liikkeen käytännöllisten osanottajain ja yleensä kaikkien työläisten mahdollisimman suurilukuisia kokouksia. Komitea, joka on vastuunalainen sellaisten yritysten järjestämisestä se määrää kokouksen ajan, paikan, aiheen ja sen kokoonpanon. On itsestään ymmärrettävää, ettei tämä lainkaan estä työmiehiä järjestämästä vielä vähemmän kaaviomaisia kokouksia kävelyretkillä metsässä j.n.e. Kenties olisi vielä parempi olla siitä puhumatta ohjessäännössä. Mitä edelleen tulee alueryhmiin, niin niiden suhteen olen minä teidän kanssanne aivan yhtä mieltä siitä että yhteinä niiden tärkeimpänä tehtävänä on kirjallisuuden oikean jaon järjestäminen. Minä ajattelen, että alueryhmien tulee etupäässä olla välittäjinä komiteain ja tehtaiden välillä ja myöskin pääasiallisesti tiedonantajina. Komiteasta saadun kirjallisuuden oikean levittämisen konspiratiivisen järjestämisen tulee olla niiden päätehtävänä. Tämäkin tehtävä on ylen tärkeä sentähden että, jos turvataan erityisen kuljettavan piiriryhmän säännölliset suhteet piirin kaikkien tehtaitten kanssa, mahdollisimman monien piirien työläisasuntojen kanssa, niin sillä tulee olemaan tavaton merkitys sekä mielenosoituksiin että kapinaan nähden. Jos pannaan kuntoon, järjestetään kirjallisuuden, lehtien ja julistusten y.m. nopea ja oikea jako opetetaan siihen kokonainen asiamies-verkko, — merkitsee se samaa kuin tulevia mielenosoituksia tai kapinaa varten tarvittavan valmistustyön suurimman osan suorittaminen. Kiihtymyksen, lakon, kuohunnan hetkellä on jo myöhäistä kirjallisuuden jaon järjestäminen — siihen voidaan oppia vain vähitellen, pakollisesti suorittamalla sen pari kolme kertaa kuukaudessa. Ellei ole sanomalehteä, niin voi sen ja se täytyy tehdä lentolehtisillä, mutta millään muotoa ei tämän levityskoneiston saa antaa olla toimimatta. On koetettava saada tämä komitea niin täydelliseksi, että yhtenä yönä koko Pietarin työväestölle voitaisiin antaa tieto ja se, niin sanoaksemme, mobilisoida. Eikä tämä ole lainkaan utoopinen tehtävä sillä ehdolla, että lentolehtiset keskuksesta järjestelmällisesti annetaan pienemmille välityspiireille ja niistä levittäjille. Minun mielestäni ei piiriryhmäin hoitajain tehtävien rajaa olisi laajennettava ulommaksi puhtaasti valistus- ja levittelytehtävää muihin toimiin tai oikeammin se pitäisi tehdä erikoisen varovaisesti — sillä se voi vahingoittaa vain työn konspiratiivisuutta ja kokonaisuutta. Neuvotteluja, kaikista puoluekysymyksistä pidetään myöskin aluepiirissä, mutta tulee yksin komitean ratkaista kaikki paikallisen liikkeen kysymykset. Alueryhmän olisi annettava olla itsenäinen ainoastaan siiron ja levityksen tekniikkaa koskevissa kysymyksissä. Komitean tulee määrätä alueryhmän kokoonpano s. o. komitea nimittää yhden tai kaksi jäsentä (tai myöskin muita) valtuutetuiksi kysymyksessä olevaan alueeseen ja antaa näiden valtuutettujen tehtäväksi **alueryhmän muodostamisen**, jonka jäsenet komitea sentään vahvistaa, sanoisinko, virkaansa. Alueryhmä on komitean sivuosasto joka lainaa vain siltä valtuutensa.

Siirryn propagandistien piirejä koskevaan kysymykseen. Tuskinpa on mahdollista järjestää niitä erikseen jokaisella kaupungin alueella kun propagandistivoimia on niukasti, ja tuskin se on toivottavaakaan. Propagandaa on koko komitean harjoitettava samassa hengessä ja se on ankarasti keskitettävä, sentähden kuvittelen asian näin: komitea antaa muutamain jäsentensä tehtäväksi propagandistien ryhmän järjestämisen (joka tulee olemaan komitean sivuosastona tai yhtenä komitean laitoksista). Käyttäen hyväkseen konspiratiivisessa suhteessa alueryhmän **palveluksia** tulee tämän ryhmän harjoittaa propagandaa **koko kaupungissa**, koko sillä seudulla, joka on komitean «virkatoimen alainen». Jos on tarpeellista, voi tämä ryhmä muodostaa vielä alaryhmiä. uskoa niin sanoaksemme, jonkun osan tehtävistään niille, mutta ei muulla ehdolla, kuin sillä, että komitean puolesta tapahtuu vahvistaminen, että komitealla aina ja ehdottomasti on oikeus lähettää valtuutettunsa jokaiseen ryhmään, alaryhmään tai piiriin, joka vähänkin on kosketuksissa liikkeen kanssa.

Samallaisen tehtäväksi antamisen mallin mukaan, komitean tai sen laitosten sivuosastojen mallin mukaan, tulee järjestää kaikki erilaiset ryhmät, jotka palvelevat liiketä — sekä ylioppilas- että gymnaasinuorison ryhmät, sekä sellaiset ryhmät kuin myötävaikuttavien virkamiesten ryhmät että kuljetus- kirjapaino-, passiryhmät, konspiratiivisia asuntoja järjestävät ryhmät, urkkijoita seuraavat ryhmät, sotilasryhmät, aseita hankkivat ryhmät, «tulopuolellisista» finanssiyritystä järjestävät ryhmät j.n.e. Konspiratiivisen järjestön koko taidon tulee kehittyä siihen, että se käyttää hyväkseen **kaikkia ja kaikkea, «antaa työtä ihan jokaiselle»** säilyttäen samalla käsissään koko liikkeen **johdon**, säilyttäen sen, ei vallan voimalla vaan auktoriteetin voimalla, suuremman kokemustarmon voimalla, suuremman monipuolisuuden, suuremman lahjakkuuden v o i m a l l a. Tämä muodostuma koskee sitä mahdollista ja t a v a l l i s t a käsitystä, että ankara k e s k i t y s liian helposti voi turmella asian, jos **sattumalta** keskuksessa on suurella vallalla varustettu kyvytön henkilö. Se on tietysti mahdollista, mutta sen vastustuskeinona ei voi olla valinta ja epäkeskitys, jota ei lainkaan voida käyttää vähänkään laajassa määrin ja joka on myöskin suorastaan vahingollinen vallankumoukselliselle työlle yksinvallan aikana. Keinoja sitä vastaan ei anna mikään ohjesääntö, sen voivat antaa vain «toverillisen vastavaikutuksen» toimenpiteet, alkaen kaikkien ja kaikenlaisten ryhmien päätöslauselmista, niiden kääntymisellä K. E:n puoleen ja päättyen (pahimmassa tapauksessa) aivan kykenemättömän vallan **kukistamiseen**. Komitean tulee mahdollisimman täydellisesti toteuttaa työn jakamistaan, koska vallankumouksellisen työn eri puolia varten tarvitaan erilaisia kykyjä; toisinaan järjestäjäksi kokonaan pystymättömästä henkilöstä tulee korvaamaton agitaattori tai ihmisestä joka ei kelpaa mitä ankarimpaan konspiratiiviseen kestävyyteen, tulee mainio propagandisti.

Ohimennen tahtoisin vielä propagandistien suhteen sanoa muutaman sanan tämän ammatin täyttämistä vastaan vähäkykyisillä henkilöillä ja siten tapahtuvaa propagandan tason alentamista vastaan. Välistä meillä pidetään ilman valikoimista jokaista ylioppilasta propagandistina, ja koko nuoriso vaatii, että hänelle «annettaisiin piisi» j.n.e. Moista vastaan on taisteltava, sillä siitä tulee sangen paljon vahinkoa. Aatteellisesti todella päteviä ja kykeneviä propagandisteja on varsin vähän (ja sellaiseksi tullakseen täytyy kunnollisesti oppia ja hankkia kokemusta) ja sellaisia henkilöitä täytyy spesialisoida, kiinnittää heidät kokonaan ja kaksin kerroin suojella. On järjestettävä muutamia luentoja viikossa sellaisille henkilöille ja osattava ajoissa lähettää heidät toisiin kaupunkeihin, yleensä järjestettävä niin, että propagandistit käyvät eri kaupungeissa. Mutta aloittelevan nuorison joukko on ennemmin pantava käytännöllisiin tehtäviin joihin muuten suhtaudutaan välinpitämättömästi, verrattuna ylioppilaitten käyntiin piirissä, jota optimistisesti nimitetään «propagandaksi». Tietysti vakavia käytännöllisiä yrityksiä varten myöskin on tarpeen perusteellinen valmistus, mutta niissä on sentään helpompi löytää tehtävää «alottelijoittenkin».

Nyt tehdaspiireistä. Ne ovat meille erittäin tärkeitä: sillä onhan liikkeen päävoimana — työläisten järjestyneisyys samoissa tehtaissa, sillä suurissa tehtaissa ei ole ainoastaan luvultaan voimakkain, vaan vielä enemmän vaikutukseltaan, kehitykseltään, taistelukyvyltään voimakkain osa työväenluokasta. Jokaisen tehtaan tulee olla linnotuksenamme. Mutta sitä varten tulee työväen «tehdas»- järjestön olla yhtä konspiratiivinen sisäisesti, yhtä «monihaarainen» ulkonaisesti s. o ulkonaisissa suhteissaan mitä moninaisimmille suunnille tulee sen ulottaa tuntosarvensa, samaten jokaisen muun vallankumouksellisen järjestön. Erikoisesti huomautan, että sydämmenä ja johtajana, «isäntänä», tulee tässäkin ehdottomasti olla vallankumouksellisten työmiesten ryhmä. Sosialidemokraattisten järjestöjen puhtaasti työläistyyppiset tai ammatillistyyppiset perimät, meidän on hyljättävä kokonaan aina «tehdaspiireihin» asti. Tehdasryhmä, eli tehdas komitea (erottaaksemme sen muista ryhmistä, joita tulee olla hyvin paljon) on kokoonpantava vaan muutamista vallankumouksellisista, jotka saavat suoraan komitealta määräykset ja valtuudet johtaa sosialidemokraattista työtä tehtaassa. Tehdaskomitean kaikkien jäsenten tulee pitää itseään sellaisina komitean asiamiehinä, joiden on velvollisuus alistua kaikkiin sen määräyksiin, pakko noudattaa kaikkia sen «toimivan armeijan» «lakeja ja tapoja» johon he ovat astuneet ja josta heillä sotaaikana ei ole lupa poistua ilman päällystön lupaa. Tehdaskomitean kokoonpanolla on senvuoksi **sangen suuri** merkitys ja komitean yhtenä päähuolena tulee olla — näiden lakkomiteain oikean y.m. valta.

Nikolai Lenin, Venäjän neuvostovallan pääministeri

komiteasta lähtee joukko kaikensia koko liikettä palvelevia piiri ja ryhmiä (propaganda, kulje kaikenlaiset konspiratiiviset yri set j.n.e.) Kaikkien ryhmien, piir alakomiteain j.n.e. tulee olla k teain sivuosastojen asemassa. kut niistä suoraan ilmoittavat lustaan liittyä Ven. sos-dem. puolueeseen ja, sillä ehdolla, komitea antaa vahvistuksensa, tyvät sihen, ottavat itselleen (k tean määräyksestä tai sen s tumuksella) tiettyjä tehtäviä, si tuvat alistumaan puolueen eli määräyksiin, saavat puolueen k kien jäsenten oikeudet, pidetään himpinä komitean jäsenehdokka j.n.e. Toiset eivät liity Ven. dem. työv. puolueeseen ollen lueen jäsenten järjestämäin tai honkin puolueryhmään liittyväin rien asemassa.

Kaikissa sisäisissä asioissa k kien näiden piirien jäsenet tie ovat yhtä yhdenvertasia, kuin k tean jäsenet keskenään. Ain poikkeuksena tästä on se, että keus henkilökohtaiseen yhtey paikallisen komitean kanssa moin myös K. K:n ja K. E:n k sa) tulee olemaan vain henkilö tai henkilöllä, jonka komitea hen määrää. Kaikissa muissa teissa tämä henkilö on tasa-a nen muiden kanssa, joilla sa on oikeus kääntyä (mutta ei he lökohtaisesti) ilmoituksineen pa lisen komitean ja K. K:n ja K. puoleen. Niin ollen mainittu keus ei tule olemaan yhdenve suuden loukkauksena, vaan ai taan välttämättömänä myönn senä konspiratsioonin vaatimuk Komitean jäsen, joka ei ole jätt «oman» ryhmänsä ilmoituksia k tean, K. K:hon tai K. E:hen, vastata puoluevelvollisuuden s naisesta laiminlyömisestä. edelleen tulee erilaisten piirien k piratiivisuuteen ja muotoiluun, riippuu se niiden toiminnan laa ta: tähän katsoen tulee mitä n naisempia järjestöjä («ankarim ta», aktoiminnasta, «suljetuim ta» vapaimpiin, laajimpiin, av simpiin, vähän muotoiltuun Esim. kirjallisuuden kantajain mällä täyty olla mitä suurin piratsiooni ja sotilaskuri. Propa distien ryhmällä on konspirats myös tarpeen, mutta sotilash paljon vähemmän. Niitä työväen miä varten, jotka lukevat luva kirjallisuutta tai järjestävät ke teluja ammatillisista tarpeist kysymyksistä, on tarpeen vielä nempi konspiratsiooni j.n.e. K joukon on oltava läheisessä suh sa sos. dem. työv. puolueesee tuntea tietty määrä sen jäsenist sen toihenkilöistä. Ryhmän joka kii ammatillisia työn ehtoja ja tii esityksiä ammatillisiksi vaati siksi, ei välttämättä tarvitse lua V. s. d. t. puolueeseen. Y pilaiden, upseerien, palvelush löiden ryhmän, jotka harjoitt itsekseen valistamistaan yhden kahden puoluejäsenen ottaessa joskus ei lainkaan tarvitse t hänen puolueeseen kuulumistaa n. e. Mutta yhdessä suhteessa dän tulee ehdottomasti vaatia ain mitä suurinta muototarkku kaikissa näissä sivuryhmissä, n täin: puolueen jokainen jäsen, niihin ottaa osaa, on velvoll muodollisesti vastaamaan asiain dosta näissä ryhmissä; myöskin hän velvoitettu ryhtymään kai toimenpiteisiin, jotta K. K:lle E:lle olisi oikein tunnettu, sekä kaisen sellaisen ryhmän kokoon että koko sen työkoneisto ja tä työn koko sisältö. Tämä on tämätöntä myös sitä varten, keskuksella olisi täydellinen koko liikkeestä ja sitä varten, olisi mahdollista mitä laajimm henkilöpiiristä valita miehet eri luetoimiin, ja sitä varten, että dellä ryhmällä voisivat oppia kuksen välityksellä) kaikki sa laatuiset ryhmät koko Venäjäll sitä varten, että voitaisiin var provokaattorien ja epäilyttä henkilöiden ilmestymisestä — sa la sanoen tämä on ehdotonta kaikissa tapauksissa aivan vä mätöntä.

Kuinka tämä on tehtävä? S nölliset selostukset komitealla den mahdollisimman monen to takertomuksen mahdollisimman ren sisältöosan ilmoittaminen E:lle, K. K:lle ja paikallisen k tean jäsenten puolelta tapaht kaikenlaisista piireistä käymisen jestäminen, vihdoin tämän kanssa olevien yhteyksien ehd siirtyminen suojattuun paik (sekä K. K:ssä että K. K:ssa vaan puolueen toimistoon s. o. män piirin muutamain jäsenten teiden ja nimien siirtäminen. silloin, kun selostukset ilmoite ja yhteydet annetaan, voidaan honkin piiriin osanottavan puol jäsenen katsoa täyttäneen vel suutensa, vain silloin puolue naisuudessaan voi ottaa oppia j selta käytännöllistä työtä hoita ta piiriltä; ainoastaan siinä tap sessa meitä eivät peloita palam sillä kun on olemassa yhteys piirien kanssa, on meidän K. K: valtuutetun aina helppo löytää

---

*) Kirjoitettu syyskuussa v. 1902 ja levitetty myös silloin hektographilla paineettuna. V. 1903 painattanut V. S. D. T. P. Siperian liitto, ja v. 1904 uudestaan julkaistu Genevessä, alku- ja loppuselityksenä. Jälkimäiset kuuluvat Koottujen Teosten 5 nidokseen. johon yhdistetään kaikki v. 1904, kirjotettu.

**) Komiteaan tulee koettaa saada vallankumoukselisia työläisiä, joilla työväen joukossa on parhaat yhteydet ja paras «nimi».

*)Toivotaan myös taistelupiirejä, jotka muokkaavat hyödyllisiksi sotapalveluksessa olevia tai erittäin voimakkaita ja oveliaita työmiehiä mielenosoitusten, vankilastavapauttamisen y.m. varalta.

jaiset ja uudistaa työ. Komitean lakkaamatta ei silloin tule hävittämään koko konetta, vaan ainoastaan viiltää irti johtajat, joille on valmiina varamiehet. Ja älköön sanottako, että selostusten ja yhteyksien ilmoittaminen on mahdotonta konspiratiivisista syistä: tarvitaan vain tahtoa, ja mahdollisuus antaa (tai lähettää) ilmoituksia ja yhdystietoja on ja tulee aina olemaan, niin kauan, kuin meillä ovat komiteat, K. K. tahi K. E.

Tulimme sangen tärkeään kohtaan puoluejärjestön ja puoluetoiminnan periaatteeseen: sen sijaan, että proletariaatin liikkeen ja vallankumouksellisen aatteellisen ja käytännöllisen johtamisen suhteen on tarpeen mahdollisimman suuri keskitys, niin puolueen keskukselle (ja siis myöskin koko puolueelle) liikkeestä tiedottamisen suhteen, puolueen vaatiman vastuunalaisuuden suhteen on tarpeen mahdollisimman suuri epäkeskitys. Liikettä tulee johtaa mahdollisimman harvojen ja mahdollisimman yhdenlaisten ryhmäin, jotka ovat ammattivallankumouksellisten kokemuksen karkaisemia. Liikkeeseen tulee ottaa osaa mahdollisimman monien ja hyvin erilaatuisten ryhmien mitä erilaisimmista proletariaatin kerroksista (ja kansan muista luokista). Ja jokaiseen sellaiseen ryhmään nähden tulee puolueella olla aina edessään ei ainoastaan tarkat tiedot niiden toiminnasta, vaan myöskin mahdollisimman täydelliset tiedot niiden kokoonpanosta. Meidän täytyy keskittää liikkeen johto. Meidän tulee myöskin (ja tulee tämän vuoksi, sillä ilman tiedotusta on keskitys mahdoton) epäkeskittää mahdollisimman paljon vastuunalaisuus puolueelle jokaisen sen yksityisen jäsenen, jokaisen työhönosanottavan, jokaisen puolueeseen kuuluvan tai siihen liittyvän piirin suhteen. Tämä epäkeskitys on vallankumouksellisen keskityksen välttämätön ehto ja sen välttämätön ojentaja kun nimittäin keskitys on suoritettu loppuun ja meillä on K. K. ja K. E., niin silloin on mahdollisuus kääntyä niiden puoleen jokaisen pienemmän ryhmän taholta, eikä ainoastaan mahdollisuus kääntyä, vaan myöskin monivuotisen käytännön tuottamana K. E:n ja K. K:n puoleen kääntymisen säännöllisyys — poistaa tämän tai tuon paikallisen komitean kokoonpanon satunnaisen epäonnistumisen surullisten seurausten mahdollisuuden. Nyt, kun me kuljemme kohti tosiasiallista puolueen yhteenliittymistä ja varsinaisen johtavan keskuksen muodostamista, tulee meidän erittäin tarkasti muistaa, että tämä keskus tulee olemaan voimaton, jos emme samalla aikaa toteuta mahdollisimman suurta epäkeskitystä niin hyvin vastuunalaisuuteen nähden sille, kuin myös siihen nähden että se tietää puoluekoneen kaikki pyörät ja pikkuratat. Sellainen epäkeskitys ei ole mitään muuta, kuin toinen puoli siitä työn jaosta, joka yleisen tunnustuksen mukaan muodostaa yhden kaikkien oleellisemmista liikkeemme käytännöllisistä vaatimuksista. Mitkään jonkun järjestön johtavaksi hyväksymiset, mitkään mahdollisten K. K:iden laitokset eivät tee meidän liikettämme todella yhtenäiseksi, eivät vielä muodosta lujaa taistelupuoluetta, jos puolueen keskus edelleenkin on eristettynä paikallisten vanhamallisten komiteain välittömästä käytännöllisestä työstä s.o. sellaisten komiteain, joihin yhdeltä puolen kuuluu koko joukko henkilöitä, jotka kukin hoitavat — kaikkia ja kaikenlaisia asioita, antautumatta vallankumouksellisen työn eri tehtäviin, jotka eivät ole vastuunalaisia erikoisyrityksistä ja laitoksista, jotka ei suorita kerran aljettua, hyvin ajateltua ja valmistettua työtä loppuun, jotka hukkaavat aikaa ja voimia joutuvaan radikaaliseen touhuun ja toiselta puolen on koko joukko ylioppilas- ja työläispiirejä, puoleksi kokonaan komitealle tuntemattomia, puoleksi sellaisia jotka eivät hanki ammattikokemusta ja jotka, kuten komiteakin, pitävät loppumattomia neuvottelukokouksia «kaikesta», hommaavat vaaleja ja ohjesääntöjen laatimista. Jotta keskus voisi hyvin työskennellä, täytyy paikallisten komiteain uudistautua, tulla spesialisoiduksi ja enemmän «toiminnallisiksi» järjestöiksi, jotka saavuttavat todellisen «täydellisyyden» milloin yhdessä, milloin toisessa käytännöllisessä tehtävässä. Jotta keskus ei voisi ainoastaan neuvoa, vakuuttaa, riidellä, todellisesti johtaa orkesteria, sitä varten on välttämätöntä, että tarkkaan tiedettäisiin kuka soittaa mitäkin viulua, missä ja miten, mihin instrumenttiin on oppnut ja mihin oppii, kuka, missä ja miksi soittaa väärin (kun musikki alkaa särkeä korvia) ja ken on siirrettävä miten ja minne epäsoinnunoikaisemiseksi j.n.e. Tätänykyä täytyy puhua suoraan — me joko emme tiedä mitään komitean todellisesta sisäisestä työstä, paitsi sen julistuksia ja yleistä kirjevaihtoa, tai tiedämme ystävien tai hyvien henkilökohtaisten tuttavien kautta. Mutta eikö ole naurettavaa ajatella, että tähän voisi tyytyä tavattoman suuri puolue, joka kykenee johtamaan Venäjän työväenliikettä ja valmistamaan yleistä rynnäkköä yksinvaltaa vastaan. Komitean jäsenluvun supistaminen, tilivelvollisen ja vastuunalaisen tehtävän määrääminen, jos mahdollista, jokaiselle heistä, erikseen, varsin vähäjäsenisen, toimivan keskuksen muodostaminen, toimeenpanevain agenttien asettaminen, jotka yhdistävät komitean jokaisen suureen tehtaaseen ja verstaaseen, jotka säännöllisesti harjoittavat kirjallisuuden levittämistä ja antavat keskukselle selvän kuvan tästä levityksestään ja koko työn merkityksestä, vihdoin, monilukuisten ryhmien ja piirien muodostaminen jotka ottavat itselleen eri tehtäviä tai liittävät yhteen sellaisia henkilöitä, jotka kannattavat sosialidemokratiaa auttavat niitä jotka valmistuvat tulemaan sosialidemokraateiksi, sitä varten, että komitea ja keskus aina tietäisivät näiden piirien toiminnan (ja kokoonpanon) — kas siihen tulee kohdistumaan puolueen Pietarin komitean ja puolueen kaikkien muittenkin komiteain uudestajärjestäminen ja siinä syy, miksi ohjesääntökysymyksellä on niin pieni merkitys.

Aloitin ohjesääntöehdotuksen tarkastelusta osoittaakseni selvemmin, mihin kallistuvat omat ehdotukseni. Ja lopuksi, lukijoille on toivoakseni käynyt selville, että oleellisesti kyllä voisi tulla toimeen ilman ohjesääntöjäkin, korvata se säännöllisellä selostuksella jokaisesta piiristä, jokaisesta työtehtävästä. Mitä voidaan kirjottaa «ohjesäännössä». Komitea johtaa kaikkia (sehän on niin selvää). Komitea valitsee toimeenpanevan ryhmän (tämä ei aina ole tarpeellista, mutta kun se on tarpeellista ei ole kysymys ohjesäännöistä, vaan tämän ryhmän kokoonpanosta ja sen varamiesten ilmoittamisesta keskukselle). Komitea jakaa jäsentensä kesken työn eri puolet, antaen jokaisen tehtäväksi säännöllisesti selostaa komitealle ja ilmoittaa K. K:lle ja K.E:lle asiain kulusta (ja silloin on tärkeämpää ilmoittaa keskukselle jostain jakamisesta, kuin kirjoittaa ohjesääntöön sääntö, joka voimaimme puutteessa jää usein käytännössä käyttämättä). Komitean tulee tarkkaan määrätä, kuka on sen jäsenenä. Komitea täydennetään kooptatsioonilla (komitea itse itsensä täydentämisellä). Komitea nimittää kaupungin alueryhmät, tehdas-alakomiteat ja niitä ja niitä ryhmiä (jos luetteleminen on toivottavaa, niin ei siitä koskaan tule loppua ja luetteleminen esim. ohjesäännössä ei toimita mitään, riittää kun ilmoitetaan keskukseen perustamisesta.) Kaupungin alueryhmät ja alakomiteat perustavat sellaisia ja sellaisia piirejä... Sellaisen ohjesäännön laatiminen on sitä vähemmän hyödyllinen tätä nykyä, kun meillä ei ole tuskin ollenkaan (monilla paikkakunnilla ei lainkaan) yleistä puoluekokemusta sellaisten eri ryhmien ja ohjelmien toiminnasta ja sellaisen kokemuksen hankkimista varten ei tarvitse ohjesääntöä, vaan, jos niin voidaan sanoa, puoluetiedotuksen järjestämistä: ohjesääntöön meillä jokainen paikallinen järjestö kuluttaa vähintäin muutamia iltoja. Jos jokainen uhraisi tämän ajan erikoistehtävänsä yksityiskohtaiseen ja ajateltuun selostukseen koko puolueelle, niin voittaisi asia satakertaisesti.

Eivätkä ohjesäännöt ole sentähden hyödyttömiä, että vallankumouksellinen työ ei aina siedä kansanvaltaisuutta. Eri muotoihin rakentuminen on tarpeen ja meidän tulee yrittää antaa asianmukainen suunta koko työlle mikäli mahdollista. Ja muotoihin rakentuminen on sallittava paljon suuremmassa määrin, kun tavallisesti ajatellaan, mutta sitä ei voida säavuttaa ohjesäännöillä, vaan yksinomaan (toistamme sen vielä ja vielä kerran) siten, että puolueen keskuksille annetaan tarkat tiedot: vaan silloin se on tosioloissa muotoumista, joka on yhdistetty tosioloiseen vastuunalaisuuteen ja (puolue-)julkisuuteen. Mutta kukapa meillä ei tietäisi, että vakavat selkkaukset ja erimielisyydet meillä todellisuudessa eivät tule ratkaistua äänestämällä «ohjesäännön mukaan», vaan taistelulla ja uhkauksella «poistua»? Sellaista sisäistä taistelua on täynnä useimpien komiteaimme historia puolueelämän 3—4 viime vuoden aikana. On sääli ettei tälle taistelulle ole annettu asianmukaista muotoa: silloin se olisi antanut paljoa enemmän puolueen opettamista varten seuraajaimme kokemusta varten. Mutta sellaista hyödyllistä ja välttämätöntä asianmukaista muotoutumista, eivät luo mitkään ohjesäännöt, vaan yksinomaan puolue-julkisuus. Yksinvallan aikana ei meillä voi olla mitään muuta puoluejulkisuuden asetta, kuin asiain tiedottaminen säännöllisesti puolueen keskukselle.

Ja vasta silloin, kun me opimme lujasti sovelluttamaan tätä julkisuutta, meillä todellisesti syntyy niiden tai näiden järjestöjen toimintakokemus, vain silloisen laajan ja monivuotisen kokemuksen perusteella on mahdollista laatia paperilla olemattomat ohjesäännöt.

Lenin.

Englannin ja Turkin kommunistit tervehtivät Leniniä

Englannin Kommunistinen Puolue on lähettänyt toveri Leninille tämän tervehtymisen johdosta pääsihteeri Albert Inkpinin allekirjoittaman tervehdyksen:

«Sydämellisesti tervehdimme me teitä, rakas toveri, tervehdyttyänne äskeisestä vaikeasta taudistanne. Nyt, kun maailman työläisjoukot jälleen kahlehditaan imperialistien ja rahamiesten kahleihin näiden kapitalistisien riistoetujen hyväksi, saavat he jälleen uutta rohkeutta jatkaakseen vastarintaansa, kuulutaan teidän tervehtyneen ja tietäessään, että maailman vallankumouksen johtaja jälleen aktiivisesti työskentelee heidän riveissään. Täällä Suur-Britanniassa, huolimatta suurista työväenluokan riveissä vallitsevasta hajaannuksista, iloitsevat kymmenet tuhannet työläiset yhtenä miehenä siitä, että te jälleen voitte jatkaa työtänne työläisten yleismaailmallisen vapahduksen hyväksi. Suur-Britannian kommunistinen puolue erittäinkin saa tästä uutta innostusta työhönsä yhteisen asian hyväksi.»

Moskovan «Pravda» kertoo t.k. 4 pnä julkaisemassaan numerossa, että Turkin Kommunistisen Puolueen ensimäinen kongressi on päättänyt lähettää tov. Leninille seuraavan päätöslauselman:

«Turkin Kommunistisen Puolueen ensimäinen kongressi ilmituo ilonsa sen johdosta ,että maailman köyhälistön johtaja tov. Lenin on päässyt terveeksi ja varoen käyttää meille tarpeellisia ruumiin ja hengen voimia ,sekä toivoo tov. Leninin pian palaavan sosialistisen vallankumouksen laivaa ohjaamaan.»

Venäjän luoteisen alueen teollisuuskongressi

Tervehdys Leninille.

Venäjän luoteisen alueen äskeisen teollisuuskongressin toisessa istunnossa kuultiin Novgorodin, Tsherepovetskin ja Pihkovan läänien sekä Karjalan Työkansan Kommunin edustajain selostukset paikkakuntiensa teollisuusoloista.

Kongressi lähetti tov. Leninille seuraavan sähkösanoman:

«Me, Pietariin teollisuuskongressiin saapuneet, Pietarin ja luoteisen alueen teollisuuden ja kaupan alalla toimivat työntekijät, olemme suureksi iloksemme saaneet kuulla teidän, rakas Vladimir Iljits, toipuneen ennalleen sairaudestanne. Vuoden ajan työskenteltyämme uuden talouspolitiikan luomissa olosuhteissa, vakuutamme me saavutamaimme kokemusten ja havaintojen nojalla, että teollisuutemme on jo voittanut kaikki pahimmat vaikeutensa. Teollisuuden ja kaupan vilkastumista, joskin vielä toistaiseksi vähäisessä määrin, mutta yhtämittaista ja häiriintymätöntä on kaikkialla havaittavissa. Yksityisen työläisen ja teollisuuslaitosten yleinen tuotteliaisuus vuosiin 1920 ja 21 verraten on epäilemättä noussut, vaikkakin suurteollisuuden tila, teollisuuden muihin aloihin verraten, yhä vielä pysyy vaikeana.

Päätehtävä, jonka me olemme asettaneet suoritettavaksemme, on kaikkien voimaimme ja keinojemme ponnistaminen suurteollisuuden entiseen kuntoon saattamiseen. Me olemme lujasti vakuutetut siitä, että tasavallan teollisuus, alettuaan jälleen elpyä, on jatkuvasti kohoava teidän johdollanne, lujittaen joka edistysaskeleellaan köyhälistön diktatuuria tuhoutuvan kapitalismin perikadoksi.

Omista kokemuksistamme me tiedämme, että, vaikkakin teollisuus on vilkastunut ja teollisuustuotanto kohonnut, olemassaolevia polttoaine- ja raaka-ainevarastoja on kuitenkin kulutettava mitä tarkimmin ennakolta arvioimalla, missä määrin niitä todellisesti voidaan jälleen täydentää. Rakas Vladimir Iljits, kongressi hartaimmin pyytää teitä samalla tapaa tarkoin ennakolta arvioimaan ja äärimmäisen varovaisesti kuluttamaan terveyttänne ja voimianne: monet vuodet vielä eteenpäin Venäjän ja kansainvälisen köyhälistö tarvitsee kipeästi niitä.»

Suolan tuotanto Krimillä lisääntynyt.

Suolan tuotanto Krimillä on lisääntynyt viime vuoteen verraten 30 prosentilla. Kaikki suolakaivokset ovat perinpohjaisesti korjatut ja uusilla kaivantovälineillä varustetut. Suolan vienti Krimiltä määräpaikkoihinsa on myös saatu järjestetyksi säännölliselle kannalle.

Erinäisiä tietoja Neuvosto-Venäjältä

Ranskan — Venäjän välinen tavaravaihto.

Neuvosto-Venäjän kauppavaltuutettu M. Skobelev, joka sitten marraskuun 1921 on oleskellut Ranskassa ja Belgiassa, mutta joka on ollut siinä luonnottomassa asemassa, ettei hän ole voinut matkustaa näistä maista ilman että olisi menettänyt palaamisoikeutensa, on nyt saanut Ranskan ulkoasiaindepartementilta luvan matkan jälkeen johonkin toiseen maahan palata takaisin Ranskaan.

Skobelev on suorittanut varsin huomattavia liiketoimia Ranskassa. Niinpä on hän kuluvan vuoden aikana ostanut ranskalaisia tavaroita 8 miljoonan frangin arvosta, samaan aikaan kun hän on ranskalaisille toiminimille myynyt öljyä y.m. 40 miljoonan frangin arvosta. Saatuaan suuremman liikkumisvapauden ilmoittaa Skobelev olevansa tilaisuudessa tekemään vieläkin suurempia kauppoja.

Meksiko avustaa Venäjän nälkäkärsiviä.

Moskova. — Meksikon tasavallan presidentti Alvaro Obregon on sähköteitse ilmoittanut Amerikan Punaisen ristin edustajalle, että hän lähettää Venäjän punaiselle ristille nälkäkärsiville jaettavaksi 10,000 säkkiä maissia ja 3,000 säkkiä riisiä. Lähitulevaisuudessa odotetaan vielä sieltä tulevan suuria tavaramääriä ja lasteja.

Puutavaran vienti ulkomaille.

Pietari. — Tänä purjehduskautena on pohjoinen puutavaratrusti lähettänyt ulkomaille 42,700 standarttia puutavaraa.

Pietarin puutavaratrusti lähettää lähipäivinä Hollantiin 2,300 standarttia puutavaraa.

Suuria metalliromumääriä ulkomaille.

Pietarissa on vuokrattu 6 höyrylaivaa viemään Saksaan yli 7½ tuhatta tonnia metalliromu.

«Punainen osakeyhtiö.» Moskova, 6. 10. — Novgorodin teollisuustrustit ovat luoteispiireissä perustaneet «Punaisen osakeyht.» 500,000 kultaruplan suuruisella osakepääomalla. Osakeyhtiön kaikki voitto tulee käytettäväksi Novgorodin teollisuuden kohottamisen ja laajentamisen sekä kotiteollisuuden elvyttämiseen.

Bakun kauppamessut. Moskova, 6.-10. — Bakun kauppamessuilla on tulinen touhu. Venäjän teollisuuden tuotteilla on hyvä menekki. Turkestanin ja Taka-Kaukasian tasavallat ovat asettaneet näytteille suuret määrät raaka-aineita ja vaimisteita. Messut kestävät ensi marraskuun 1 päivään.

Pietarin satamaliikenne. V. k. 2 pnä oli Pietarin satamassa purettavana 48 ulkomailta saapunutta höyrylaivaa. Samalla kertaa oli lastattu ulkomaille vietäväksi raaka-aineita 14 höyrylaivaan.

Turkiksia Venäjältä Englantiin. Pietarin pukimotrusti on saanut luvan lähettää Lontooseen 217,479 kappaletta erilaisia turkiksia, joiden hinnalla aiotaan ostaa englantilaisia kankaita Pietarin pukimoliikkeiden tarpeeksi.

Pietarin kauppapörssin toiminta syyskuulla. Syyskuulla oli ollut Pietarin kauppapörssissä melkoinen toiminta, ollen tehty nooterauskomitean välityksellä 386 sopimusta, 432,492,435 ruplan (vuoden 1922 seteleistä) arvosta, lukuunottamatta noteerauskomitean syystä tai toisesta hylkäämiä sopimuksia.

Uusia piikivikerostumia löydetty. Pietarin «Pravdan» mukaan on löydetty Vienanmeren rannikkoalueelta piikivikerrostumia, joissa on tavattoman puhdasta ja läpikuultavaa piikiveä (kvartsia) joka täydellisesti soveltuu käytettäväksi lasiteollisuustuotannossa. (Piikiven rauhanaikuinen hinta Suomessa v. 1913 oli 15 mk. tonnilta. — Suom huom.)

Venäjän ja ulkomaiden kauppakamarien välisuhteet. Belgian kauppakamari on päättänyt ottaa Neuvosto-Venäjän luoteisen piirin kauppakamarin kirjeenvaihtaja-jäsenekseen ja samoin Pietarin kauppakamari Belgian kauppakamarin.

Norjalaista pääomaa halutaan sijoittaa Venäjälle. Moskova, 6-10. — Norjan teollisuudenharjoittajain edustajisto Venäjällä on kääntynyt useiden kansankomissariaattien puoleen esityksellä, jossa tarjoudutaan uusimaan neuvottelut norjalaisen pääoman sijoittamisesta rakennusyrityksiin Venäjällä. Norjalaiset etenkin haluavat sijoittaa pääomiaan uudisasutusrakennuksiin.

Pakkoluovutuksesta aiheutuvain vaatimusten mitättömäksi julistaminen. Moskova, 6-10. Raha-asiain kansankomissariaatti on lähettänyt kansankomissaarien neuvostolle esityksen asetukseksi, jolla kaikki yksityisten henkilöiden vaatimukset julistetaan mitättömiksi, mikäli ne koskevat jalojen metallien ja jalokivien takavarikoimista ja pakkoluovutusta ennen tämän vuoden huhtikuun 4 päivää.

Venäjän laivaliikenne. Pietari 7. 10. Syyskuulla saapui 149 höyrylaivaa Pietarin satamaan ulkomailta. Lokakuulla odotetaan saapuvan vielä enemmän. Kaikkiaan on tänä purjehduskautena lokakuun 3 päivään mennessä saapunut 650 höyrylaivaa Pietarin satamaan. Tämän purjehduskauden loppuaikana odotetaan saapuvan ainakin 150 höyrylaivaa.

Venäjän vapaaehtoinen laivasto. Moskova. — Vapaaehtoisen laivaston Riiassa olevan edustajiston välityksellä on venäläinen höyrylaiva Rijlejev vuokrattu kulettamaan tavaroita Latviasta Saksaan. Tehtyään matkan Riiasta Königsbergiin poikkeamalla Danzigiin ja otettuaan lastin, on laiva palannut Riikaan. Tämä on ensimäinen yritys, jolloin on otettu osaa kansainvälisiin tavarakuljetuksiin, on tärkeä saavutus Venäjän kauppalaivaston entiseen tilaan saattamisen alalla.

Tulo- ja varallisuusvero. Moskova. — Yleisvenäläisen toimeenpanevan keskuskomitean ensi istunnossa esitetään vahvistettavaksi lakiesitys tulo- ja varallisuusveroa koskevaksi asetukseksi.

Eivät halua lähteä ulkomaille.

Joukko Kievin professoreita, jotka olivat saaneet määräyksen poistua vastavallankumouksellisen toimintansa takia Neuvosto-Venäjän alueelta, ovat anoneet saada jäädä Neuvosto-Ukrainaan. Lupaavat pyhästi, että pysyvät neuvostovallalle lojaalisena.

Japanin professorit avustavat Venäjän nälkäkärsiviä.

Tshita. — Tokion yliopiston professorit, ovat päättäneet ruveta jatkuvasti luovuttamaan palkastaan Venäjän nälkäkärsivien hyväksi.

Koululaitoksen uudistus.

Pietari. — Pietarin professorien keskuudessa on muodostunut uusi ryhmä, joka on asettanut päämääräkseen koulun uudistamisen lokakuun vallankumouksen aatteet ottamalla uudistustyön perusteeksi. 80 professoria on jo liittynyt tähän ryhmään.

Venäjän kotimainen arpajaislaina.

Raha-asiainkomissariaatti on hyväksynyt liikkeelle laskettavaksi arpajaislainaobligatsiooneja 10 miljardin arvosta. Lainan aika on vuosi ja 8 kk. Obligatsioonit maksavat suurimmaksi osaksi 500 rpl. Sen lisäksi tulee olemaan 1,000 ja 2,000 rpl. obligatsiooneja. Arpominen tapahtuu tällä ajalla 8 kertaa, joka kerta arvotaan 500,000 rpl. kullassa.

Kansainvälinen terveydenhoitokonferenssi.

Moskova. — Terveysasiain kansankomissariaatin aloitteesta tulee lähitulevaisuudessa koollekutsuttavaksi kansainvälinen terveydenhoitokonferenssi, johon tulee osaaottamaan Neuvosto-Venäjän, Turkin, Persian ja Taka-Kaukaasian tasavaltojen edustajat ja joka tulee järjestämään edustajat ja joka tulee järjestämään valtioiden välisillä rajoilla tarpeelliset kulkutautien vastustamistoimenpiteet. Konferenssi pidetään Moskovassa tahi Tiflisissä.

Venäjän kauppasuhteet Sveitsin kanssa.

Berlini. — Venäjän sähkösanomatoimisto ilmoittaa Moskovasta: Sveitsin kansanpankin edustaja — Sveitsin pankki rahoittaa 22 Sveitsin pankkia — on esittänyt Pietarissa olevalle Venäjän ulkomaankaupan osastolle, että osasto antaisi sveitsiläisille yrityksille tilauksia ja selittää samalla Sveitsin olevan valmiin ryhtymään Venäjän kanssa välittömiin suhteisiin ja myöntävän Venäjälle luottoa.

Luutnantti Schmidtin murhaaja vangittu.

Moskova. — Batumissa on vangittu luutnantti Stavraki, jonka jodolla luutnantti Schmidt ja suu joukko merisotilaita kuoliaaksi ammuttiin vuonna 1905.

Venäjän ja Idän yhteinen kauppakamari.

Moskova. — Kauppasuhteid Idän kanssa vilkastuttamiseksi p rustetaan Moskovaan Venäjän Idän yhteinen kauppakamari.

Kaleva Suomalainen Apteeki

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00.
Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
Ruiskuja naisille, hinta $3.50
Ruiskuja miehille, hinta $1.00
Ruiskuja lapsille, hinta .35
Korvaruiskuja, hinta .... .35
Nenäruiskuja, hinta .... .35
Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta ..... $3.00 tus.
Kääreitä, plaastaria y.m.
Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
Munuaisplaastaria ..... .50
Selkäplaastaria ..... .35
Rintaplaastaria ..... .50
Kummiplaastaria ..... .25
Anistippoja, yskään, hinta .50
Emätippoja, koliikiin ja sydänaluskipuun, hinta ..... .50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .... .50
Exzemasalvaa, hinta ..... .75
Hoffmannin tippoja, sydänaluskipuun .50 ja $1.00
Halvausvettä, hinta ..... .50
Hiusöljyä, hinta ..... .50
Hammastippoja, hinta .... .25
Hammaskittiä, hinta ..... .10
Hammaspulveria, .25 ja 50c.
Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta .75
Hajupihkaa, hinta 25c unssi
Intinlinjamenttia, hinta .... .50
Ihosalvaa, hinta ..... .35
Kamferttia, kuivaa 25c unssi
Kamferttiviinaa, hinta ... .50
Kamferttilinjamenttia .... .50
Kamferttiöljyä, hinta ..... .50
Kolmenlaisia tippoja ..... .50
Luulinjamenttia ..... .50
Mikstura Simpleks ..... .50
Nervin tippoja ..... .50
Parranajosaipuoita ..... .50
Päänkivistyspulveria ..... .50
Pikiöljyä ..... .50
Puunöljyä ..... .50
Puhdasta Norjan kalamaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
Prinssintippoja ..... .50
Preserveeraavia tippoja .. .50
Riigabalsamia ..... .50
Silmävettä ..... .60
Silmäsalvaa ..... .50
Suu- ja hammasvettä ..... .50
Snellmannin koliikkitippoja .50

Tilatkaa meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.

W. A. CARLEY, Omistaja ja apteekkari.

K. G. K. NYMAN, Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

Luokseni aikoville SAIRAILLE

Täten ilmotan kaikille niille, jotka ovat aikomuksessa tulla luoksemme saamaan terveyttä, että kaikki tarvittavat koneeni ovat nyt saapuneet ja asetetut ylös ja näinollen olemme valmiit hoitamaan kaikkia sairaita jotka tulevat luoksemme. Minä en tule olemaan kovin kauan Timminsissä, mutta minä tulen jättämään työtäni jatkamaan Dr Howleyn, joka on erinomaisen hyvä ammatissaan ja on suorittanut tutkintonsa Candian Chiropractic Collegessa, Torontossa. Kuitenkin niille, jotka haluavat tavata minua persoonallisesti pyydän sanoa, että tulkaa nyt heti, niin kauan kun olen täällä, ettei teidän tarvitse minua hakea pitempien matkojen takaa myöhemmin.

Tulkaa jokainen, joka on sairas.

Dr Wenthworth

Timmins. — Ontario.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään. paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistoväryltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeehoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkenhoitaja.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69. Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Viisivuotias Venäjän Neuvostovalta

Viisi vuotta ihmiskunnan historiassa on kuin hetkinen iankaikkisuudessa. Viisi vuotta ihmiskunnan historian normaalioloissa saa tuskin huomattavaa muutosta aikaan. Mutta viisi vuotta Venäjän vallankumousta on muodostunut suureksi historialliseksi käännekohdaksi. Ja me elämme siinä onnellisessa ajassa, jolloin meillä on tilaisuus panna merkille vanhan yhteiskuntamuodon kukistumis- ja uuden alkamisvaiheet.

Marraskuun 1 p., 1917, julisti Venäjän proletariaatti tsaarivallan perijän, Kerenskyn hallituksen kukistetuksi, ja vallan siirron työläisten, talonpoikain ja sotilaisten neuvostojen käsiin. Tämä merkitsi kaiken vallan anastamista porvaristolta ja omistavilta luokilta ja täydellistä vallan siirtoa köyhälistön käsiin. Se merkitsi sitä, että proletariaatti tuli ensi kerran ihmiskunnan historiassa hallitsemaan diktatuurinsa avulla. Kun Venäjän proletariaatti otti vallan käsiinsä ja muodosti työtätekeväin oman hallituksen, huusi koko kapitalistinen mailma ja sen työläisluutnantit, että tämä hallitus tulisi kestämään vain muutaman viikon tai korkeintaan jonkun kuukauden. Eteivät nämä köyhälistövallan veriviholliset hartaat toiveet ole täyttyneet, sen todistaa parhaiten se seikka, että me nyt saamme juhlia Venäjän vallankumouksen viidettä vuosijuhlaa.

Mutta huolimatta siitä, että Venäjän proletariaatti on kyennyt säilyttämään vallankumouksensa saavutukset viisi pitkää vuotta, jopa näitä saavutuksia huomattavasti täydentänytkin, ei vallankumous ole suinkaan ollut ihanaa riemumarssia uutta yhteiskuntaa kohti. Päinvastoin se on ollut katkeran katkeraa taistelua vanhan ja uuden yhteiskunnan — vastavallankumouksen ja vallankumouksen, sekä näiden puoltajain — porvariston ja köyhälistön välillä. «Väkivalta on uuden yhteiskunnan kätilö», ennusti Marx. Niinpä Venäjälläkin, työväen yhteiskunnan on täytynyt syntyä suurella kivulla ja vaivalla — väkivalloin sen on täytynyt raivata tietä ja olemassaolon oikeus itselleen.

Proletariaatin pyrkiessä valtaan, täytyy sen väkivalloin syöstä porvaristo vallasta, jolloin syntyy enemmän tai vähemmän ankara sisällissota», ennusti edelleen uuden ajan sosialismin perustaja Marx, työväen luokkataistelun ratkaisevista vaiheista. Ja Venäjällä, missä työväki ensimäisenä kukisti porvariston vallasta, muodostui sisällissota äärimmäisen katkeraksi. Venäjällä nousi työväen valtaa kukistamaan, ei ainoastaan kotimainen porvaristo, vaan koko kapitalistimailma — kaikkine suunnattomine voimineen — voimineen ja sotakoneistoineen, mitkä olivat vielä täydessä liikekunnossa. Kaikki koko mailman kapitalismin suunnattomat sotavoimat iskivät yht'aikaa nuoren proletaarivallan kurkkuihin, antamatta sille aikaa taloutensa alkeellisempaankaan kuntoon panoon.

Venäjän proletariaatin oli siis taisteltava, ei vain kotimaista porvaristoa ja sen vastavallankumousta vastaan, vaan koko mailman vastavallankumouksellisia vastaan. Vuosina 1918 ja 1919 se oli jokaiselta taholta mailmankapitalismin valkoarmeijain piirittämä ja saartama, ja kaikkialla sen laajoilla alueilla viritettiin vastavallankumouksellisia salaliittoja ja muodosteltiin uusia ja uusia valkoarmeijoita sitä vastaan.

Niin suunnattomat vihollisvoimat olivat Venäjän proletariaattia vastassa yhteen aikaan, että lujimmankin vallankumouksen ystävän täytyi uskoa Venäjän proletariaatin omaavan yliluonnolliset voimat, ylenpalttisen sitkeyden — sanalla sanoen — täytyi luottaa ihmeisiin — jos se tulee pelastumaan joka taholta ympäröivien vihollislaumain veriseltä raatelulta.

Mutta niin synkältä ja toivottomalta kuin Venäjän vallankumouksen kohtalo näyttikin — se nostatti todellakin yliluonnolliset voimat puolustamaan itseään. Sen puolustajat osoittivat asialleen sellaista uhrautuvaisuutta, sellaista sankaruutta, sellaista urheutta, mitä ei mailman historia ole milloinkaan ennen nähnyt. Viisi vuotisen sodan näännyttämä, raatelema ja veriin hakattu Venäjän proletariaatti puolusti itseään vaillinaisin asein, nälkäisenä ja alastomana, mailman liittoutuneen kapitalismin uudenaikaisia sotahirmukoneita, sen täyteläisesti syötettyjä ja kaikin puolin hyvin varustettuja miljoonaisia armeijoita vastaan.

Se pakotti ensin tshekkoslovakit luopumaan taistelustaan, se ajoi Kolshakin verissä päin alas Uraalin vuoria, se ajoi Judenitchin Itämereen, se ajoi Denikinin ja sittemmin hänen seuraajansa Wrangelin Mustaan mereen, se pakotti liittolaismaat kulettamaan pois puolittain punaisen saastutuksen saaneet armeijansa, se pakotti suur-imperialistien pikkukängit, Viron, Latvian, Suomen ja Puolan solmimaan rauhan, se on voittanut jokaisen vihollisensa, kunnes se nyt viidennen vuosijuhlansa aattona saa nähdä viimeisenkin vihollisensa — Japanin — olevan pakotetun luopumaan taistelusta ja viemään loputkin joukkonsa pois Siperiasta ja Vladivostokista.

Ei milloinkaan ennen ole mailman historiassa nähty moisia ihmeitä. Venäjän vallankumous kertoo näinmuodoin meille ensi kerran niistä ihmeteltävistä voimista, mitä nousevan proletariaatin vallankumous itseensä kätkee. Nämä voimat ovat vastuttamattomia, ne ovat kokonaan voittamattomia. Kukaan ei kykene sitä kieltämään.

Mutta Venäjän proletariaatti ei ole päässyt vallankumuoksensa tiellä etenemään ainoastaan valtaamalla itselleen alaa miekka kädessä. Sillä tuskin oli mailman imperialistien sotilaallinen offensiivi päättynyt, kun kapitalismin Korkein Neuvosto — Neljä Suurta — Clemenceau, Lloyd George, Wilson ja Orlando — aikoivat kuristaa verisissä haavoissaan viruvan nuoren proletaarijättiläisen Clemenceaun «rautavanteella» — blokaadilla — nälkään tappamisella.

Tämä uusi vihollisvoima saarto, siihen yhdistettynä vielä verrattain voimakkaat kotimaisten vastavallankumouksellisten vehkeilyt (joiden etunenässä ja toimeenpanijoina olivat nykyään kaikkien maitten oikeistososialistien «marttyyrit» — sosialivallankumouksselliset) ja kaikkein pahin — koko Venäjän suunnattoman talouden ankara taloudellinen kaaos, muodosti kenties vieläkin suuremman vihollisvoiman kuin oli ollut sota.

Mutta taaskin ihmeellisen enerkiansa, sankarillisten ponnistelujensa ja väsymättömän väjäämättömän taistelunsa ja horjumattoman päätöksensä kautta — säilyttää kalliilla uhrauksilla ostetun vallankumouksen saavutukset, suoriutui nuori proletaarinen jalopeura näistäkin vaikeuksista, joskin sanoin kuvaamattomilla kivuilla ja kärsimyksillä, jotka yhäkin polttavat sen haavoitettua ruumista.

Mutta ei vielä kaikki. Vallankumouksen kärsimysten mitta ei olisi ollut täysi, ellei vielä jättiläismäiset ja aivan harvinaiset luonnonvoimat olisi antaneet sille uutta iskua. Tuli vuoden 1921 ennen kuulumaton kato, johtuen aivan harvinaisesta kuivuudesta. Tämä uusi jättiläisvihollinen iski nyt nelivuotiaan proletaaritasavallan niskaan aivan aavistamatta, antamatta sille vähääkään valmisteluaikaa.

Taaskin puhkesi koko kurja kapitalistimailma eläimellisiin riemunhuutoihin. Jolleivat he olleet kyenneet yhteenliittynein voimin ja kaikilla katalilla juonillaan ja hyökkäyksillään nististämään hengiltä bolshevikkitasavaltaa, niin nyt tuli lopulta sellainen voima, joka suorittaa sen, mihin he eivät ole kyenneet. Näin huuti koko kapitalistinen petolauma, valmistautuen viettämään vihatun proletaarivallan pejaisia ja hyökkäämään nälän surmaaman maan luonnonrikkauksien saalistukseen.

Mutta taaskin. Katso ihmettä! Venäjän vallankumous ei ottanut antautuakseen. Eikä neuvostohallitus kukistunut.

Tavalla, mitä ei ole ennen nähty, alttiudella ja kurssilla, milllä ainoastaan todellista kansaa edustava hallitus voi ja tahtoo ryhtyä kamppailemaan nälkävihollista vastaan, ryhtyi neuvostovalta mobiliseeraamaan voimia tuota kauhun vihollista vastaan, jolla oli liittolaisinaan mitä uhkaavimmat kulkutaudit.

Ja seurauksena taaskin — uusi voitto. Koko Venäjän suuri kansan enemmistö, nekin ainekset, mitkä olivat ennen olleet vastaan neuvostohallitusta ja taistelleet sen kukistamiseksi, liittyivät nyt hallituksen kanssa yhdessä sankarillisiin ponnistuksiin nälänhätävihollisen kanssa suoriutuakseen mahdollisimman vähillä uhreilla. Eikä ainoastaan neuvostohallitus saanut Venäjän kansan suurta enemmistöä liikkeelle, mutta se sai myöskin kaikkien maitten tietoisen proletariaatin, vieläpä huomattavan määrän vapauden ja ihmisyyden ystäviä porvarillisistakin kansanluokista, auttamaan Venäjän kansaa sen suuressa hädässä. Ja vaikkakin osittainen uusi kato vieläkin kuristaa kauhealla nälällä ja puutteella Venäjän kansaa, on nälänhätä kuitenkin jo suureksi osaksi voitettu vihollinen.

Nyt, kun tuo bolshevikkipeikko ei ottanut edes nälkäänkuollakseen, niin täytyy kapitalistimaitten jatkaa entisiä perääntymisiään. Jo aikaisemmin alettuja kauppaneuvotteluja seurasi Genoan ja Haagin konferenssit, johon neuvostohallitus kutsuttiin jo «tasa-arvoisena» osaaottajana. Näiden neuvottelujen suurin aikaansaannos oli venäläis-saksalainen sopimus, joka oli tulos ententemaiden hävittömistä kiristysyrityksistä ja peräänantamattomuudesta, Ja vaikkei Genoan ja Haagin konferensseista, sikäli kuin oli kyse liittolaisten ja Venäjän välisten suhteitten perustamisesta, ollut mitään suoranaisia tuloksia, merkitsivät ne tunnustusta, ettei Europa tule toimeen ilman Venäjää.

Ja nyt lopuksi, miltei loppumattomien taistelujen ja vaikeuksien jälkeen, Venäjän vallankumouksen viidennen vuosijuhlan aattopäivinä, sen peräänantamattomimmat viholliset, Japani, Ranska ja Yhdysvallat käyvät ystävällisemmiksi lähentelyssään Venäjän neuvostovaltaa — tietysti ahneudessaan, kaupan tekotarkoituksissaan. Mutta sittenkin se on tunnustus, joka heiltä pusertuu, lukemattomien vannomisien ja kieltelyjen jälkeen, etteivät halua olla missään tekemisissä kirotun neuvostovallan kanssa.

Päästyään nyt vihollistensa ankarimmista hyökkäyksistä, on neuvostomaa samalla sisäisessä elämässään kulkenut jättiläisaskelia eteenpäin. Sen taloudessa on suoritettu jättiläismäistä uudestaanrakentamistyötä.

Paljon, sanoin kuvaamattoman paljon on Venäjän vallankumous vaatinut uhreja, marttyyreja, uhrauksia ja vääjäämättömiä ponnistuksia, ja paljon se vaatii vieläkin ponnistusta, paljon sillä on vielä puutetta, mutta se on jo horjumattomana jaloillaan. Se seisoo vankempana mailman köyhälistön vallankumouksen vartijana kuin milloinkaan ennen. Se on kukistumaton. — *Eläköön Venäjän vallankumous!*

Punainen armeija — vallankumouksen vartija

Kukistettuaan porvariston ja tsarismin, oli Venäjän työläisten neuvostotasavallan ensimäisenä tärkeimpänä tehtävänä luoda punainen armeija, suojelemaan vallankumouksen saavutuksia ja pannakseen käytäntöön proletariaatin diktatuurin. Venäjän vanha armeija oli täysin rappeutunut ja hajaantunut vanhan yhteiskuntamuodon kukistuessa. Se ei enään kelvannut aseeksi valtaan nousseen köyhälistön käsiin. Loputkin rippeet oli hajoitettava. Oli riisuttava porvaristo ja porvarilliset ainekset kokonaan aseista, tehtävä ne puolustuskyvyttömiksi ja asestettava köyhälistö — luotava vanhan armeijan tilalle punainen armeija. Punaisen armeijan perusteen muodosti asekuntoiset köyhälistöläiset. Oli jo syntynyt vallankumoukseen valmistuessa työväen punakaarteja sinne tänne. Mutta vaikkakin innostuneita ja uhrautuvaisia, niiltä puuttui yhtenäisyyttä, kyvykästä johtoa ja kiinteä kuria. Nämä oli organisoitava kiinteiksi armeija-yksiköiksi, harjoitettava ne täysin asekelpoisiksi ja totutettava yhtenäiseen kuriin. Mutta puuttui upseereita. Vanhan armeijan upseerit olivat suurimmaksi osaksi vastavallankumouksellisia. Täytyi kouluuttaa punaisia upseereita työläisistä ja talonpojista. Tässä onnistuttiinkin. Ne vanhan armeijan upseerit, jotka olivat halukkaat palvelemaan neuvostovaltaa, pantiin opettamaan työläissotureita komentajiksi ja armeijan johtajiksi.

Punaisen armeijan järjestäminen onkin onnistunut niin hyvin, että se on yksi Venäjän vallankumouksen ihmesaavutuksia. Tässä työssä on suurena järjestäjäkykynä toiminut toveri Leon Trotsky, joka vieläkin on neuvostohallituksen sota- ja laivastokomissaarina ja niin ollen punaisen armeijan ja laivaston ylipäällikkö.

Koko olemassaoloajallaan on Venäjän punainen armeija luonut mitä mainehikkaampaa historiaa. Sen saavuttamat voitot, sen uro- ja sankarityöt ovat suuremmat kuin minkään muun armeijan historiassa. Punainen armeija se on ollut, joka on turvannut Venäjän vallankumouksen kaikilta vaaroilta, kaikilta hyökkäyksiltä, sen avulla ainoastaan on myöskin ollut mahdollista ylläpitää proletariaatin diktatuuria. Se on lyönyt tshekkoslovakit, Kolshakin, Judenitschin, Denikinin, Wrangelin, Semenoffin ja kaikkien kapitalistimaitten valkoarmeijat ja nyt lopuksi viimeisen valkoroiston, kenraali Dieterichin, pakottaen myöskin mahtavan militaristivallan, Japanin, poistumaan Siperiasta.

Paitsi taistelukykyynsä, urheuteensa ja kuriinsa nähden, on punainen armeija henkisestikin kokonaan toinen kuin Venäjän vanha armeija. Se ei ole kokoonpantu lukutaidottomista ja tietämättömistä talonpojista ja raakalaiskasakoista, sen kerman muodostavat kommunistiset työläiset, talonpojat ja punaiset kasakat, sen kaikki jäsenet osaavat nyt lukea ja kirjoittaa. Punaisen armeijan lukumäärä nousee nyt 850,000.

Punaisen armeijan nykyinen ylipäällikkö on toveri Kameneff. Punaisen ratsuväen järjestäjänä ja ylipäällikkönä on toiminut toveri Budenny, tuo mainehikas sankari, joka on tehnyt taitavilla ja uhkarohkeilla hyökkäyksillään niin monta mainehikasta voittoa punaiselle armeijalle mahdolliseksi.

Samoin kuin Venäjän vanha armeija rappeutui ja oltiin pakotettu hajottamaan, samoin sortui ja hajaantui vanha sotalaivastokin. Sekin on ollut uudestaan järjestettävä. Venäjän rannikkojen puolustamiseksi on ollut välttämätön kehittää punainen laivasto. Äskettäin vietettiin sen suuret juhlallisuudet, kuten olemme lehdessämme kertoneet, missä toveri Trotsky painosti Venäjän punaisen laivaston edelleen kehittämisen ja kunnossapitämisen olevan kommunistisen nuorison asian. Kun punainen laivasto pääsee edelleen kehittymään, eivät enää uskalla kapitalistien sotahirviöt tehdä hyökkäyksiään Odessaan, Kronstadtiin, Pietariin eikä Vladivostokiin.

Venäjän punaisen armeijan voitoista ja sankaritöistä, jotka ovat sellaisia, mistä ei mailman historia ennen tiedä kertoa, pitäisi kirjottaa, ja kirjoitettaneekin suuren suuri historia. Se yhdessä punaisen laivaston kanssa on Venäjän proletariaatin neuvostovallan vartija, tuki ja turva. — *Eläköön punainen armeija ja laivasto!*

Venäjän kommunistipuolue

Venäjän kommunisti- (bolshevikki-) puolue on kieltämättä tunnustettava Venäjän vallankumouksen sydämeksi, sen elämän antajaksi. Samoin kuin ihmisruumiin toiminta lakkaisi, jos sen sydän halvaantuisi, samoin ei Venäjän vallankumous olisi voinut säilyä eikä elää ilman Venäjän kommunistipuoluetta. Kommunistipuolue on elin, joka on elävöittänyt Venäjän köyhälistön ja samalla ollen Venäjän vallankumouksen aivosto ja toimeenpaneva voima. Ilman sen teoreettista tietoisuutta, ilman sen suurta kaukonäköisyyttä, ilman sen taitavaa ja harkittua stragediaa — ilman näitä, ja ilman sen jäsenistön ihmeteltävää valppautta, mitä suurinta sankarillisuutta, päättäväisyyttä ja järkkymätöntä urhoollisuutta, rohkeutta, jäävääämätöntä peräänantamattomuutta, järjestyskykyä, tinkimätöntä uskollisuutta vallankumouksen asialle, ja sen kaikkien näiden seikkain ja avujensa kautta omaamaa oikeutettua vallankumouksen johtoa olisi kapitalistimailma moni kertaan nutistanut vallankumouksen ja hukuttanut sen verivirtoihin.

Kommunistipuolueen jäsenten rajaton uhrautuvaisuus sekä sankarillinen rohkeus punaisessa armeijassa, sen väsymättömät uurastukset työrintamilla, sen johtava ja kaikkinäkevä järki ja sielu kaikkialla on yksin kyennyt luomaan Venäjän proletariaatille jatkuvasti uutta intoa, rohkeutta ja voimaa vaikeimmissakin tilanteissa.

Venäjän kommunistipuolue on Venäjän vallankumouksen johtava ja elämän antava orgaani. Sen riveihin kuuluu mailman köyhälistön ja Kommunistisen Internationalen huomatuimmat johtajat, kuten Lenin, Trotsky, Sinovjev, Bukarin, Radek y.m. — *Kunnia tälle mahtavalle puolueelle!*

Kommunistinen Internationale

Kommunistinen Internationale syntyi Venäjän proletariaatin suuren vallankumouksen suoranaisena tuloksena. Sen ohjelma ja taktiikka perustuu suureksi osaksi Venäjän vallankumouksen monivaiheisissa ankarissa kriiseissä ja ennen läpikäymättömissä lukuisissa kokemuksissa ja koettelemuksissa saatujen kokemusten perusteelle.

Kommunistinen Internationale syntyi ottamaan mailman työläiset pettäneen Toisen Internationalen paikan, mailman proletariaatin luokkataistelun johtavana mailmanjärjestönä. Sillä on haara-osastoja — kommunistisia puolueita — jo kaikissa maissa. Se edustaa tulevaa mailmanvaltaa — kaikkien maitten valtaannousevaa proletariaattia.

Kommunistisen Internationalen neljäs mailmankongressi aletaan Venäjän vallankumouksen viidentenä vuosijuhlapäivänä, marrask. 7 p. Moskovassa, Kremlin loistavassa linnassa.

Sinne kokoontuvat kaikkien maitten työläisten etevimmät teoreetikot ja vallankumoukselliset sotastradetiikot. Siellä tarkistetaan edelliset, jo käydyt taistelut, siellä luodaan uusia suunnitelmia köyhälistön puolustus- ja hyökkäystaisteluja varten kaikissa maissa.

Kommunistinen Internationale kertaa uudestaan, entistä voimakkaammin Karl Marxin kuolemattomat sanat: *Kaikkien maitten työläiset, liittykää yhteen! Teillä ei ole menetettävissä muuta kuin kahleenne ja koko mailma voitettavissa!»*

Eläköön Kommunistinen Internationale!

Punainen Vladivostok

Venäjän punainen armeija on murskannut viimeisenkin kotimaisten ja ulkomaisten vastavallankumouksellisten tukikohdan Venäjällä. Se on viime päivinä miehittänyt Vladivostokin — tuon valkoroistojen suurimman ja viimeisen pesäpaikan, josta on niin monta katalaa ja raakamaista hyökkäystä tehty työläis-Venäjää vastaan. Siperian kansakin, joka on niin kauan saanut kärsiä valkopetojen raakuuksista ja hävityksistä, joka on vuosikausia ollut näiden hävityskenttänä, nyt lopultakin on vapaa ja saa ryhtyä rauhalliseen luomistyöhön, pitkän pitkien, urhoollisten taistelusarjain päätyttyä sille voitolla.

Korkealla ja juhlallisesti hulmuavat Vladivostokin kaukaisessa kaupungissa nyt punaliput, merkiten uuden päivän koittoa — proletariaatin lopullisen voiton, onnekkuuden ja vapauden päivän koittoa.

Ensi kerran viiteen vuoteen, yhtyy punainen Vladivostok nyt koko suuren neuvostovaltakunnan kanssa juhlimaan suuren, vapauttavan proletaarisen vallankumouksen viidettä vuosijuhlaa. Voi sitä riemun ja onnekkuuden suuruutta, mitä vielä haavoissaan viruva, mutta kuitenkin nyt vapaa, Kaukaisen Idän proletariaatti tunteekaan!

— Canadan Workers puolueen jäsenistöllä on nyt ensimäisen kerran edustajansa Venäjän vallankumouksen viidennessä vuosijuhlassa. Toverit MacDonald ja Spector ottaen osaa näihin juhlallisuuksiin, ollessaan veljesedustajina Kolmannen Internationalen neljännessä kongressissa. Työläistoveri, ellet ennestään ole puolueemme jäsen, liity sihen heti. Ja sinä joka olet, kehoita kanssatyöläisiäsi liittymään.

— «Neuvostotasavallan kansainvälinen asema on nyt vahvempi kuin milloinkaan ennen. Ensimäinen Työväen Tasavalta on saavuttanut itsenäisen mailmanvallan aseman. Saksan tasavalta on julistanut meille, että Versaillesin sopimuksen orjuuttamana se on luhistumisensa partaalla, ja pyytänyt meidän tekemään tämän tiettäväksi Venäjän kansalle.» — Sinovjev.

— «Proletariaatin diktatuuri on alttiinta ja säälimättömintä uuden luokan sotaa mahtavaa vihollsita vastaan — porvaristoa vastaan — jonka vastarinnan on kymmenkertaistuttanut sen kukistaminen vaikkapa yhdessäkin maassa, ja jonka mahtavuuden muodostaa ei ainoastaan kansainvälisen pääoman voima, porvariston kansainvälisen yhteyden voima ja lujuus, vaan myöskin tottumuksen voima.» — Lenin.

— «Venäjän vallankumous, mailman työväenluokan liikkeen esikoinen, on ollut vuorostaan Punaisen Työväen Unioitten Internationalen isä, kuin myöskin sen suojelija ja edelleen kehittäjä. Tästä seikasta jokainen vallankumouksellinen työläinen on ylpeä». — Earl Browder.

— «Puolen vuosisataa on Marxin oppeja luettu ja hyväksytty. Mutta vasta Venäjän proletariaatin vallankumouksen jälkeen Marxin periaatteet ovat astuneet määrääviksi voimiksi opastamaan ja johtaen proletariaatin taktiikkaa». — Amerikan Workers puolueen sihteeri, Ruthenber.

— «Ennen Venäjän vallankumousta sellaiset perin tärkeät kysymykset, kuten erikoisesti uuden yhteiskunnan järjestäminen, olivat kokonaan arviointia. Mutta tämä suuri tapahtuma siirsi sen filosofiasta määrätyksi tietoisuudeksi.» — Wm. Z. Foster.

— «Kansainvälinen kapitalismi kulkee perikatoaan kohti! Tulevaisuus kuuluu meille». — Sinovjev.

Aleksandra Kollonta

Venäjän naispuolisista vallan
mouksellisista on Aleksandra K
hailevna Kollontaylla yksi kaikk
huomattavimmista asemista. H
kuuluu Venäjän parhaimpiin po
tisiin puhujiin ja kirjailijoihin. L
jaan, monipuoliseen sivistyks
yhtyy hänessä vertaansa vailla
vat lahjat, suuri hienotunteisuus
harvinainen viehkeys.

Hän polveutuu vanhasta aat
sesta tilanhaltijasuvusta. Hä
tyttönimensä oli Domontovitsh.
nen äitinsä oli suomalaisia, Uud
kaupungin pitäjästä, ja talonpoi
sia. Pietarissa syntyneenä vi
Aleksandra Kollontay lapsuute
Muolassa. Tämä seikka kentiesi
vittää hänen erikoisen kiintym
sensä Suomeen ja sen työväen
keeseen, mistä useat hänen main
kirjatuotteensakin puhuvat. (H
se lienee pannut alulle Suome
ensimäisen lakkorahastokeräyks
— Suom. huomautus.)

Tsaristisella Venäjällä, missä h
litus piti ylioppilaita vaarallisim
na vihollisinaan ja teki kaikke
mahdollisimman suuressa määrä
estääkseen nuorisoa pääsemästä
opistoon, olivat tyttökoulut k
kiinalaisella muurilla eroitetut
kakouluista. Tyttökimnaasioissa
opetusohjelma kokonaan toinen k
klassillisissa, jotka olivat ain
«autuaaksitekevät», sts. johtivat
pilaansa yliopistoon. Kollontay
moin kuin joukko muita venäläi
tyttöjä opiskeli yksityistietä ne
neet (kuten esim. klassilliset kiel
joita opetettiin vain klassillisi
kimnaasioissa ja suoritti sen
keen maturiteettitutkinnon. Mu
sellainenkaan ei oikeuttanut nai
Venäjällä opiskelemaan yliopist
sa, minne pääsivät vain miehet.
vuoksi opiskeli Kollontay mater
tiikkaa ja kansallistaloutta Zu
hin yliopistossa.

Vallankumouksellisen toimintan
— tietysti salaisen ja «laittoma
— aloitti hän vuosina 1898—189
jolloin hän oli yhteistoiminnassa
näläisten ja myöhemmin myös s
malaisten sosialidemokraattien k
sa. Aina vuoteen 1908 harjoitti h
toimintaansa Venäjällä, osin lai
sesti marxilaisena kirjailijattare
osin laittomasti. Joulukuussa 19
oli hän pakotettu pakenemaan ul
maille, syytettynä vallankumo
sellisesta yllytyksestä Suomessa
kumouksellisesta toiminnasta ku
matyöläisten keskuudessa.

Kuten niin monet muut rene
set venäläiset sosialidemokraa
luopui Kollontaykin maailmanso
puhjetessa sosialipatrioottisis
menshevikeistä, joihin hän lukeu
1908—1914. Heti sodan puhjett
oleskellessaan Berliinissä, aset
hän internationalismin maaperä
tietämättä edes, tokko hänellä
näläisten toverien piireissä oli
tään hengenheimolaisia. Loistavis
esitelmissään, joita hän vuod
1917 kesällä ja syksyllä piti H
singissä tuhansille matruusi-, so
las- ja työläiskuulijoilleen, kuv
hän elävästi kokemaansa jännitt
vää hetkeä Berlinissä, jolloin sos
lidemokraattien oli ratkaistava
ten valtiopäivillä äänestävät —
tamäärärahan myöntämisen puol
ta taikka vastaan.

Vuonna 1915 liittyi Aleksand
Kollontay kokonaan kommunist
hin. Sinä vuonna matkusti hän y
päri Amerikaa ja harjoitti prop
gandaa sotaa vastaan ja Zimm
waldin puolesta. Tsarismin kuk
tumisen jälkeen palasi hän vuod
1917 maaliskuussa Venäjälle 9
oleskelun jälkeen poliittisena pak
laisena ulkomailla. Täällä otti h
suurella tarmolla osaa vallankum
ukselliseen toimintaan. Hän val
tiin jäseneksi Pietarin toimeenp
nevaan komiteaan; samalla oli h
mitä innokkain tämän laitoksen bo
sheviikkiryhmän jäsen.

«Demokraattinen» ja «sosialis
nen» Kerenski vangitutti rouva K
lontayn, kun hän kesällä 1917
hyeltä Ruotsiin tekemältä matkal
palatessaan pääsi Suomen rajan y
Yhdessä Trotskin, Kamenjevin, L
natsharskin ja monien muiden bo
shevikkijohtajien kanssa sai hän
viikkoa istua vangittuna «vapaall
Venäjällä.

Rouva Kollontay oli yksi marra
kuun vallankumouksen kaikke
aktiivimmisista osanottajista, ja a
tui yhteiskunnallisen huollon k
missaarina ensimäisen yleisvenäl
sen neuvostokongressin valitsemaa
kansakomissarioiden neuvostoon
Tässä toimessaan laski hän peru
tuksen äitiyssuojelukselle Venäjäll
Sitä paitsi lukeutuu Kollontay ni
hin, jotka ovat ajaneet läpi kirko
ja valtion eron. Hän suoritti niin
ikään tehokasta työtä naistyöläiste
ja talonpoikaisnaisten pääorganiso
jana ja oli näitä asioita huoltava
kommunistipuolueen osaston joht
ja. Koko tämä liike syntyi ja ke
hittyi hänen välittömässä johdos
saan, hän on tämän nykyään j
varsin kommunistisen liikkeen pe
rustaja.

Tässä vain rouva Kollontayn vä
symättömän poliittisen ja yhteis

kunnallisen toiminnan pääpiirteitä. Mutta hän kuuluu myös, kuten sanottu, Venäjän tuotteliaimpiin ja etevimpiin sosialistisiin kirjailijoihin. Hänen tuotteidensa lukumäärän laskemiseksi on tarvis suorastaan bibliograafista tutkimusta. Tästä tuli tämän kirjoittaja vakuutetuksi, kun hän sai Gorkilta tehtäväkseen venäläisen Suomea koskettelevan kirjallisuuden bibliograafisen luettoloimisen. Rouva Kollontaylla oli tässä luettelossa huomattava sijansa yksistään suomalaista työväenliikettä käsitteleväin tuotteiden kirjoittajana. Sen vuoksi on tässä yhteydessä rajoituttava mainitsemaan vain kaikkein huomattavimmat hänen kirjallisista tuotteistaan.

«Suomen työläisten elämä» (1903) on laaja, perinpohjainen ja ehdottomasti itsenäinen tieteellinen tuote. Mitään sitä vastaavaa ei löydy suomalaisessa kirjallisuudessa. Lisäksi on rouva Kollontay julkaissut seuraavat suuremmat kirjatuotteet: «Naiskysymyksen yhteiskunnalliset perustukset», «Yhteiskunta ja äitiys», «Kautta työtätekevän Europan». Hänen monista kirjasistaan mainittakoon seuraavat poliittisesti tärkeimmät: «Ken tarvitsee sotaa», «Lisä luokkataistelukysymykseen», **«Suomi ja sosialismi»** jne. Lisäksi on rouva Kollontayn kynästä lähtenyt työläisnais-kysymykselle omistettuja tuotteita sekä joukottain artikkeleja sanomalehdissä ja aikakauskirjoissa.

Pahaksi onneksi ei kuiva elämäkerrallinen Kollontayta koskevien tosiseikkain luetteleminen riitä antamaan täyttä kuvaa tästä huomattavasta naiskommunistista. Täytyy joutua mieskohtaiseen kosketukseen hänen kanssaan, kuulla hänen puhuvan valtaisille kuulijakunnille, jotka sähköttyvät hänen esityksistään, oppia tuntemaan hänet lähemmin — tällöin vasta voi käsittää mikä suunnaton merkitys hänellä on ei ainoastaan Venäjän vaan kansainvälisessä työväenliikkeessä.

Suurissa kokouksissa Helsingissä, kävi hän sitkeätä taistelua Kerenskin ja hänen kannattajainsa imperialistista pyrkimystä vastaan käydä sotaa «voittoisaan loppuun asti», mikä todellisuudessa muuttui täydelliseksi katastrooffiksi Venäjän armeijalle ja uhkasi jopa Venäjän vallankumoustakin samallaisella kohtalolla. Kuinka surkean vähäpätöisiltä tuntuivatkaan Kollontayhin verraten hänen vastustajansa «sivistyneiden» sotilaslääkärien ja upseerien joukosta, mitkä väittelyiden kestäessä kaikkine voimineen koettivat puolustaa Kerenskin seikkailupolitiikkaa.

Viimeksi on rouva Kollontay nimitetty neuvostovallan lähetystöneuvokseksi Kristianiaan, ollen täten ainoa naisdiplomaatti maailmassa.

V. Smirnoff.

Viides luomisvuosi

Elät Venäjä punainen raatajien,
elät silmäteränä joukkoin
mut kauhuna maailman kiskurien
ja vavistukseng houkkoin,
elät, elvyt, vaikkakin runtelivat
sua karjut kauheat, valkeet,
ja raivosta riehuen puuskuttivat
alaluokkien luikuri-palkeet —
jos iskivät palkatut murhaajat,
löit kahdesti vastaan sa, vankka,
seis uljaina puoltajas urheat,
punarintama sankari-sankka.
Ja sieluton parvi jos herjaajain
se sihisi käärmeenä, kurja,
niin katkes sen myrkkyhampahat ain,
oli heelmätön vimme sen hurja
sun suuruutes eessä ja voimas,
ja tomuksi painui, ken soimas,
tekos ankaran alle.

Mut itse sa nousit ja nouset
kuin usvista kirkkain tähti,
ja työläismaailmoja kiehdot —
myriaadit jo kanssasi lähti,
kera joukkojes kirvonneiden,
kera uhreis ja marttyyriesi
myös miljoonat muualla pyrkii
lumovoimissa kutsujesi.
Mut häiskäisten itse sä eellä
käyt kansain muiden ja luokkain,
ja alennuksestaan nostat
sa koneiden orjat ja kuokkain,
joka kampiin kytketyn orjan,
joka tallatun, taitetun kukan,
ja elvytät elohon uuteen
joka riiston runnoman rukan.

Ja vaikk' ei työs ole päässään,
niin, vaikk olet alussa vasta,
niin piirretty lippuus on voitto,
ja lakkaa et taistelemasta,
kunis surus ja murhees ja vaivas,
kunis kärsimystesi meri
ja ääretön uhraukses
ja tuhanten lastesi veri
ovat taanneet sun suuren työsi,
ovat nostattaneet joka paaden
sun ihmisyytesi templiin
sen valmiiksi, suureksi saaden,
ja muualla kun myös kansat
ovat katkaisseet veri-ikeen
ja sortajaluokkansa syösseet
yön jälkehen synkän ja sikeen,
ja kanssasi käsiksi käyneet
ajan luomisentyöhön sorjaan
ja syövyttäneet sun aattees
joka kärsivään, joka orjaan:
sen heelmä, sen kylvi, ken teki!
sen valta, ken luo, kuka laatii!
Mut riisto on rikos, ja varas,
kuka toisen tekoa vaatii!

Niin, niin elät punainen raatajamaa,
sua vaikkakin viilteli kalvat,
koit luonnonkin vainoa vaikeimpaa,
ja tuskaat ilkkuivat halvat,
ja vaikkakin väärät profeetat
vuos vuodelta sääsi sun manaan,
niin ylpeenä yhä sä ojennat
koko jättivartesi tanaan
ja olet ja elät ja isket ja luot
joka luomisvuotenas uutta,
ja täyttyä aikain käskyn sä suot.
Olet luovaa sa ikuisuutta!

HENKIPATTO.

Viides yleisvenäläinen ammattikongressi

Köyhälistön kansainvälisiä tehtäviä koskeva päätöslauselma.

Kuultuaan tov. Losowskijn kertomuksen hyväksyi viides yleisvenäläinen ammattikongressi tällaisen päätöslauselman köyhälistön kansainvälisestä tehtävästä.

1. Viides yleisvenäläinen ammattikongressi hyväksyy Punaisen Ammatillisen Internationaalen taktiikan, joka on tällä hetkellä ottanut tehtäväkseen asettaa köyhälistön yhteisrintama pääoman hyökkäyksiä vastaan, ja antaa edustajiensa tehtäväksi Punaisen Ammatillisen Internationaalen 2 kansainvälisessä kongressissa ryhtyä tämän mukaisesti järjestämään köyhälistöjoukot käytännöllistä taistelua varten.

2. Kongressi hyväksyy Amsterdamin internationalelle tuon tuostakin tehdyt, yhteisen taistelun käyntiä koskevat esitykset ja toteaa, että yksinomaan amsterdamilaiset, jotka pitävät liittoa porvariston kanssa monin verroin parempana kuin liittoa vallankumouksellisten työläisten kanssa, ovat syypäät siihen, ettei kaikkien eri puoluesuuntiin lukeutuvain työläisten yhteistä taistelurintamaa ja yhteistä esiintymistä ole näinä viime vuosina saatu aikaan.

3. Kongressi toteaa, ettei viime vuonna vain yksin pääoma ole ollut hyökkäämässä vallankumouksellista ammatilikettä vastaan, vaan myöskin amsterdamilaiset olivat sangen ankarasti hyökkäämässä sitä vastaan. Tämä amsterdamilaisten hyökkäystoiminta ilmeni siten, että he järjestelmällisesti erottivat vallankumouksellisten, m.m. Venäjän liittojen musertavan suuret enemmistöt ammatti-internationaleista, eivätkä päästäneet vallankumouksellisia ammattiliittoja kansainvälisiin ammattikongresseihin sekä kielsivät Amsterdamin kansainväliseen työtoimistoonsa liittyneen kansainvälisen sihteeristön muodostamasta Venäjän vallankumouksellisten työläisten kanssa yhteisrintamaa.

4. Mitä tarmokkaimmin on ryhdyttävä vastustamaan tällaista Venäjän ammattiliittojen järjestelmällistä erottamista, näiden estämistä pääsemästä kongressien osanottajaksi sekä yrityksiä eristää nämä Länsi-Europan ja Amerikan työväestöstä. Tämän päämäärän toteuttamiseksi on tärkeimpien kansainvälisten propagandakomiteain, jotka ensimmäisestä kansainvälisestä kongressista lähtien ovat harjoittaneet yksinomaan agitationi- ja propagandatoimintaa, ryhdyttävä järjestämistyöhön sekä perustamaan järjestelmällisesti kansainvälisiä ammattiliittoja tärkeimmillä ammattialoilla.

5. Niillä ammattialoilla, missä vallankumoukselliset ammattiliitot ylipäänsä ja venäläiset erittäinkin voivat olla kansainvälisten liittoutumain jäseniä, on välttämättömästi tuettava kansainvälisen propagandakomitean työtä, jotta kyseessäolevalla ammattialalla saataisiin työväestön vallankumoukselliset ainekset yhteen yhtymään. Mutta siellä, missä Amsterdamin Internationaaleen liittyneiden liittoumain kansainvälinen kongressi jo on suorastaan kieltäytynyt vastaanottamasta vallankumouksellisia ammattiliittoja, kehoittaa kongressi kyseessäolevia venäläisiä liittoja olemaan enää laisinkaan esittämästä Amsterdamin liittoutumain johdoille kysymystä kansainvälisten liittoutumain jäseneksi liittymisestä, vaan esittämään kansainvälisessä kongressissa kysymyksen vallankumouksellisten ammattiliittojen keskeisten sellaisten kansainvälisten liittoutumain perustamisesta, jotka ovat olevat avoimina kyseessäolevan teollisuusalan kaikille liitoille suuntaeroavaisuuksista huolimatta.

6. Kongressi selittää, ettei Venäjän ammatillisesti järjestynyt köyhälistö vaadi muiden maiden veljesliittoumia taistelemaan porvaristoansa vastaan aivan yhtäläisillä keinoilla ja menettelytavoilla kuin Venäjän työläiset ovat taistelleet, s.o. tekemään vallankumouksen Venäjän tapaan. Ainoa, mihin Venäjän liittoutumat pyrkivät, on, että muiden maiden työläiset, jotka käyvät taistelua riistäjiänsä vastaan ja omalla tavallaan lykkäävät vallankumousta eteenpäin, käyttävät hyväkseen Venäjän köyhälistön runsaita vallankumouksellisia kokemuksia, samoinkuin Venäjän köyhälistö ja sen ammattiliitot ottavat opikseen toisten maiden kokemukset.

7. Samalla kun kongressi ilolla tervehtii Ranskan vallankumouksellisten ammattiliittojen St. Etiennen kongressin päätöksiä, jotka ovat ensi alkuna Ranskan ammattiliittojen lähentymiseen Punaiseen Ammatilliseen Internationaleen, antaa kongressi edustajainsa tehtäväksi tehdä kaiken voitavansa vallankumouksellisten ammattiliittojen piakkoin alkavassa toisessa kansainvälisessä kongressissa, löytääkseen yhtymäkohdan Ranskan vallankumouksellisten syndikalistien kanssa, jotka ovat tehneet oikeat jontopäätökset sodasta ja vallankumouksesta saaduista kokemuksista.

Kongressi katsoo kansainvälisen työväenliikkeen kaikkien vallankumouksellisten ainesten yhdistämisen yhdeksi ainoaksi internationaleksi aivan ehdottoman välttämättömäksi ja antaa sen vuoksi valtuuskuntansa tehtäväksi Punaisen Ammatillisen Internatsionaalen toisessa kansainvälisessä kongressissa tehdä kaiken voitavansa, että Punaisen Ammatillisen Internationaalen ulkopuolella vielä olevat vallankumouksselliset syndikalistiset järjestöt ja ryhmät lopullisesti saadaan Punaisen Ammatillisen Internationaalen jäseniksi liittymään.

8. Kongressi katsoo muutamien anarkistis-syndikalistisien ryhmien taholta tehdyt uuden internationaalen perustamispuuhat rikolliseksi köyhälistön yhteisrintaman hajoitusyritykseksi. Se vaatii kaikki vallankumouksselliset työläiset, jotka jostakin syystä vielä ovat Punaisen Ammatillisen Internationaalen ulkopuolella, liittymään tähän internationaaleen ja kerrassaan luopumaan lahkolais-internationaalensa perustamispuuhista, koska sellainen internationaale on alunperin jo perikatoon tuomittu.

9. Kongressi katsoo välttämättömäksi aivan eritoten korostaa sitä, että muutamat ammattiliikkeessä toimivat anarkistiset ryhmät hyökätessään Punaista Ammatillista Internationaalea vastaan usein yhtyvät yleisrintamaan reformistien ja porvariston kanssa Venäjän vallankumouksellista köyhälistöä ja Venäjän vallankumousta vastaan.

Kongressi on täysin vakuutettu siitä, etteivät amsterdamilaiset eivätkä anarkistit pysty laisinkaan pidättämään kaikkien maiden työväestön vasemmistolaistumisprosessia ja kaikkien vallankumouksellisten voimien paraikaa tapahtuvaa yhteenliittymistä kansainvälisen vallankumouksellisen ammattiliikkeen luonnollisen keskuksen, Punaisen Ammatillisen Internationaalen kanssa. Taistellessaan kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen yhteenliittymisen puolesta sekä pääomaa ja työväestön eri piireissä liikuskelevia kapitalistien kätyrejä vastaan voi ammatillinen internationaale edelleenkin luottaa saavansa Venäjän ammattiliitoilta mitä voimakkainta tukea, jotka viimemainitut käsikädessä neuvostovallan kanssa ja kommunistisen puolueen johdolla tulevat yhtämittaa etenemään, kunnes kommunismi on valloittanut koko maailman.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 38:00 Canadan dollarista

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli sadan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanomalähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Piettejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,

BOX 69, SUDBURY, ONT.

Pilettiliike tehtävä J. V. Kannaston nimessä.

— **Yksityispankki avataan Moskovassa.** Moskova. — Moskovassa avataan ensimmäinen yksityinen osakepnkki, «Venäjän Kauppapankki,» jonka perustajana on ruotsalainen pankinjohtaja Ascgberg. Osakepääoma on 10 miljoonaa ruplaa jaettuna 100,000 osakkeeseen. Tämän pankin hallinnossa on Venäjän valtiopankilla oma edustajansa, jolla on oikeus valvoa uuden pankin toimintaa.

— **Osakeyhtiö «Brockhaus ja Esron» vuokranneet entisen kirjapainon.** Pietari. — Saksalainen osakeyhtiö «Brockhaus ja Esron» on allekirjoittanut sopimuksen, jolla se on ottanut vuokralle entiset kirjapainonsa Pietarissa.

SIOUX LOOKOUT, ONT.

PÖYTÄKIRJA,

tehty 22 p. lokak. 1922 Sioux Lookoutin Suomalaisten työläisten kokouksessa.

1 pyk. — N. Lehto avasi kokouksen. Puheenjohtajaksi valittiin tov. M. Ehrola. Väliaikaiseksi pöytäkirjuriksi tov. F. Päivänen.

2 pyk. — Ehdotettiin ja kannatettiin että osasto perustetaan, yhtyväksi joko Workers partyyn eli OBU:hun.

3 pyk. — Ehdotettiin ja kannatettiin, että toimitetaan lippuäänestys. Äänestyksen tarkastajaksi valittiin tov. E. Hill ja tov. K. Jansson. Äänestyksessä sai Workers partyn osasto 15 ääntä ja OBU:n kannatusrengas 13 ääntä.

4 pyk. — Ehdotettiin ja kannatettiin valittavaksi kirjuri. Valituksi tuli töveritar Emmi Jansson.

5 pyk. — Kirjuri velvotettiin ottamaan jäseniä heti uuteen osastoon.

6 pyk. — Ehdotettiin otettavaksi esille tutkijakomitean asia.

7 pyk. — Luettiin entinen tutkijakomitean pöytäkirja ja huomattiin kokouksen kanssa yhtäpitäväksi.

8 pyk. — Luettiin Elina Berkin Suomesta tullut todistus ja yksimielisesti hyväksyttiin.

9 pyk. — Ehdotettiin ja kannatettiin että tutkijakomitea saa pyynnöstään virkaeron.

10 pyk. — Valittiin uusi tutkijakomitea. Valituksi tulivat tov. Yrjö Orrenmaa, töveritar Emmi Jansson ja töveritar Ida Aalto.

11 pyk. — Päätettiin että pöytäkirja lähetetään painettavaksi Vapauteen ja Industrialistiin. Lähetäjäksi tuli töveritar Selma Anttila.

12 pyk. Kokous loppui.

Kokouksen puolesta
Frank Päivänen, Kirjuri. Matti Ehrola. Puheenjohtaja.

Suomen edustaja kehuu Venäjän oloja

«Suomessa kokonaan väärä käsitys Venäjän oloista», sanoo ministeri Hackzell,

Suomen Työmies kirjoittaa:

Suomessa on porvaristolle tullut jokapäiväiseksi leiväksi haukkua Neuvosto-Venäjää ja kuvata sen oloja mahdollisimman kurjiksi. Sitä mukaa kun olot Venäjällä ovat parantuneet, on parjaus Suomessa tullut yhä kiihkoisammaksi. Tässä maassa on suorastaan «isänmaan» kavaltamista väittää, että Venäjällä on hituistakaan mitään hyvää tai uskoa, että elämä siellä, «suurella hautausmaalla», yleensä enää huomenna jatkuu.

On tullut välttämättömäksi elämisen tarpeeksi porvaristollemme uskoa Neuvosto-Venäjällä vallitsevan pohjattoman kurjuuden ja täydellisen anarkian. Siksi pitää se kiinni tästä käsityksestä, vaikka kaikki tunnetut tosiseikat puhuvat sitä vastaan. Huolimatta siitä, että kaikki ne Suomen porvariston omat jäsenetkin, jotka ovat virka-asioissa oleskelleet Venäjällä, ovat poikkeuksetta tulleet pakoitetuksi toteamaan, etteivät asiat siellä ole niin hullusti kuin sanotaan, veisaavat porvarilehtemme Venäjästä yhä samoja valhevirsiä ja muuttumattomalla nuotilla.

Nyt on taas muuan porvari tehnyt, tietenkin tuloksettomaksi jäävän yrityksen muuttaa suomalaisten porvarien käsitystä Venäjän oloista. Moskovassa oleva Suomen edustaja, ministeri A. Hackzell on käymässä Helsingissä. «Helsingin Sanomain» toimittaja on haastatellut ministeriä ja todennäköisesti ensimmäiseksi kysynyt säälinsekaisella äänellä, että kyllä kai siellä on kovin kurjaa?

Haastattelijan hämmästykseksi on ministeri vastannut (H. S:n kertoman mukaan):

«Voimme sanoa, että täällä Suomessa on monessa suhteessa vallalla kokonaan väärä käsitys Venäjän nykyisistä oloista. Tosin kaikki, jotka viime aikoina ovat käyneet Venäjällä, ovat koettaneet tätä käsitystä oikaista, mutta se on siksi lujasti juurtunut yleiseen mielipiteeseen, ettei se ole helposti siitä poistettavissa.

Täällä luullaan yleensä, että Venäjällä vallitsevat vielä nykyäänkin suunnilleen samanlaiset olot kuin meillä punakapinan aikana, että siellä on vallalla hillitön anarkia, ettei yksilö olisi turvassa kaupungeissa eikä maaseudulla, toisin sanoen, etteivät olot olisi vähääkään entisestään parantuneet.»

Sitten herra ministeri puhuu omia käsityksiään siitä, miten kapitalismiin palautuminen, joka monella alalla on havaittavissa, on vaikuttanut parantavasti oloihin, joten ne nyt monessa suhteessa ovat hyvät. Lainaamme tähän eräitä kohtia ministerin kuvauksesta.

Valtiotalouden hoidosta, sanoo hän:

«Uudesta taloudellisesta politiikasta on johtunut, että kaiken valtion huostaan joutuneen valtio- ja yksityisomaisuuden hoidossa on alettu noudattaa ankaraa tarkastusta, pitäen silmällä puhtaasti kommunistiselle aikakaudelle kokonaan vierasta ja vastenmielistä käsitystä, nim. kannattavaisuutta.»

Olojen vakiintumista ja yleistä edistystä kuvaa ministeri seuraavasti:

«Uusi taloudellinen politiikka on aiheuttanut myöskin sen, että monilukuiset lavattoman kaupan harjottamisesta johtuneet rikokset ovat lakanneet ja että tsheka on samalla menettänyt oikeuden puuttua, kuten ennen milloin tahansa, yksilöiden elämään ja toimintaan. Tämän politiikan siipien suojassa on alkanut säikähdyksiin asti peloitettu kansalle syntyä suurempi turvallisuuden tunne taloudellisen toiminnan kaikilla aloilla.»

«Venäjällä aikaisemmin toimineet tunnetut liikemiehet ovat jo nyt alkaneet etsiä liiketuttaviaan kaukaisiltakin seuduilta asettaukseen heidän kanssaan liikeyhteyteen, kunnolliset virkamiehet ovat alkaneet ei-kommunistisista mielipiteistään huolimatta päästä huomattaviin asemiin virastoissa, insinööri- ja teknillisiä toimistoja on avattu ja suuren kaupunkien katujen varsilla sijainneet kymmenettuhannet liikkeet ovat aukaisseet ovensa, ollen useat niistä tavaroilla hyvinkin runsaasti varustettuja.

Lyhyesti sanoen, on nykyään myönnettävä, että elämä Venäjällä kaikilla käytännöllisillä aloilla on alkanut voimakkaasti pyrkiä vanhaan uomaansa ja vaikka ei vallankumous ole vielä päättynytkään niin voidaan sanoa, että olot ovat vakiintumassa. Taistelua valiasta voi tosin vielä kauankin jatkua, mutta ne yhteiskunnalliset ja taloudelliset myönnytykset, joita vallankumous on ollut pakotettu tekemään, tulevat varmasti tulevaisuudessakin suurin piirtein säilymään. Tämä vakiutumisprosessi ei ole tosin tapahtunut samalla nopeudella eri aloilla. Liikemailmassa se on kulkenut suhteellisesti nopeaan ja myöskin maataloiuden alalla, mikäli kysymys koskee talonpoikaisviljelyksiä, on kadoista ja niitä seuranneista nälänhädästä huolimatta lopultakin ollut voitettavana vähemmän vaikeuksia kuin monilla muilla aloilla, pyrittäessä tasapainoon. Myöskin kulkuneuvoista on pääradat voitu pitää kohtalaisen hyvässä kunnossa.»

Varjopuoliakin on ministeri sentään huomannut. Niistä hän kertoo:

«Oikeudenkäyttö, vankeinhoito, terveydenhoito y.m. samanlaatuiset hallinto-alat ovat vielä kaukana siitä kehitysosastosta, jossa niiden voitaisiin sanoa olevan edes välttävässä kunnossa. Oikeudenkäytön huonosta järjestämisestä johtuu m.m., että yleisö, joutuessaan tekemisiin sen kanssa, saa kärsiä paljon siitä, ettei saiain käsittely tapahdu kyllin nopeasti. Henkilö, joutuessaan pidätetyksi, saa istua vankilassa nykyään vähintäin 6 viikkoa, ennenkuin hänen asiansa virkamiesten tottumattomuuden ja haluttomuuden vuoksi tulee käsiteltäväksi oikeudessa.»

Kun tätä, mitä ministeri puhuu oikeudenkäynnin hitaudesta, verrataan meikäläisiin oloihin, huomataan, että olot siinäkään suhteessa eivät suinkaan siellä ole huonommat. Päinvastoin. Meillähän saadaan ennen oikeuteen joutumista virua ohranan komeroissa ja vankiluolissa monia kuukausia, eikä vain 6 viikkoa, jota ministeri Venäjällä pitää ihmeenä.

Lopuksi todistaa ministeri vielä:

«Kun maailman sanomalehdistössä puhutaan Venäjän oloista ja annetaan kuvauksia niistä, tulee sen puolelta, minun käsitykseni mukaan, ainakin nykyään liian yksipuolisesti painostettua vain negatiivisia puolia. Puhutaan ainoastaan oikeuden loukkauksista ja äärettömästä olojen epävakaisuudesta, joku paikallisen tyytymättömyyden ilmaus yleistytetään laajaksi kapinaliikkeeksi, eikä kiinnitetä riittävästi huomiota siihen, että Venäjällä on jo paljon positiivistakin, että siellä jo on mahdollisuus tehdä työtä ja elää työn tuotteista. Venäjällä toimii nykyään m.m. joku määrä entisiä suomalaisia liikemiehiä sekä myöskin myöhemmin sinne tulleita ja he kaikki ovat selittäneet toimintansa nykyisissä oloissa mahdolliseksi, eikä omaisuutta, jonka he ovat keränneet, olla heiltä takavarikoitu.»

Näin puhuu porvarillinen ministeri Hackzell Neuvosto-Venäjän oloista. Samaan tapaan on puhuttu jo moneen kertaan ennenkin porvarilliseltakin taholta. Eivät ne puheet vain ole saaneet Suomen porvareita vakuutetuiksi siitä, että olot Venäjällä eivät ole niin pohjattoman huonot kuin täällä huudetaan. Eivätkä saa tätä aikaan ministeri H:nkaan puheet.

Pitäköön herra ministeri vain varansa, etteivät «Suometar» ja «Iltalehti» vaadi häntä kutsuttavaksi pois Moskovasta. — Venäjästä ei saa puhua muuta kuin pahaa, se on näet miltei perustuslakina Suomessa, jota kunnioittaa ja noudattaa niin varsinainen porvari kuin sos.-dem. herratkin.

Odessan ja Konstantinopolin välinen kaapeli.

Odessan ja Konstantinopolin välinen kaapeli on nyt saatu korjatuksi, oltuaan pitkät ajat kokonaan käyttämättä. Tämä kaapeli aiotaan yhdistää muuhun europpalaiseen lennätinverkkoon.

Leonid Krassin
Venäj. ulkomaakaupan komissaari.

Amerikalaiset Neuvosto-Karjalaa rakentamassa

Kalastus- ja rakennusosuuskunta ensimäisiä vaikeuksia voittamassa. — Työt alkavat jo luisua. Jäsenistö toivorikasta. — Toverit itse kertovat kokemuksistaan.

Kalastusosuuskunta Karjalassa

(Kalastusosuuskunnan puolesta kirjoittanut ent. astorialainen Emma Mattila).

Heinäk. 12 p:nä 1922 saapui Karjalan kalastusosuuskunnan ensimäinen lähetys Knäsöön, jonka osuuskunnan edustajat olivat lopullisesti valinneet siksi keskusasemaksi, josta tullaan kontrolleeraaman ja kehittämään Pohjois-Karjalan kalastusteollisuutta uusimmanaikaisten välineiden avulla suurteollisuudeksi.

Päivä oli sateinen ja kylmä, joten ensimäinen vaikutelma ei ollut parhaimpia, kävellessämme asemalta muutamia virstoja hirsiparakille, johon alussa oli asetuttava. Mutta parakillapa olivat vastassamme jo noin kymmentä päivää ennen saapuneet seitsemän rakennusosuuskunnan jäsentä ja pian tuoksahtikin suloinen kahvin haju haistimiimme, tulisijan ympärillä kuivaissamme sateesta kastuneita vaatteitamme. Sää tuona päivänä oli kylläkin sopusoinnussa niiden kertomusten kanssa, jotka Karjalan läpi matkustaessamme o l i v a t mieliämme kiinnittäneet ja jotka koskivat viimetalvista «kansannousua». Ne eivät olleet mitään seikkailuromaaneja, vaan rehellisten toverien kertomuksia omista kokemuksistaan. Kertomuksia sellaisista kärsimyksistä, joista me emme ole osanneet uneksiakaan....

Karjala on saanut osansa kaikista niistä iskuista, jotka Neuvosto-Venäjää vastaan on tähdätty. Viimetalvinen lahtarikapina tuli vielä lisäannoksena — aikana, jolloin koko Neuvosto-Venäjän huomio oli käännetty avoimelta sotakentältä nälkää vastaan. Tällaisen tilanteen vallitessa oli Karjalan koottava vielä kerran voimansa Suomesta käsin hyökkääviä lahtarirosvoja vastaan. Kaikista vastuksista huolimatta oli Karjala kyennyt varaamaan talveksi väestölle leipää. Sen ryöstivät lahtarit, samoinkuin karjan ja mitä muuta käsiinsä saivat. Vielä kerran sai pieni Karjala kestää valkoisen vihan päiviä. — Mahtavan liittolaisensa, Neuvosto-Venäjän avulla se voitti vihollisensa. Mutta tuskin oli hiillos sammunut poltettujen kylien raunioilta ja tuskin murhattujen kommunistien ja muiden rehellisten työläisten veri oli ehtinyt imeytyä maan kamaraan, kun Karjala taas alkoi suunnitella ja järjestää sodan hävittämää talouttaan ja tuotantoaan. Niinpä osuuskunnan tänne saapuessa tämän kaiken kokeneet toverit jo hykertelivät käsiään siitä ilosta, että taas oli saatu kylliksi leipää ja teollisuus sekä liikenne uskomattoman nopeasti heidän silmissään koko hyvään kuntoon, jotka meidän mielestämme — jotka olimme tottuneet «horioppi» työhön ja liikenteeseen — olivat vielä kerrassaan kurjalla kannalla. Mutta toiselta puolen, jos on seurannut tapahtumia täällä viimeisten seitsemän vuoden aikana, niin täytyy ihmetellä, että täällä on sellaistakaan järjestystä olemassa. Uuden talouspolitiikan johdosta — joka salli vapaakaupan rajotetussa muodossa — oli markkinoille ilmestynyt, ikäänkuin taikavoimalla, kätketyt varastot, joita ei mitenkään muuten saatu yleisön käytettäväksi. Tällainen oli tilanne yleispiirteissään osuuskunnan tänne saapuessa.

Knäsön kylä sijaitsee samannimisen, Kannanlahdesta haarautuvan pienoisen lahden pohjukassa — vain joku perhe venäläisiä ja suomalaisia.

Jos lahden pohjukasta katselee Vienanmerelle päin, niin on kylä vasemmalla ja osuuskunnalle luovutettu maa-ala hiukan eteenpäin oikealla rannalla ja takana, jonkun matkan päässä, kaunis Koudan järvi. Eteen avutuu mahtava näköala. Lahden muodostaessa mutkan noin virstan päässä, sattuvat näköpiiriin pienet, ruskeilta näyttävät rannikkovuoret, jotka tyynellä ja kirkkaalla säällä katselevat kuvaansa lahden peilikirkkaasta kalvosta. Takana kohoavat alastomat, taivaan sineä heijastavat Kuolla tunturit. Kaikki säännöllisessä järjestyksessä kuin taidemaalarin luomus. Jos tätä näkyä ottaa vaivakseen katsella auringonnousun aikana, jolloin sen säteet luovat lahden rasvatyynelle pinnalle mitä erilaisimpia väriloisteita, niin eipä sitä hetkeä ole hukkaan elänyt. Se voittaa kauneudessa auringonnousun Columbian suulta katsottuna. Lahden rannat ovat karua kivikkoa, josta johtuu että kasvavat vain vaivaista pensaikkoa. Mutta eipä tarvitse kävellä pitkästi, kun eteen tulevat tuuheat havu- ja lehtimetsät lukemattomine järvineen. Metsissä juoksentelevat vapaina pohjolan ruunupää-hirvet ja peurat, karhut ym. arvokkaat otukset.

Osuuskunnan työ olisi jo koko pitkällä, jos se olisi saanut esteettömästi toimia suunnitelmiensa mukaan. Oltiin kyllä tietoisia siitä, että vastuksia tulee olemaan, vaikkakaan ei yksityiskohtia myöten. Kaikkein suurimman kiusan kai tekee pääoman puute.

Tullessamme tänne, oli meidän käytettävissämme yksi ainoa hirsiparakki — siitäkin on jo monta kertaa häädetty pois, mutta yhä siinä vaan olemme. Parakkeja kyllä olisi, mutta ne kuuluvat rautatiehallitukselle ja niihin vielä tähän mennessä, virastojen monimutkaisuuden ja hitauden tähden, ei ole saatu käyttöoikeutta. Kuten tiedetään, kuuluu koko Muurmannin rata Venäjälle ja luonnollista on, että siellä on tämä osuuskuntahomma vähemmän tunnettua, joten sieltäpäin ei anneta tällaisille sivuseikoille asianmukaista huomiota. Rakennusosuuskunta oli kylläkin lähetetty suoraan Knäsöön tarkoituksella rakentaa heti välttämättömästi tarvittavat rakennukset. Mutta puutavaran saannissa oli taas vastassa vaikeudet. Kun puutavaran luovutuksessa oli virastosta selviydytty, niin kuljetuksessa sattui uusia viivytyksiä. Milloin oli hinaajasta särkynyt potkuri (kuljetus tapahtui meritse) milloin mitäkin vastusta. Tässä on otettava huomioon, että tällaiset viivytykset useammassa tapauksessa, niin rautatiellä kuin muuallakin, johtuvat tsaarinaikaisten virkailijoiden saboteerauksesta, jotka katsovat karsain silmin tällaisia yrityksiä, mutta joita herroja ammattitaitonsa tähden neuvostovallan täytyy sietää — toistaiseksi. No niin, kun vihdoin olisi saatu puutavara paikalle, niin oli rakennusosuuskunnan vaunu vielä tietämättömissä, jossa vaunussa piti tulla työkaluja ja muita rakennustarpeita, kuten nauloja ym. joita ilman ei rakennustyös sä pitkälle päästä. Niitä täytyi ruveta hankkimaan muilla keinoilla, jotka kaikki ottavat aikansa. Mainittu vaunu on kyllä sittemmin löydetty ja on saapunut perille.

Tällaisten vastusten sattuessa tulee kyllä ajattelemattomuudessaan kironneeksi virastojen monimutkaisuutta j a e p ä k ä y t ännöllisyyttä. Mutta kiukku lauhtuu kyllä pian ajattelevalta ihmiseltä, kun ottaa huomioon tilanteen, missä tämä maa on vuosikausia ollut ja että vasta juuri on selviydytty ulkopuolisilta maahanhyökkääjiltä — ei vieläkään sisäisistä vihollisista, joiden kurissapitämiseksi sotatilan vallitessa on täytynyt käyttää niin virastoissa kuin muuallakin äärimmäistä tarkkuutta. Näistä vaikeuksista selvitään kyllä ajanoloon, mutta eivät hän täälläkään muutokset tapahdu taikavoimalla. Täytyykin olla ilkeämielinen lurjus tai henkisesti alamittainen, käyttääkseen tällaisia seikkoja aseina mustatessaan ja parjatessaan neuvostovaltaa — ja sitähän, herra paratkoon, tehdään joka päivä.

Kaikista vaikeuksista huolimatta on rakennustyöt alettu. Kannustuslaitos on harjapäällä, sauna, leipomo ynnä muita pienempiä rakennuksia teon alla, kahden asuinrakennuksen pohja on valmis, koulun rakennustyöt kai aletaan tämän syksyn aikana, piirustukset ovat valmiit teatteria, ym. yleisiä rakennuksia varten. Kaikki tulee tehtäväksi uusimman rakennustekniikan mukaan. Näitä kaikkia varten tulee yksi ainoa keskuslämmityslaitos. Valmista kyllä tulee, kun vain on vähän kättä pitempää, sillä joukossamme on kaikenlaisia ammatteja taitavia — sysi- ja tervahaudan polttajista lusikantekijöihin saakka.

Nyt on kuitenkin luovuttava siitä ajatuksesta, että tämän syksyn aikana voitaisiin mitään sanottavampaa tuottaa, korkeintaan voidaan saada suolattuja silakoita markkinoille, joku määrä. Mutta sekin saa aikaan jo melkeinpä vallankumouksen tällä tuotantoalalla, sillä paikkakunnalla on kalansuolaus kerrassaan kurjaa. Kalat näet suolataan vanhoihin, happamiin tynnyreihin, joten ne menevät kaikki pilalle, niin että täällä tuskin tunnetaan terveen suolakalan makuakaan. Tämä seikka takaa tuotteillemme ainakin varmat markkinat. Mutta vaikka ei tämän kesän aikana muuta saadakaan aikaan, niin eihän satoamme pane halla — se on tallella seuraavaa kesää varten.

Kunhan kerran alkuun päästään, niin sitä hyötyä mikä tästä osuuskunnasta tulee olemaan Karjalalle ja koko Neuvosto-Venäjälle, ei voida arvioida, varsinkin kun ottaa huomioon, että tänne, joka luetaan maailman kalarikkaimpien alueiden joukkoon, tuotetaan kalaa muualta, esim. Norjasta. Sen tärkeyden käsittää Karjalan hallitus, joka antaakin yrityksellemme kaikkea mahdollista apua. Vaikka tämä laifos uuden talouspolitiikan johdosta on täytynyt rakentaa sellaiselle pohjalle, että se päällepäin eli pintapuolisesti näyttää siltä kuin se olisi tavallinen kapitalistinen trusti, niin ei se sitä kuitenkaan ole. Sillä vaikka pääomasta on puute ja osakkaiksipyrkijöitä olisi kyllä ollut sellaisia aineksia, joilla olisi ollut varaa sijottaa pääomaa, niin ovat sellaiset tarjoukset torjuttu. Työväenhallitus pitää sittenkin parhaana pääomana luovaa työtä ja parhaina osakkaina rehellisiä, köyhiä työläisiä. Myöskin on pidetty huoli siitä, ettei rikkaita kilpailijoita tälle osuuskunnalle pääse tunkeutumaan, sillä niitäkin olisi jo ollut. Siispä ei olekaan mitään aihetta pessimistisyydelle.

Vaikka edellämainituista syistä johtuva hitaus pyrkisikin joskus masentamaan mieltä, niin käy joskus niinkin hassusti, että tämä hitaus koituu hyödyksi. Esimerkiksi kun juuri tullut tieto kertoo, että veneitä ei voida rahan puutteen tähden lähettää Astoriasta tänä syksynä, niin tuli kuin sallimuksen käskystä kaksi tanskalaista kalastajien edustajaa, pakolaisia kumpikin, joilla on vankilatuomio poliittisista syistään kotimaassaan. Näistä toinen lähti heti Norjaan ja ehkä Tanskaan, järjestämään samanlaista osuuskuntaa, joka tulisi liittymään meihin. Hän aikoo jo tänä syksynä lähettää tänne ainakin yhden sadan tonnin kantoisen aluksen — johon kuuluu pari pienempää moottorivenettä — meritse, joten kuljetuskustannukset eivät ole suuret, ja ensi keväänä lisää. Tämä sattuma voi tehdä tarpeettomaksi veneiden lähettämisen Astoriasta ja siten säästää osuuskunnalle suhteettoman kalliit kuljetuskustannukset, mutta veneitten puute poistuisi siitä huolimatta.

Tällä tavalla vähitellen voitetaan vastukset ja rakennetaan Karjalan teollisuutta. Mutta on otettava huomioon, että suurteollisuuden aikakaudella eri tuotantohaarat ovat toistensa kanssa niin läheisessä kosketuksessa, että yksi teollisuus ei voi päästä täyteen kukoistukseen toisten kustannuksella. Samoista syistä täytyy Karjalankin talous kyetä kohottamaan asteettain, jotenkin tasaisesti. Sentähden onkin paras olla innostumatta niiden, jotka kuvittelevat että jollekin paikkakunnalle voidaan rakentaa paratiisi, ympäristön jäädessä entiseen tasoonsa. Tämän seikan käsittää neuvostohallitus varsin hyvin ja sentähden se paneekin niin suurta painoa kaikenlaisten osuuskuntien tänne tuottamiselle työvälineineen ja ammattitaitoisine jäsenineen. Mutta se, että hallitus kiinnittää erikoista huomiota juuri tälle osuuskunnalle johtuu siitä, että tällä teollisuusalalla on valmis sato odottamassa korjaajaa ja että se on valmista ruokaa — sillä ilman ruokaahan ei tule mikään tuotanto kysymykseen. Löytyy eräs toinenkin syy, miksi neuvostohallitus niin halukkaasti ottaa vastaan rehellisistä ja luokkatietoisista työläisistä kokoonpantuja osuuskuntia. Koska yhteiskunnallinen vallankumous Länsi-Europassa viivästyi jäi Venäjän proletaariaatille raskas velvollisuus maailmanvallankumouksen lipunkantajana. Sen oli levähdettävä — annettava hiukan perään ja tilaa yksityisille yrittelijöille, sillä talous täytyi saada kuntoon keinolla millä tahansa. Mutta että tämä yksilöllisyys ei pääsisi paisumaan vaaraksi vallankumoukselle, antaa neuvostohallitus kaiken apunsa ja tukensa edellämainitunlaisille osuuskunnille, kyetäkseen kilpailemaan «nousevan porvariston» kanssa taloudellisella rintamalla siihen saakka, kunnes maan teollisuus on saatu nousemaan, jolloin tämä «porvaristo» — poliittisen vallan ollessa työläisten käsissä — helposti voidaan poistaa näyttämöltä. Ja tämä syy on erittäin tärkeä. Tälle seikalle kannattaa maailman työläisten lainata huomiota.

Näitä seikkoja sopisi ajatella uudemman kerran niiden sosialidemokraattien, jotka vahingoniloisina huutavat minkä ehtivät kuinka Neuvosto-Venäjällä on palattu täydelliseen kapitalismiin, siten vaikeuttaen niiden työtä, jotka edelläkerrotulla tavalla koettavat tehdä kaikkensa, estääkseen kapitalismin pääsemästä jaloilleen. Myöskin niiden sopisi ajatella vielä kerran, jotka väittävät, että neuvostohallitus ei ole enempää työväenhallitus kuin Yhdysvaltainkaan hallitus on työväenhallitus. Sopii kysyä: milloin Yhdysvaltain hallitus on aineellisesti auttanut ja siveellisesti tukenut luokkatietoisten, köyhien työläisten osuustoiminnallisia tuotantolaitoksia ja estänyt kapitalistiset yritykset? Ja onko milloinkaan Yhdysvalloissa kielletty kapitalisteilta ja muilta toisten työstä eläjiltä äänioikeus ja siten estetty vaikuttamasta maan politiikkaan? Venäjällä sitä tehdään. Tässä on vain kaksi pähkinää, mutta piissäkin on puremista aluksi.

Niinpä siis, muiden maiden työläiset tekevät tällä hetkellä suuren palveluksen vallankumoukselle varustaessaan jo perustettuja ja perustaessaan uusia tämänlaisia osuuskuntia. Tällainen työskentely ei kylläkään ole mitään pilviä hipovaa, hetken innostuksesta johtuvaa ihanteellisuutta, vaan arkipäiväistä, sitkeää, uhrautuvaista ja itsensäkieltäytymistä vaativaa ahertelua, mutta sitä perusteellisempaa. Sillä työ se sittenkin on, joka kaiken luo!

Knäsössä, syysk. 12 p. 1922,
Emma Mattila.

Kuvia uranuurtajista Punikissa

Knäsöstä on saapunut joukko kuvia kalastajien ja rakennustyöläisten hommista. Mainitsemme tässä niistä: ensimäisen talon perustaa kaivetaan; «Pöyryn Jussi, Hiltus-Jäkki ja Aution Otto polttamassa ensimäistä tervahautaa»; Kannustuslaitoksen ensimäinen peruspylväs; «Eräs päivällisaika», «Ensimäinen kenttäjuhla Knäsössä,» ym.

Nämä kuvat julaistaan ensitilassa «Punikissa.» Tilatkaa itsellenne «Punikki», niin voitte säännöllisesti seurata Karjalan rakentamista kuvienkin avulla.

Rakennustyöläiset kertovat kokemuksistaan

Rakennustyöläisten valitsema komitea kirjoittaa Knäsöstä seuraavaa:

Rakennus-Osuuskunta ja Karjala.

Knäsö, Karjala,
Elok. 27 p. 1922.

Kuten Tovreit Amerikassa muistavat, perustettiin kaikkialla Amerikassa ja Canadassa Karjalan Työ-Osuuskuntia, näistä osuuskunnista tullen Rakentajain ryhmä ensiksi lähetettäväksi kohottamaan Karjalan taloudellista asemaa tällä alalla. Niinpä yhdeksän miehinen, ammattiin tottunut ja ensiluokkaisilla työvälineillä varustettu joukkue lähti New Yorkista 31 päivä toukokuuta. Merimatka sujui hyvin ja ei siitä ole erikoisempaa kirjoittamista. Saavuttuamme Libauhin (Latvia) alkoi meille kiireellinen tavarain muutto laivasta rautatievaunuihin, sillä täällä pitää jokaisen siirtolaisen huolehtia tavarain siirrosta. On myös pidettävä tarkkaa vahtia tavarain ylitse, sillä varastaminen on Latviassa kehittynyt huippuunsa, joka on seurauksena Latviassa vallitsemasta äärettömän kurjasta taloudellisesta asemasta — työläiset joutuvat hnkkimaan elatuksensa kaikilla mahdollisilla ja mahdottomilla keinoilla. Niinpä haluammekin huomauttaa kaikille Venäjälle aikoville, että järjestävät matkansa siten, ettei tarvitsisi matkustaa Latvian läpi.... Siten voi säästää paljon matkakuluja ja välttää monia vaikeuksia.

Matkustaissamme läpi Latvian, Neuvosto-Venäjän rajalle, oli huomattavissa kaikkialla sodan tuhoisat jäljet, tehtaat melkein poikkeuksetta raunioina ja viljelysmaat olivat muokatut vallihaudoiksi piikkilanka-aitojen ympäröiminä. Siellä ja täällä näkyi aidotettuja hautakumpuja, joissa tuhansittain lepää työläisiä, monivuotisen imperialistisen sodan uhreja.

Saavuttuamme Neuvosto-Venäjän rajalle, oli meitä vastassa punainen rajavartiasto joilta saimme ensimmäisen toverillisen kohtelun matkan varrella. Jatkettuamme matkaamme Pietaria kohti, kaikkialla pisti silmään hyvästi viljelysmaat. Eräällä asemalla, junan seistessä neljä tuntia, muudan vanhus pyysi meitä katsomaan viljelysmaitaan. Hyvästi hoidetun ruisvainion reunalla vanhus ojensi molemmat kätensä ja sanoi «Kaunis Leipä». Muuta ei hän voinut sanoa, sillä jotain hänen kurkussaan esti äänen kuulumasta. Paljon oli vanhus saanut kokea viimeisen viiden vuoden aikana, samoin kuin koko Venäjän kansa, ja nyt kun hän näki uuden toivon säteen, sydämensä täyttyi ilosta eikä hän voinut sanoa muuta kuin, «Hyvä Leipä.» Tämäkin on esimerkkinä siitä, miten maan työväestö yleensä tukee ja seisoo Neuvosto-hallituksen takana.

Rautatieliikenteestä yleensä Venäjällä voimme sanoa, että se on hidasta, yhtenä syynä ollen se, että rautatievirkakunta on osaltaan muodostunut jätteistä Tsaarin aikuisista intelligensseistä, joita Neuvostovalta ei vielä ole voinut puhdistaa sen tähden, että kykenevää proletariainesta ei ole kyllin riittävästi saatavissa yleensä liikennelaitosten palvelukseen. Mutta puhdistusta kuitenkin tehdään jatkuvasti sitä mukaa kun proletaarisia ammattitaitoisia on saatavissa. Ja juuri näitten syiden tähden Rakennus-osuuskuntakin joutui odottamaan kaksi kuukautta tavaravaunuaan Latvian rajalta Karjalaan, joka seikka on tuntuvasti vaikeuttanut R a k e n n u s o s u u s k u n n a n työtä tämän kesän aikana, vaan nämäkin vaikeudet ovat nyt poistettu ja työt alkavat olemaan hyvällä alulla lukuunottamatta pienempiä vaikeuksia jotka luonnollisesti tulevat seuraamaan siksi kunnes taloudellinen tilanne on täysin kohotettu aikaansa vastaavaksi. Olemme nähneet jo tämän kahden kuukauden aikana, minkä olemme Karjalassa olleet, että taloudellinen tilanne on huomattavasti kohonnut ja vilkastunut, ja muuten olemme hyvillämme siitä, että lähdimme juuri silloin kun Proletaarinen Neuvosto-Karjala meitä kipeimmin tarvitsee parantamaan niitä jälkiä joita lahtarit ovat jättäneet viimetalven hyökkäyksistään Neuvosto-Karjalalle ja Venäjälle.

Muuten voimme sanoa vakavan sanamme niille, jotka aikovat tänne tulevaisuudessa muuttaa, että ei tulla «hetken innostuttamina» vaan vakavina proletariaatteina ja todella rakentajina, eikä säikähtää ensimmäisten vaikeuksien sattuessa, sillä ne vaikeudet eivät ole vakavia laadultaan, eikä myöskään läpipääsemättömiä kun vaan on rohkeutta ja tarmoa. Elintarpeitakin alkaa olemaan jo riittävästi, sillä Neuvosto-Venäjällä tuli keskinkertaista parempi viljasato. Elanto siis siltä puolen on turvattu, joskin se ei ole niin monipuolista kuin Amerikassa, ja kaikista päättäen työläisten olot eivät Amerikassakaan tule olemaan kovinkaan kultaiset ensitalven aikana, puhumattakaan länsi-Europan työläisistä, joita on vastannut melkein täydellinen katovuosi. Meillä siis ei ole mitään katumisen aihetta, että olemme lähteneet kohottamaan ensimmäistä proletaarien tasavaltaa.

Rakennus-Osuuskunnan valtuutetut:
Thomas W. Waller
Paul Lindberg
Lauri Suontausta

Kiinan naisten oloista

Kirj. K. Tao. Suom. A. I. K.

Kiina on puoleksi siirtomaa, yksi noista jotka kärsivät kaksinkertaisen sortovallan alaisena; mailman imperialismin riisto- ja valloitustarkoitusperien ja omien feudaliherrojensa sortoa

Kiina on vielä puoleksi luonnollisella ja puoleksi patriarkaalisella teollisen elämän asteella ja on sillä hijakkoin kehittynyt konetuotanto joissakin suuremmissa kaupungeissaan. Kiinan työtätekevät joukot elävät verrattomasti huonommissa olosuhteissa kuin heidän osatoverinsa länsimaissa, sillä he ovat yhdeltä puolelta mailman imperialismin ja toiselta puolelta omien feudaliherrojensa uhrina.

Kiinan naiset elävät vieläkin kurjimmissa olosuhteissa kuin miehet. Nykyään on Kiinassa enempi kuin 200,000 naista työssä kutomoteollisuuden alalla. Heidän lukumääränsä lakkaamatta kohoaa ja ottavat he miesten paikat. He työskentelevät yövuoroilla ja toimittavat samat vaaralliset tehtävät kuin miehet, josta seuraa että heidän terveytensä on usein täydellisesti turmeltunut. Työtätekevä nainen saa kahdentoista tunnin työpäivästä ja usein pitemmästäkin vaan puolet miespuolisen työntekijän palkasta, joka tuskin riittää sellaisen henkilön tarpeisiin jolla ei ole muita hänen ansiostaan riippuvaisia.

Ei ole olemassa mitään lakeja jotka suojelisivat työläisiä Kiinassa, ja seurauksena tästä on että työläisen olot ovat hirvittävät. Useita miljoonia talonpoikaisnaisia on aikaisesta lapsuudesta kovassa talous ja maatyössä.

Niinpä oli Kiinan naisen fyysillinen kehitys viimeaikoihin asti samalla tavalla turmeltu seurauksena perityistä tavoista ja uskonnollisista mielipiteistä joiden vaatimuksista heidän ruumiinsa aivan perusteellisesti kutistettiin.

Lailliselta kannalta katsoen he ovat miehiin verrattuina suuresti rajoitettuja. Heiltä m.m. kielletään oikeus periä vanhempiensa omaisuus.

Poliittisesti ja taloudellisesti ovat naiset vieläkin voimattomampia. Sillä Kiinan naisilla, niilläkin jotka kuuluvat porvaristoon, ei ole minkäänlaista mahdollisuutta saada opetusta. Tyttäret ovat isiensä omaisuutta ja voi heidät viimeisenä mahdollisuutena, puutteen sattuessa myydä kuin palvelijat, ja aivan vieraille ihmisille. Seurauksena lisääntyvästä ahdingosta Kiinan talonpoikien keskuudessa viimeisinä aikoina, on nykyään ei ainostaan suurissa kaupungeissa mutta myöskin kylissä, suuria joukkoja kiinalaisia tyttöjä jotka heidän isänsä ovat myyneet prostitutioniin.

Kaikki nuo yllämainitut tosiasiat luonnollisesti muodostavat hyvän perustan vallankumouksellisen liikkeen kasvulle kiinalaisten naisten keskuudessa, ja voi varmuudella sanoa että Kiinan naisista muodostuu piakkoin suuri varaväestö kiinalaisille vallankumouksellisille. Kuitenkin, maan taloudellisesta takapajuisuudesta johtuneena seikkana, on naisten liike siellä alkuperäisimmällä asteellaan.

Viime kuluneiden vuosien tapahtumat ovat kuitenkin vieneet sitäkin liikettä eteenpäin huomattavasti. 1911 vallankumouksessa noin 1500 naista otti osaa. He muodostivat kumouksellisen armeijan johon kuului yksinomaan naisia. Vaikka sitten, heikon järjestämisen takia poliittinen liike hajosi, sittenkn 1919, Japanivastaisen liikkeen tullessa perustetuksi kiinalaisten oppilaitten keskuuteen, ottivat naisoppilaat ja intellectualit osaa yhdessä miesten kanssa propagandaan ja järjestivät mielenosoituksia Japanin imperialismia vastaan. Useissa kaupungeissa kuten esimerkiksi Pekinissä, Tjantsinissa, Schanghaissa, y.m., joutuivat naisoppilaat usein otteluun poliisien kanssa ja useat heistä kärsivät vankeusrangaistusta tämän itsepintaisen taisteluvuoden kestäessä japanilaista imperialismia vastaan. Tähän aikaan oli naisten lukumäärä monissa eri naisten järjestöissä kuten «Kiinalaisten Naisten Liitto» ja useissa oppilasten järjestöissä noin 30,000.

Shanghaissa, Pekinissä ja Kantonissa julaistiin erityisiä julkaisuja ja sanomalehtiä jotka edustivat naisten emansipatsionia ja heidän yhdenvertaisuuttaan.

1921 kohosi Hunan ja Kuantung maakunnissa voimakas liike vaatien naisten yhdenvertaisuutta ja oikeuksia. Cantonissa tämä liike toi naisille täydellisen voiton. Vaikkapa noilla liikkeillä onkin puhtaasti patrioottinen tai liberaalinen kansanvaltainen luonne, ovat ne hengessä aina hyvin vallankumouksellisia liikkeitä. Tällä tavalla muutti niinkin jyrkästi patrioottinen järjestö kuin Kiinalaisten Naisten Liitto itsensä hiljakkoin vallankumouksselliseksi järjestöksi, julistaen itsensä valmiiksi taistelemaan Kiinan naisten poliittisen ja taloudellisen emansipatsionin puolesta.

Nykyään toimii tämä liike propagandan ilmakehässä naisten keskuudessa. Tämän lisäksi lakkoja on ollut naisten keskuudessa kutomoissa ja sillkitehtaissa Cantonissa ja Shanghaissa joissa naiset vaativat työolojensa parantamista.

Näemme siis että viimeaikoina on naisten liike Kiinassa kasvanut nopeasti. Naiset ovat tulleet vakuutetuksi että heidän täydellinen emansipationinsa on ainoa mahdollinen saavuttaa taloude riippumattomuuden kautta. ja tämä on saavutettavissa ainoa proletariaatin vallankumou kautta. Siksipä he nyt yh miesten rinnalle yhteiseen t luun mailman yhteiskunnall vallankumoukseen. Täten näe että kaukaisen idän työläisten gressissa jonka hiljakkoin ko kutsui kommunistisen kansain sen toimeenpaneva Moskovassa, tyivät kiinalaisten naisten lä läät, joilla oli huomattava sija gressissa, mihiin ja yhdessä te vaalitaistelusuunnitelman kauk idän työläisille. Kommunisti lue Kiinassa ottaa käsiinsä, kom nistisen kansainvälisen III kong sin ja kaukaisen idän työlä kongressin määräysten mukaan nalaisten työläisnaisten valla mouksellisen liikkeen järjestäm ja ohjaamisen. Olemme vakuut siitä että Kiinan naiset yht kommunistisen kansainvälisen puun ja tulevat he muodostam voimakkaan tekijän lähestyv mailman vallankumouksessa.

Soo, Ont., Ilmoituks

SÄÄSTÄTTE RAHAA
— ostamalla —
Nutsons Drug Storista,
Gorgore ja Albert katujen kulmassa, Soo, Ont.
Lääkärin reseptit täytetään erittäin huolellisesti.
Puhelin 115. — Soittakaahan meille.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNS
A. ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKE

Taylor Bros.
Liikepuhelin 1784. — Asuntopuhelin 1195 M.
Sähkötarpeita, lamppuja kaiken kokoisia.
134 Gore St., Sault Ste Marie, Ont.

HINSPERGER HARNES COMPANY L
— valmistaa —
Algoma leimalla varustettuja valjaita, te
toja, ikkunavarjostimia, autokattoja, pl
kettejä, auton konesuojuksia.
Sault Ste Marie — Ontari

Kylmillä ilmoilla tarvitsette hyvän
KUUMAVESIPUSSIN
Hinnat $1.00, $1.50, $2.00, $2.50.
Jokainen taattu.
NUTSONS DRUG STORE
Gore & Albert St. — Soo, O

McFadden & McMi
Asianajajat, lakimiehet, not
y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ON
Uriah McFadden, K
E. V. McMillan.

BARNES DRUG C
Suomalainen Ulkolähetys apte
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki,
ka ilmottaa Vapaudessa.

E. Hautalan Saur
Avoinna joka tiistai, keski
ko, perjantai ja lauantai.
Huron ja Albert St. kulma
SOO, O

AUTOAJURI
Puhelin 1157 J.
Kaikenlaista muuttoajoa tehd
CHARLIE HÄYRINEN
354 Albert St. W., Soo,

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C.
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat, Noto
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, On
Konttori vastapäätä Sault Stre
Rahaa lainataan halvimmalla ko

THE STERLING BANK OF CANADA

SUDBURYN, ONT. HAARAKONTTORI

Avaa mielihyvällä tilejä Suomen kansalaisille

Talletuksia $1.00 ylöspäin vastaanotetaan. Lainoja myönnetään luotettaville henkilöille. Lähetysvekselejä ostetaan Suomeen ja muihin vieraisiin maihin.

Arvopapereita, osakekirjoja ostetaan ja myydään.

T. A. GALE, johtaja

Asialan & Seppälän SAUNA

Avoinna 3 kertaa viikossa: Tiistaina, Perjantaina ja Lauantaina kello 1 j. pp. kello 12 yöllä.

Spruce Str. — Phone 1107 — Sudbury, Ont.

Lähellä Vapauden konttoria.

Phone 711 **EAGLE CAFE** P. O. Box 1052

AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA

Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.

OLGA ERIKSON, omistaja.

NATIONAL LUNCH

14 Durham Street SUDBURY, ONT.

VIIHTYISÄ NYKYAJAN KANSAN RUOKALA. TARJOILLAAN TÄYSIN, RAVITSEVIA ANNOKSIA. HUONEITA MYÖS SAATAVANA. MIKE VALKEAPÄÄ

SUOMALAINEN RUOKATAVARA-KAUPPA & LEIPOMO

Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mukaan. Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY

513 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, Ont.

Uusi kauppa! Uudet tavarat! Uusi järjestys!

On ehdottomasti edullisin teille, tehdä ostoksenne

INTERNATIONAL GROCERY STORESSA

Monipuolinen varasto kaikkia ruoka- ja sekatavarakaupan alalle kuuluvia tarpeita, joita vaihdamme farmarien tuotteisiin Linjalähetykset toimitetaan erityisellä huolella, nopeasti ja täsmällisesti. Kauppa, jossa kuluttajat enemmän hyötyvät!

INTERNATIONAL GROCERY STORE

292 Bay Street. Puhelin 305 Port Arthur, Ont.

Paperipuun hakkaajat

Meille on juuri saapunut suoraan Ruotsista iso lähetys todellisia

Sandvikin sahoja.

Ne ovat tehty meidän oman lähettämän mallin mukaan, ovat 1 3—8 tuumaa leveitä, erittäin ohkasia, 4 jalkaa pitkiä, hampaat ovat niin sanottuja «Raker» mallisia. On myös joitakin samaan kokoisia piikkihampaisia.

Hinta $10.00

nippu jossa on 6 sahaa. Raha lähetettävä etukäteen, pienempää määrää ei myydä.

On myös neli-sulkasia Sandvikin viiloja, erittäin tehty näitten sahain viilausta varten. Hinta **$3.75 tusina.**

Tilaukset ja maksuosoitukset on lähetettävä osoitteella:

HAWK LAKE LUMBER CO.

— Ltd. —

Monteith, Ontario.

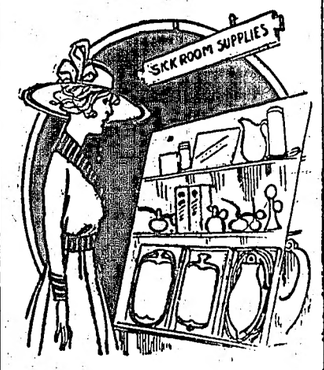

Jokaisessa kodissa pitäisi olla

Varasto meidän sairashuone tarpeita. Ei koskaan voi tietää minä tuntina, päivänä, tai yönä niitä tarvitaan. Meidän sairashuone tarpeet ovat erikoisella huolella valittuja. Ne ovat varmasti luotettavia, ja myydään hinnoilla, jotka suuresti eroavat tavallisista hinnoista.

Michaud Drug Store,

16 Durham St., Pohjoiseen postikonttorista.

--THE--

Star Store

ILMOTUS

Muistakaa että meidän kauppamme antaa teille aina parhaan palveluksen, parhaat tavarat ja halvimmilla hinnoilla, sekä suurimmasta valikoimasta kun yksikään toinen kauppa koko alueella.

P. A. Comtois.

F. A. RICARD

Tukku- ja Vähittäiskauppa.

RAUTATAVARAKAUPPA

Elm St., Sudbury, Ont.

Menahga Health Home

joka tunnetaan yleensä nimellä

JURVAN LUONNONPARANTOLA

ottaa vastaan sairaita alennetuilla maksuilla. Paras suomalainen Luonnonparantola Amerikassa.

Osoite:

MENAHGA HEALTH HOME

Menahga, Minnesota

OSTAKAA MEILTÄ

Gasoliinia ja automobiilin osia. Valmistakaa itse vaarin kaljaa, meiltä saatte aineet, suom. ohjeet mukana. Tupakkaa, virvoitusjuomia y. m. Käykää kaupassamme, 12 Elgin kadulla, Sudbury, Ont. Kirjeisiin vastataan heti.

THE DOMINION SUPPLY CO.

Box 718 Telefooni 645

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY

WILLAMETTE BOULEVARD SANITARIUM

Monipuolisin suomalainen luonnonparantola Amerikassa. Laitoksessa on nykyaikaiset sähkö y. m. hoitovälineet, aina värilasien läpi otettaviin aurinkokylpylaitteisiin asti, joiden yhteydessä käytämme chiropractikkaa, hierontaa ja ruokajärjestelmää. Kohtuulliset maksut.

Dr. Peter Kokko, Chiropractic Spec.
Dr. Anna Kokko, D. C. Ph. C.
467 Willamette Blvd., Portland, Ore.

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita.

K. Närväsen Sauna

avoinna joka arkipäivä.

218 Second St., Port Arthur, Ont.

Leon Trotsky, Punaisen armeijan järjestäjä ja sota-asiain komissaari.

KASVATUS PUNA-ARMEIJASSA.

«Sennacieca Revuossa» kirjottaa S. N. Anisimov Puna-armeijan sotilaitten opetuksesta kahtena viimeksi kuluneena vuonna:

Täytyy sanoa, että näinä kahtena viime vuotena (1921—1922) on Venäjällä tehty todella suuremmoista työtä. Näinä kahtena vuotena ovat monet miljoonat punasotilaat saaneet luku- ja kirjoitustaidon. Tämän vuoden toukokuun ensimäisenä päivänä ei Puna-armeijassa ollut ainoatakaan sotilasta, joka ei olisi voinut lukea, kirjoittaa ja suorittaa neljää ensimäistä laskutapaa. Kaikki lukutaidottomat punasotilaat olivat kiinnitetyt erikoisiin komppanioihin, jotka olivat vapautettu muista sotilastehtävistä. Opetukselle oli omistettu vähintäin 4—6 tuntia päivässä, ja innokkaiden opettajien avulla on työ saatu suoritetuksi.

Ei myöskään vähempää innostusta ole saavuttanut maanviljelystä edistävä työ Puna-armeijassa. Samoin melkein jokaisessa rykmentissä on kerho, missä näytellään ja annetaan musiikki-iltoja, joiden suorituksiin suurimmaksi osaksi punasotilaat itse ottavat osaa. Lisäksi on pienempiä opintopiirejä. Esim. poliittillinen, kirjallinen, matemaattinen j.n.e. Viimeisimmäksi on perustettu maanviljelyspiiri. Niitä johtavat alaansa perehtyneet agronomit ja on niissä suurin määrä jäseniä, joka on hyvä, sillä suurin osa Puna-armeijalaisista on maalaisia.

Riittävästi aikaa on armeijassa annettu myöskin urheilulle ja voimistelulle kesäisin ja talvisin. Joukko-osastoilla on voimistelusalinsa ja piirejä hiihtäjillä, potkupalloilijoilla, painijoilla jne.

Voidaan sanoa ilman suurentelematta, että puna-armeijalaiset varsin mielellään ottavat osaa kaikkeen toimintaan. Yhteistulos koko kasvatuksellisesta työstä on sangen hyvä. Yksinkertainen maalainen, oltuaan armeijassa 1 tai 2 v. ei ainoastaan voi lukea ja kirjoittaa, jättäessään armeijan, mutta myös ymmärtäen sen taikauskoisen tietämättömyyden, mikä häntä ennen hallitsi, ja nyt palatessaan takaisin maakyläänsä taistelee hän siellä vielä vallitsevaa pimeyttä ja tietämättömyyttä vastaan.

Jones'in vakoilureiki

Kirj. Matti Herneshuhta.

II.

Farmari Jones'illa oli kaksi tytärtä, Laura ja Ethel. Laura oli vanhempi ja oli hän jo kerran rakastunut ennenkuin tuli tuntemaan new-yorkilaisen konttoristin, John Edwardsin. Se oli hänen isänsä kuumies, Qust. Kelley, se ensimäinen. Tämä Kelley myös puolestansa osotti taipumusta häneen. Näytti jo siltä kuin tulisi heistä pariskunta, ja Lauran vanhemmatkin toivoivat sitä, sillä he olivat oppineet pitämään Kelleytä kunnon miehenä.

Mutta sitten eräänä päivänä tuli Kelley pellolta, jossa oli ollut isännän kanssa työskentelemässä, hyvin suuttuneen näköisenä, meni suoraa päätä yläkertaan huoneeseensa ja pian kantoi sieltä alas kapsäkkinsä, joka sisälsi hänen «irtaimistonsa».

«Mitä sinä nyt tarkotat?» kysyivät Laura ja hänen äitinsä yhteen ääneen, kovin hämmästyneinä.

«Tarkoitan lähteä».

«Lähteä?! Ja miksi?!» kyseli Laura kalvenneena ja äiti seisoi mykkänä kysymysmerkkinä.

«Isäsi käski».

«Käski?! Ja mistä syystä?»

«Syistään tehköön itse selvää, jahka tulee pellolta ... parhaan omantuntonsa mukaan.»

Ja Kelley ei suostunut jäämään enää edes puolista odottamaan, vaikka olisi tarvinnut odottaa ainoastaan tunnin. Pihalla sanoi hän Lauralle tuskan väänne kasvoillaan, puristaessaan hänen kättään hyvästiksi:

«Niin katkeraa kuin se minulle onkin, täytyy minun sanoa, että meidän suhteemme myös ovat nyt lopussa. Isäsi sanoi kieltävänsä sinut minulta ja minä vihapäissäni annoin hänen ymmärtää, etten aijo kerjätä ... Olen myös liian ylpeä ... sekä säälin äitiäsi ... kehoittaakseni sinua karkaamaan kanssani ...»

Tämän sanottuaan kääntyi hän äkkiä tiellepäin, eikä katsonut enää taakseen, vaikka Laura jäi itkemään. —

Isän tultua sitten puoliselle, vaativat onneton Laura ja äiti tiukasti häneltä selitystä. Isä tiuski:

«Mitähän tuosta nyt noin kovin silmät pyöreinä ja ääni terävänä! Juuri kuin luulisitte minun väärin tehneen! Pitäisipä teidän tietämän, etten minä aiheetta ....»

«Mutta minä tahdon tietää, mitä hän teki!» tiukkasi Laura, vaikka luottikin melkein rajattomasti isänsä viisauteen ja oikeudentuntoon. «Pitihän isä hänestä niin paljon ...»

«Hyy! Hän kyllä käyttäysi siivosti, ja olipa kelpo työmieskin, mutta enpä tullut ennemmin ottaneeksi selvää hänen mielipiteistään. Eihän hän uskonut jumalaan, ei piruihin, ei taivaaseen, ei helvettiin; ja ties mitä kaikkea «uudenaikaista» hänen päässään mahtoi kummitella! Eikö tuo liene oikeen sosialisti ... Ei, sellaista en tahdo pitää talossani!»

Tällaiseen selitykseen saivat Laura ja äiti tyytyä. Enemmistä selityksistä kieltäytyi isä sinnikkäästi ja suuttui vain yhä enemmän, huomatessaan naisten epäilevän hänen menetelleen tyhmän tuittupäisesti. «Onhan nykyaikana jo mielipiteitä jos minkälaisia, joten pelkästään niistä ei nyt noin kovin olisi luullut kauhtuvan», tuumi äiti viisaasti. «Kelley, mielipiteistään huolimatta, oli kunnon mies ...»

Isä Jones, kyllä ymmärsi sisimmässään, että he olivat oikeassa, mutta ei vain saattanut tunnustaa. Oikeastaan olikin siten, ettei hän ollutkaan suuttunut Kelleyhin hänen mielipiteittensä tähden, vaan siksi, kun oli joutunut alakynteen hänen kanssaan väitellessään. Hänen ei ollut tarvinnut koskaan ennen tunnustaa itselleen hävinneensä väittelyssä; mutta nyt oli Kelley siellä pellolla riistänyt häneltä kaikki aseet ja ahdistanut hänet sellaiseen umpikujaan, ettei hän ollut keksinyt tietä sieltä ulos pujotellakseen. Silloin oli hän raivostunut. — Nyt hän jo hiljaisesti katui, että oli ollenkaan alkanut häntä vastaan kränäillä, hänen mielipiteensä kuultuaan. Olisi pitänyt vaieta vain ja kuunnella ...

Aika luisti eteenpäin, Lauran ja hänen äitinsä surusta huolimatta. Isä Jones'in omaatuntoa vaivaa jonkunverran. Kelley on lähtenyt, lähimmästä kaupungista, mihin ensinnä oli pysähtynyt, jonnekin New Yorkin valtioon.

Muutaman päivän kuluttua siitä, sai Jones kuulla kaupungissa hänestä «huonoja», tuntonsa lievikkeeksi. Mielihyvällä, ikäänkuin osotukseksi, että oli ollut oikeassa, kertoi hän ne heti kotiin päästyään tyttärelleen ja vaimolleen. Ne olivat sellaisia «huonoja», että Kelley oli aiheuttanut perheskandaalin erään Andersonin perheessä, jonka luona oli kaupungissa asunut.

Äiti ja Laura katsoivat toisiinsa kummankin kasvoilla ilme kuin olisivat saaneet märän raasun vasten niitä. Sitten jäivät Lauran harmaat silmät tuijottamaan nousevan tuskan ilmein. Hän ei virkannut mitään, mutta äiti otti virkkoakseen: «Liekään tuossa perää?»

«En tiedä, mutta mahdotonta ei se ole, sillä jo sellaiset mielipiteet kuin Kelleyllä on, ovat merkkejä huonoista siveellisistä taipumuksista», tuumi Jones teennäisen vakavasti ja asteli ulos, jättäen naiset päinsä aprikoimaan kuulemansa johdosta.

Seuraavana päivänä meni Laura kaupunkiin vartavasten kuulostelemaan asiasta. Hän haki ylös erään Kelleyn ystävän ja kyseli häneltä. Tämä totesi jutun, mutta kokonaan toisessa valossa. Andersonin vaimo oli ensinnä alkanut osottaa rakastuneisuutta Kelleytä kohtaan. Kelley oli ensinnä pidättäytynyt, mutta «saadakseen vastavaikutusta tuskalleen Lauran suhteen», oli vihdoin alkanut vastailla kortteerinsa emännän tunteisiin. Mr. Andersoni oli sitten huomannut asian ja silloin oli Kelleylle käynyt mahdottomaksi jatkaa asumistaan hänen talossaan. Hän oli päättänyt lähteä pois «oko paikkakunnalta, «ainaiseksi», kuten oli ystävälleen sanonut. Laura palasi kotiinsa mennettäneenä viimeisenkin toivonsa Kelleyn suhteen.

II

Sitten seuraavana kesänä tuli John Edwards New Yorkista kesän viettoon ja sai Jones'ilta asunnon täysihoitoineen.

Miehessä ei ollut työmiehen kömpelyyttä; oli wilkas ja miellyttävä. Vaikutti miellyttävää rattoisuutta talossa. Pirteä Ethel-tyttökin oli aivan haltioissaan hänen suhteen, haluten olla aina hänen läheisyydessään, lakaten hakemasta ikäistensä tyttöjen seuraa, joiden kanssa aikuisesti ympäri kyliä hyppäämästä ei häntä ennen ollut voinut millään kielloilla hillitä. Nyt hän myöskin sai hänelle siihen asti kokonaan vierasta työhalua, ja näytti erikoisesti haluavan, että John olisi huomannut hänen näppäryytensä erilaisissa naisen töissä. Myöskin sai hän nyt kiihkeän halun kouluopinnoissaan edistymiseen, koska Mr. Edwards ilmaisi antavansa suuren arvon oppisivistyneisyydelle. — Laura myöskään ei voinut salata mieltymyksentunteitaan Kelleyn läheisyydessä, vaikka ei hänen kypsyneenä neitinä sopinut osottaa mieltymystään yhtä vapaasti kuin Ethelin, joka oli vasta neljäntoista ja käytti lyhyviä hameita.

Mr. Edwards itse osotti suurta mielenkiintoa Etheliin, sillä Ethel oli todellakin kaunis ja miellyttävä naisen alku. Mutta eipä Laurakaan ollut ruma ja vastenmielinen, joskin hän oli kovin erilainen kuin Ethel. Ethelistä näytti tulevan ittetoinen tenhotar, sitävastoin kuin Laura oli kaino ja hempeä, puuttuen kokonaan halua tai kykyä asettaa kauneuttaan näytteelle. Edward'sta näytti hän hieman yksinkertaisen luontoiselta, mutta silti ei hän voinut olla viehättymättä hänen hempeään ja kainoon suloonsa. Ja niinpä alkoi hän osottaa rakastuneen oireita.... Seuraus: Kun lähestyi se aika, jolloin hänen olisi tullut palata takaisin New Yorkiin, ilmoitti hän konttooripäällikölleen sinne ,että hänen sijalleen saa ottaa toisen miehen.... koska hän halua jäädä nuoren vaimonsa kanssa tämän kotiseudulle asumaan....

Lausui Mr. Jones vaimolleen, merkitsevästi, tahtoen hienosti viitata Kelleyhin: «Suurempi onni sitä tuota meidän Lauraamme sentään kohtasikin....» John Edwards ei ollut loukannut millään hänen mieltään, oli hienotunteisesti varonut joutumasta väittelyyn hänen kanssaan, olipa päinvastoin tämäntuosta kehassut hänen älyään ja viisauttaan. Ja niin oli valloittanut myöskin hänen täyden myötätuntonsa. Alussa oli Jones häntä kyllä hieman epäillyt, huolimatta hänen miellyttävästä käytöksestään, syystä kun hän oli kaupunkilainen. Äidin tunteissa myöskään ei ollut mitään Edwardsia vastaan; mutta yhä muisteli hän Kelleyäkin hyvällä mielellä, ja ajatteli, että hän se sittenkin olisi tainnut olla sopivampi Lauralle.... «olisihan ainakin ollut paremmin kuin Lauran omaa säätyä.» Mr. Edwards olisi hänen mielestään sopinut paremmin Ethelille, jos niinkuin Ethel olisi myös ollut jo täysi nainen.

Ethel myös oli kovin iloinen, saadessaan Edwardsin langokseen. Hän ei ollut mustasukkainen, eihän hänen saanut olla, sillä olihan hän vielä «lapsi» — vaikka tosin ajatteli sisimmässään: «Jos olisin ollut jo pitkissä hameissa, olisi John varmasti kosinutkin minua....»

Laura ja John olivat hyvin onnellisia. John otti kirjanpitäjän paikan läheisimmän pikkukaupungin pankista ja järjesti Lauralle pienen sievän kodin sinne pikkukaupunkiin, jonne oli Lauran vanhempien farmilta ainoastaan pari mailia. Vuoden kuluttua syntyi heille poika. Siitä lähtien alkoi heidän välilleen muodostua jonkinlaisia ristiriitoja. Lapsi oli itkuinen ja hermostutti itkullaan John'ia öisin. John epäili, ettei Laura osaa sitä oikein hoitaa, joka taas loukkasi Lauran mieltä kovasti. Muitakin ristiriidan aiheita johtui lapsesta, mutta pahin oli se, että Lauran äiti rupesi nyt käymään liijan usein heidän luonaan. Ja että hän osotti yhä suurempia huolestuneisuutta varsinkin lapsen suhteen. Laura suosi äitinsä käyntejä, mutta John vihasi. Kuitenkaan eivät he paljon riidelleet. Lauralla ei ollut vähääkään riitelijän luonnetta, ja John'in mielestä taas olisi riitteleminen ollut huonon sivistyksen merkki.

Kolmannen vuoden puolivälin lähettyvillä suoritti Ethel korkeakoulututkintonsa ja pukeutui pitkiin hameisiin. Hän alkoi käydä ahkeraa pikkukaupungin huvitilaisuuksissa ja kävi aina myöskin siskonsa ja lankonsa luona, olipa joskus yötäkin. Laura oli siitä iloinen, sillä hän rakasti siskoaan. Mutta hän oli epätietoinen, miten John piti Ethelin käynneistä.

Tosin pysyi John aina kiltisti kotona, milloin Ethel oli käymässä, sitävastoin kuin hän anoppinsa käyntejä tavallisesti kunnioitti poissaolollaan. Myöskin oli hän aina valmis lähtemään minne tahansa, minne vain Ethelkin tuli mukaan. Mutta omituisen vähäpuheinen ja hajamielinen oli hän aina Ethelin läsnä ollessa, jopa usein ihan harmistuneenkin näköinen, vaikka Ethel miten olisi koettanut pitää rattoisuutta yllä herttaisen iloisella käytöksellään. Ja Laura oli huomaavinaan, että siskonsa oli vaivattu hänen, John'in, mielialasta. Useammin kuin kerran huomasi hän Ethelin silmissä tuskaisan ilmeen, kun hän katsoi John'iin. Kerran sitten ei hän voinut olla lohduttamatta Etheliä, huomattuaan sen saman kärsimyksenilmeen hänen silmissään.

«Älä välitä John'in käytöksestä, sisko rakas!» sanoi hän, hyväillen Etheliä. Ei hän varmaankaan sinun tähtesi.... hänkin on varmaankin iloinen sinun käynneistäsi; mutta hän on vain muuttunut hieman synkkämieliseksi viime aikoina. Hän ei ole yleensä enää niin hilpeä, kuin ennen. Hän sanoo, että hänen työnsä häntä vain hermostuttaa....»

Ethelin terveenkauneille kasvoille lensi hämmästyksen puna. Hän vilkasi Lauraan tuskaisasti, sitten hänen silmiään vältellen vastasi:

«Sisko rakas, älä huolehdi tähteni! John ei ole loukannut millään minun mieltäni.»

Eikä keskustelu siitä asiasta pitkälle jatkanut. —

Mutta John kävi yhä vaan hermostuneemmaksi, aiheuttaen Lauralle surua, ja kyllästymistäkin. Hän muuttui työpaikassaankin, pankissa, äksyiseksi, huonontaen välejään työtovereittensa sekä päällysmiehensä kanssa. Sitten keväällä eräänä iltana kertoi hän Lauralle joutuneensa työpaikassaan jo niin pitkälle, että oli «kuitattava», ellei halunnut tulla pois potkituksi. Samalla ilmoitti hän suunnitelleensa New Yorkiin takaisin muuttoa. Olipa kysellyt jo kirjeellä työtäkin sieltä, entiseltä isännältään, ja saanut lupaan. Niin että New Yorkiin muuttaminen oli jo oikeastaan varmasti päätetty asia.

Laura hämmästyi ja huudahti:

«Ettäkö veisit minun New Yorkiin! .... pois täältä kotiseudulta, josta en ole koskaan missään edes käynyt!»

«No, no,! Arvaan sen, että sinusta tuntuisi vaikealle lähteä täältä, varsinkin vanhempaisi vuoksi», kiirehti John selittämään. «Mutta oikeastaan minä en ole tarkoittanutkaan, että sinunkin pitäisi heti tulla mukaan. Sinä saat jäädä vielä toistaiseksi tänne lapsen kanssa, joko tähän, tai vanhempiesi luo farmille.... Se on parempi taloudelliseltakin kannalta. Sillä katso, meillähän ei ole säästöjä, ja muuttaminen ja kodin uudelleen siellä ylös laittaminen kysyy varoja.»

Laura ei olisi tahtonut jäädä. vaikka tuntuikin vaikealle vanhemmistaan ja kotonaan niin kauvas muuttaminen; mutta John'illa oli kyllin paljo päteviä syitä, että niitten edessä täytyi taipua. John muotten lupasi järjestää kodin New Yorkissa ja kutsua hänet pojan kanssa sinne niin pian kuin mahdollista.

Laura päätti muuttaa vnhempainsa luokse farmille. —

Parin viikon kuluttua John'in matkustamisesta sai Ethelkin kiihkeän halun suurkaupunkiin. «Edes vähäksi aikaa, tutustumaan suurempaankin elämään.» Ja vanhempiensa ja siskonsa vastustamisesta huolimatta kirjoitti hän siskonsa kirjeen mukaan kirjeen John'ille, jossa kysyi, voisiko John hankkia hänelle New Yorkissa jonkinlaisen hänen oppisivistystään vastaavan työn.

John vastasi, ettei hän ollenkaan kehoita Etheliä suurkaupunkiin tulemaan, mutta että on kumminkin jo sopinut oman päällysmiehensä kanssa, että Ethel saa paikan häneltä, ehkä samaan konttoriin missä hän, John, työskentelee, jos Ethel nyt ainakin tahtoo lähteä rauhallisesta maaseutukodistaan.

Sehän oli vallan mainiota Ethelin mielestä! Kiireimmiten pani hän arkkunsa kuntoon ja jätteli hyvästi kotiväkensä .... tietenkin vain «joksikin ajaksi.» —

Huonoa ei alkanut kuulua New Yorkista. Niin Ethel kuin Johnkin kirjoitti olevansa täysin tyytyväinen «uuteen askeleeseensa». Mutta kummastuttavan hiljaa alkoi John olla Lauran ja lapsen sinne laittamisesta. Laura vihdoin alkoi kysellä. Mutta John vastasi: «Ei vielä, rakkaani» .... Oli vielä sellaisia ja sellaisia esteitä. Ja vihdoin selitti hän, että Lauran lienee parasta pysyä pojan kanssa vanhempiensa luona siihen saakka kunnes pojan voi panna kouluun. Suurkaupungissa kun on yleensä kovin vaikeata kasvattaa lasta siten, ettei se saa taipumuksiinsa suurkaupungin tahroja, jos sen aivan pienestäpitäin joutuu siellä kasvattamaan.

Tämä selitys oli täysin Lauran vanhempien mielipiteen mukainen. Ja oikeastaan oli niin, etteivät Lauran vanhemmat muutenkaan olisi mielellään laskeneet Lauraa luotaan. Kun Ethel jo oli poissa, niin olisivat he jääneet aivan kahden, joka olisi merkinnyt heille ikävää elämää. Johnin päätös oli heille siis sitäkin otollisempi, ja kovin he nyt koettivat sen suhteen ylipuhua Lauraa, joka ei ensinnä tahtonut voida asiaa sulattaa. Kyllähän Laurakin ymmärti, asian siltäkin kannalta kuin hänelle nyt selitettiin, mutta hänen oli jonkunkuvereran ikävä miestään, ja varsinkin olisi hän tahtonut saada lapsen jaisän toistensa pariin, etteivät kokonaan vieraantuisi toisistaan. Kuitenkin suostui hän vihdoin, mutta anoastaan sillä ehdolla, että John lupautui kutsumaan hänet ja lapsen aina toisinaan luokseen New Yorkiin, edes käväsemään, sekä että itsekin lupasi joskus tulla käymään heidän luonaan farmilla.

Tietysti suostui John herttaisen kernaasti näihin ehtoihin. Ensimäisen kerran saivat Laura ja poika luvan tulla New Yorkiin «piakkoin.» Mutta omasta päästään, ilman Johnin erikoista kutsua ei heidän kuitenkaan pidä lähteä. John lupasi lähettää kutsun heti kun on ehtinyt esim. säästää rahoja niin paljon, että voi järjestää heille mukavan vastaanoton.

Laura jäi nyt odottamaan tuota kutsua kuin kuuta nousevaa. Mutta kului kuukausi, kului toinenkin, John'in saamatta «asioitaan sellaiseen järjestykseen», että olisi voinut lähettää sen kutsun. Jo saivat Laura ja hänen vanhempansa jonkinlaisia epäilyksiä. Joitain sellaisia esteitä täytyi John'illa olla, joita hän salasi, muuten ei nyt enää voinut asiaa selittää. Päättivät tiedustella Ethelitä. Mutta Ethel vastasi:

«Te kuvittelette turhia! Älkää olko huolissanne! John on yhä yhtä oivallinen mies, kuin ennenkin. Ja hän on kyllä niin järkevä, että tietää mitä tehdä, ja milloin tehdä. Tietysti on John'illa pääasiallisimpana syynä rahojen puute, elämänen kun tulee täällä kalliiksi ja hän kun sitäpaitsi on lähetellyt sinne siksikin usein....»

Lauralla oli säästössä jonkunverran John'in lähettämiä rahoja. Nyt sai hän ajatuksen tarjoutua lähtemään niillä. Hän ilmoitti siitä vanhemmilleen. He olivat samaa mieltä, vieläpä lupasi isä antaa lisää omasta pussistaan. Mutta kuitenkin päättivät he jäädä vielä joksikin ajaksi odottamaan.

He odottivat pari viikkoa, Lauran kärsimättömyys lisääntyen. Mutta nyt on isä Jones, haudottuaan mielessään epäilyksiään, tehnyt päätöksensä, jolla hämmästyttää Lauraa. Hän on päättänyt matkustaa New Yorkiin John'in ja Ethelin luo, urkkimaan, missä oikein on vika.

Niinpä puki Mr. Jones parhaimpiinsa, varusti itsensä rahoilla ja lähti.

Jatk.

TILATKAA VAPAUS!

Suuri Fonografi-recordien MYYNTI
Kolmen päivän myynti
69c, tai 3 kpl. $2.00.

Kolmen päivän ajan me tarjoamme 85c hintaisia 10 tuuman kahtapuolta soittavia fonografi-recordeja, sellaisia joita voi soittaa millä koneella tahansa 69c kpl. tai 3 kpl. $2.00. Yli 150 joista voi valita. Viimeisiä tanssikappaleita, uskonnollisia, kansanomaisia, yleisiä, instrumenteilla sbitetuita, yksinpuheluja, oopperakappaleita ym. Tulkaa Staffordiin ja antakaa Mrs. Lempi Johnsonin, suomalaisen myyjättären palvella itseänne. — Me arvostamme tekemäänne liikettä ja tämä on syy, jonka tähden meillä on suomalainen myyjätär jolta saatte mitä tarvitsette.

F. M. Stafford Lt
Torstaina, Perjantaina ja Lauantaina

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

KÄYTETTYJÄ kirjotuskoneita kaiken hintaisia ja eri tehtaiden tekoa, saa Vapaudesta. Kysykää meiltä.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI
tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula,** Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Suomalaisia sypäksiä myydään sapassamme sekä välitetään postissa. Isovainio, Shoe Hospital, Box 778, Sudbury, Ont.

NORTH CAFESSA
saa maukkaan mojakan, viiliä ja muita aterioita tilauksen mukaan suomalaiseen malliin laitettuna sekä kahvia hyvien leivosten kanssa. Auki klo 6:sta aamulla klo 12 illalla. Palloruuma samassa paikassa. Phone 1398. Box 1369.
Mrs. Hilja Pulkki.

Ainoa paikka Sudburyssa missä rahallanne on oikea arvonsa on BALMORAL ANNEX ruokala ja kahvila. — A. Hiltunen.

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa **Kotileipomo,** kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.
Postiosote: **Home Bakery Co;** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Valokuvia. — Välitän raamia ja suurennuksia. Työ ensiluokkainen. **A. Niemi,** Box 127, Copper Cliff, Ont.

INTOLA, ONT.

Valokuvasuurennuksia, kehyksiä, valokuva-tyynynpäällisiä, valokuvanenäliinoja y.m. saa kauttani halvimmalla. Ensiluokan työ. Pyytäkää hintoja. Vulgan filmejä 10 pros. alennuksella. **H. Erkkilä,** Intola, Ont. Puhelin 64, McIntyre.

TIMMINS, ONT.

Parturiliikkeeni sijaitsee 55 -- 4th Ave.
F. Alanen

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.
I. S. Salo, 17 Johnson ave.

SOO, ONT.

J. Allan kello- ja kultatavarain liike 712 Queen St. E. Ensimäinen talo isosta, postikonttoorista itäänpäin.

Mulligan & Mulligan
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont

Hauskaa! Hauskaa!

Liberty-haalilla

MARRASKUUN 4 P. ILTANA
— pidetään —
Vapaus (Liberty) Haalilla

Huvitoimik. Iltamat

Ohjelma tulee olemaan sangen monipuolinen. M. m. esitetään näytelmä Oikea naurupilleri.

«Naisjuoni»

Muuta ohjelmaa on riittävästi ja ravintola on hyvä.

Lopuksi tanssia hyvällä soitolla.

LAULUA! — RIEMUA — LAULUA!

Toronton S. S. Osaston näyttämöllä

— esitetään —
ENSI LAUANTAINA T. K. 4 P.
Kaunis laulunäytelmä
«Laulu Vaaleanpunaisesta Silkkipaidasta»
Kolmessa näytöksessä. Mukaillut Lauri Lemberg. Säveltänyt Frank Lindroos.

Kappale aletaan täsmälleen kello 8.15, että päästään hyvissä ajoin läpi.
PÄÄSYMAKSU 60c

Saapukaa nauramaan, nauttimaan!
Huom! Laulut pianon säestyksellä!
S. S. O:ton Näytelmäseura.

Sudburyn uutisia

Tanssi- ja ohjelmai-Itamat lauantaina.

Ensi lauantai iltana on hyvät iltamat, hyvällä ohjelmalla, ja hyvällä tanssisoitolla Liberty Haalilla. Silloin taas nähdään kutka hommiamme kannattavat ja kutka pysyvät poissa joukostamme.

Venäjän vallankumouksen viidettä vuosijuhlaa
vietetään Liberty haalilla sunnuntai iltana runsaalla ja arvokkaalla ohjelmalla. Saapukaa kaikin juhlimaan ensimäisen proletaaritasavallan voittojen, vahvistumisen ja edistymisen kunniaksi.

Kadonnut kansalainen löydetty kuolleena.

John Puttonen niminen kansalainen, joka katosi salaperäisellä tavall toista vuotta sitten, löydettiin toissa sunnuntai aamuna Kelley Laken takaa metsästä hirttäytyneenä. Vainajan jäännökset olivat jo siinämäärin hävinneet, että ainoastaan muutamista vaateriekaleista, kengistä ja tupakkakukkarosta hänet tunnettiin.

Mrs. Puttonen kuoli noin kaksi vuotta sitten eli noin 6 kuukautta aikaisemmin kuin Puttonen katosi. Puttosella on Copper Cliffissä vieraan hoidossa 5-vuotias tyttö.

Puttosen itsemurhaan on ilmeisesti syynä köyhyys ja epätoivo. Vainaja tunsi nimittäin vaikeuksia saada lapselleen äidin kuoleman jälkeen kunnollista hoitoa, kun ei ollut varoja, joutuessaan hän itse niihin aikoihin olemaan pitemmän aikaa työttömänä.

Toronton uutisia

Nyt se pamahti. Kauan aikaa on Toronton s. s. osaston näyttämöllä esitetty vain vakavia näytelmiä josta nuoret ovat ehkä olleet hieman nyrpeissään. Mutta nyt se korjataan, ja tavalla, joka ei unohdu pitkään aikaan. Siis ensi lauantaina on tilaisuus jota olette odottaneet. Näytelmä **Vaaleanpunainen silkkipaita,** naisen paita, jota etsitään, ja löydetään, ja koitetaan hävittää, ja taas etsitään. Tapahtuu kauheita erehdyksiä, jopa on läheltä tulla avioeroja, mutta selviäähän se vihdoin kaikeksi lopuksi ,kuten tavallista näytelmissä, nuoret saavat toisensa, ja sehän se on pääasia. Älkää erehtykö, vaikka kappale on näin arkaluontoisesta asiasta, niin ei silti tarvitse kenenkään punastella, ei se ole rivo missään tapauksessa. Sitä katselee yhtäsuurella nautinnolla nuori kuin vanhakin.

Kappale aletaan täsmälleen kello 8:15, sillä kappale on pitkä.

Teidän,
Guy Nelson.

Marraskuun 7 päivä on Venäjän vallankumouksen vuosipäivä, jota juhlii yli mailman vallankumouksellinen **proletariaatti.** Ollessamme osana vallankumouksellisesta työläisjoukosta, on tämän 7 päivän iltana päätetty viettää historiallista merkkipäivää suomalaisella haalilla. Ohjelma tulee olemaan arvokas, jota on valmistellut jo pitemmän ajan Venäjän Ystävien komitea, josta tarkemmin ilmoituksessa. Varat lankeaa myös tästä tilaisuudesta Venäjän jälleen rakentamiseen. Siis 7 päivän iltana jokainen Venäjän ystävä haalille. Riitä ei se, että: eläköön Neuvosto-Venäjä. Mutta sitä on myös rakennettava. — Pääkaupungin kirjeenvaihtaja.

«Mitä minä näin Venäjällä». — Tästä aineesta antaa toveri Joe Knight varjokuvaluennon osastomme haalilla maanantai iltana klo 8. Tov. Knight on ollut useita kuukausia Venäjällä.

Fort Williamin uutisia

Venäjän vallankumouspäivän muistojuhlaa vietetään «Pirtillä» marrask. 7 päivänä. Iltamain ohjelma tulee olemaan täysipainoista. Silmäilkää paikkakuntailmotuksia.

Puffata tyttöjen ja ukkojen humoori-iltamia jotka ovat lauantaina ei ole tarpeellista. Hyvä tavara käy kaupaksi muuten. Silmätkää ilmotusta ja sitte me taas lauletaan:

Veikot siskot «Pirtti» haalin luo,
Hei iikat meitä uhkaa riemu taas.
Nyt varmaan monen kuoloon nauru saa.
Oi veljet juhlatakki temmatkaa
Ja sitten rohkeasti kohti frallalallaa.

Eespäin veljet vaan nyt juhlille.
Iloa suurta on katsella
Nyt tyttö-ukko juhlia,
Ei ohjelmasta puute oo,
On humoria voi jestanpoo.
Ihana paarti karkelo
Saa veikot kultansa ottaa jo
Ja tanssien päättää se tie,
Joka yön näin aamuhun vie.
Bill.

Ft. Williamin Tyttö- ja Ukkojuhlat

LAUANTAINA, MARRASKUUN 4 PÄIVÄNÄ. — ALKAA KELLO 8.45.

Motto: Hurja huumori ja repäsevä meininki!

OHJELMA:

Kuorolaulua ..... "Vapaa Venäjä"
Soittoa ..... Viulu ja mandoliini
Runo ..... "Hetken sävel"
Duetto ..... "Miedolla"
Näytelmä **"Kun harsopusero ilmestyi herrasväen eteiseen",** 1 näyt.
Soittoa ..... Klovni-orkesteri

VÄLIAIKA

Näytelmä **"Kallen kosinta",** 1 näyt.
Kehtolaulu ..... Jämsäläinen
Runonlausuntakilpailu ..... Ätsäriläiset
Paini ..... Pilakoffit
Pukutanssi ..... "Rihmarulla"
Kuvaelma ..... "Barrikaadeilla"

Ohjelman jälkeen «paartit» jolloin ovet suletaan ja aletaan tanssimaan orkesterin soitolla, joka kestää, kestää — — — —. Paarteissa kaikille vapaa ravintola. — Tervetuloa!
PÄÄSYMAKSU 45c. (Ei myydä etukäteen).

T. & U. J. KOMITEA.

Erikoinen huomio annetaan Suomalaisille.
DR. A. B. WEST
SELKÄRANKATOHTORI
Tarkastetaan X-sähkösäde koneella
217 Gloucester St., Soo, Ont
Phone 1306
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

Metsämiehet!

Tarvitsemme miehiä katkasemaan 4 jalan paperipuita, maksu $2.40 koorti kuorimattomista ja $5.00 kuorituista. Paikka on 4:jä mailia itään Fauquier asemalta, eli 46 mailia länteen Cochranista. — Kysykää Mr. Branderia.

Hawk Lake Lumber Co.
— Ltd. —
Monteith Ont.

Henki- tapaturma- ja tulipalovakuutuksia
ottaa vastaan Sudburyssa ja ympäristöllä yhdelle Canadan varimmista vakuutusyhtiöistä, Mutual Life and Insurance Co:lle.
K. G. ASIALA
Sudbury, Ont.

S. SLOTNICK

So. Porcupine, Ont.

LIHAKAUPPA JA RUOKAKAUPPA.

Kalaa ja kasviksia y. m. Erikoisesti Suomalaisten tavaroita. Myöskin kaikkea lajia tupakkaa ja paperosseja.

A. FOURNIER,

LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office—Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Antakaa tieteellisen kädenlukijan (naisen) lukea kätenne. Hän on lukenut monien arvokkaiden ihmisten käden. Tavataan täällä Nickel Range hotellissa. Viipyy ainoastaan viikon. Vastaanottoaika 10 a.p. 9 illalla. Hinta $1.00. Huone 91. Ottakaa hissi.

A. SILVERMAN

ELM STREET — SUDBURY, ONT.

Ottaen huomioon meidän ystäviemme ja liiketuttaviemm monet kehotukset Sudburyssa ja ympäristöllä, jotka ovat näh neet ja ottaneet huomioonsa meidän todelliset alennuksemme, m olemme päättäneet jatkaa meidän alennusmyyntiämme, jote ne jotka eivät ole ennemmin olleet tilaisuudessa käymään mei dän kaupassamme ja saamaan hyötyä alennuksistamme, ova nyt edelleen tilaisuudessa tekemään ostoksiansa syystavaroille meidän alennuksessamme.

Me pidämme suuressa arvossa sitä huomiota, jota kansa on osottanut meille tällä alueella, ja tarkotuksella olla yhteydessä heidän kanssaan, heidän yrittäessään säästää rahaa, me olem me jatkaneet tätä alennusmyyntiämme kolmella viikolla.

Sangen monia tavaroita ovat meidän ostajamme saaneet san gen halvalla hinnalla ja tämä myöskin tekee meille mahdolli seksi jatkaa tätä suurta alennusmyyntiämme.

Ottaen huomioon että tällaisessa limotuksessa ei ole paljo tilaa, me olemme tilaisuudessa tähän ottamaan ainoastaan muu tmia hintojamme. Teidän tarkastuksenne otetan tarkasti huomi oon. Meidän hintamme ovat yleisen puheen aiheena ympäri tä män alueen.

Täysivillasia Norfolk raskaita Mackino takkeja, joita on enään varastossa ainoastaan 75 kpl. Tavallinen hinta $10.50. Nyt ne menevät **$6.48**

Ainoastaan 5 tusinaa Mackino Jumppareita, sangen raskaita. Tavallinen hinta $3.75. Nyt erikoishinta ..... **$1.69.**

Loppu raskaista viiruille kudotuista paidoista ja housuista, Penmannin tekoa. Tavallinen hinta $1.50 kappale. Nyt ne menevät **89c. kpl.**

Koko alupuku ..... **$1.75.**

11 tusinaa ainoastaan raskaita harmaita villasukkia, sopivia juuri tänä vuodenaikana, tavallinen hinta 50c. Erikoishinta ..... **25c.**

Poikasten nukallisia kompinationi-aluspukuja, erikoishintamme ..... **$1.19.**

Miesten erikoisen raskaita kompination raidallekudottuja alupukuja 100 pros. puhtaasti villasia, erikoisesti hinnotetut ..... **$2.59.**

Pieni varasto miesten raskaita työhousuja, erikoisesti hinnotettu **$1.95**

Miesten käännettäväsyrjäisiä, nahka yläosaisia ropesseja, kaikkia korkeuksia ja kokoja.

Näiden täytyy ehdottomasti mennä **$2.98.**

Tämä on suurin ropessisaappaiden alennus Sudburyssa.

Kaikki Mackinoo puvut, päälystakit, miesten ja poikasten pu vut, hatut, kengät, sypäkset, villatakit, sukat, työ- ja muut pai dat, ovat merkityt sellaisilla hinnoilla, jotka edellyttävät sitä, et tä teidän kannattaa tulla aikasin. .....

A. SILVERMAN

ELM STREET, SUDBURY, ONT.

Työläinen! Älä unohda että velvollis uuksüsi kuuluu tiläta Vapau